

SERXWEBÛN

HİÇ BİR ŞEY BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜKTEN DAHA DEĞERLİ DEĞİLDİR

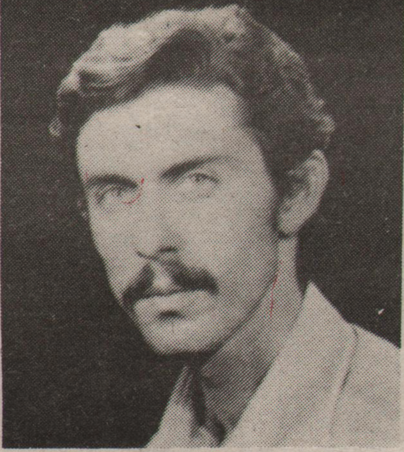
Sayı: 9 / EYLÜL 1982 / 2. DM.

Diyarbakır Cezaevi'nde baskı ve katliama rağmen, DEVRİMCİ DİRENİŞ devam ediyor!

Sömürgeci-faşist cuntanın Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde, PKK kadro ve taraftarlarına karşı giriştiği imha savaşı aralıksız sürmektedir.

PKK - MK üyesi Mazlum DOĞAN'ın işkencede boğularak öldürülmesi üzerine açığa çıkan 21 Mart kanlı katliamı sırasında, daha birçok PKK kadro ve savaşçısının katledildiği, ancak bunlardan çoğunun dünya kamuoyunun tepkisinden çekinen sömürgeciler tarafından gizlice gömüldüğü bildirilmektedir. Tahir ŞAHİN ve Cemal KILIÇ'tan sonra PKK önder kadrolarından Ferhat KURTAY ile Necmi ÖNER, Bedri CAN, Eşref MİLLİ, Mahmut ZENGİN, Ali ERASLAN ve Asker DEMİR'in cenazelerinin de uzun aralıklarla ailelerine verilmesi katliamın boyutlarını ve halâ devam ettiğini göstermektedir.

Katliamın çok gizli tutulması ve görüşlerin yasaklanmasına rağmen, yapılan operasyonlar sonucu gözaltına alınarak işkence merkezlerine götürülen ve daha sonra bırakılan yurtsever köylüler, sömürgeci zindanlardaki işkence ve katliamları açığa çıkarıyorlar.

Ferhat Kurtay

Yurtsever köylülerden alınan bilgilere göre özellikle son aylarda cinayetler daha büyük bir artış göstermekte ve zindanlardan her gün yeni cesetler çıkmaktadır. Ancak isimlerin titizlikle gizlenmesi ve görüşmelerin yasaklanması nedeniyle cesetlerin kime ait olduğu konusunda sağlıklı bilgiler alınamamaktadır.

Savaş esirlerinin aç, susuz ve uykusuz bırakılmalarının yanısıra, biribirinden tecrit hücrelerde yoğun işkenceler yoluyla fiziki imhaya tabi tutuldukları, mahkemelere gidiş-gelişlerinde başlı başına bir işkence olduğu, biribirlerine zincirlerle bağlanan tutukluların demir kafesler içinde sürekli işkencelerden geçirildikleri belirtilmektedir.

SAVAŞ ESİRLERİNİN 15 TEMMUZ'DA BAŞLATTIKLARI ÖLÜM ORUCU KARARLILIKLA SÜRÜYOR!

Sömürgeci-faşist cunta, savaş esirlerini Saygon zindanlarını geride bırakan bir vahşet örneğiyle imha etmeye çalışırken, PKK'li savaş esirlerinin bu vahşeti protesto etmek amacıyla 15 Temmuz'dan bu yana başlattıkları ÖLÜM ORUCU devam ediyor. Üzerlerinde uygulanan her türlü işkence ve baskıya rağmen direnişi en zor şartlar altında bile canlı tutmasını bilen PKK'li savaş esirleri sömürgeciliğin yargılandığı alanlar haline getirdikleri mahkemeler ve zindanlarda, çıplak ellerine rağmen, düşmana karşı her biri bir silah olmakta, boğulmak istenen devrimci direnişi sürekli yükseltmektedirler. İçlerinde PKK-MK

Devamı S: 15'te

Uluslararası Hukukçular Komisyonu savaş esirleri üzerindeki uygulamaları açıklıyor

21 Mart kanlı katliamından sonra iğrenç yüzü gizlenmeyecek bir biçimde açığa çıkan cuntanın barbar uygulamalarına daha fazla kayıtsız kalamayan Uluslararası Hukukçular Komisyonu, sömürgeci mahkemeleri yerinde incelemek amacıyla, Ağustos ayı içinde Avusturyalı üyesi Konradt Meingas'ı Diyarbakır'a gönderdi.

Sömürgeci mahkemelerden bazılarını izleyen Konradt Meingas, Diyarbakır dönüşünde hazırladığı raporunda, tutuklulara ifadelerin gözleri bağlı olarak imzalatıldığını ve işkence altında alındığını, bu yolda mahkemelere yapılan şikâyetlerin ise gözönünde tutulmadığını açıkladı.

Olaya ilişkin bir bildiri yayınlayan Uluslararası Hukukçular Komisyonu da, tutuklulara kötü muameleler yapılarak sorgulamaları sırasında baskı ve işkenceyle gerçekdışı ifadeler imzalatıldığını ve duruşmaların hukuk devleti kurallarına uymadığını belirtti.

Uluslararası Hukukçular Komisyonu'nun yaptığı bu açıklamalar, dünya kamuoyunun dikkatini yeniden Kürdistan ve Diyarbakır zindanları üzerinde topladı.

***

Uluslararası Af Örgütü cezaevlerini denetlemek istiyor!

Bu arada merkezi Londra'da olan Uluslararası Af Örgütü de, bir sağlık ekibiyle birlikte Diyarbakır Askeri Cezaevi'ni yerinde denetleyebilmek amacıyla Türkiye'nin Londra konsolosluğuna müracaatta bulundu.

Uluslararası Af Örgütü'nün Avrupa'daki çeşitli seksiyonları tarafından yapılan açıklamalarda, ellerinde işkence ve baskılar altında sağlık durumları giderek kötüleşen 100 kişilik bir isim listesinin bulunduğunu, bunları görebilmek için Londra'daki Türk konsolosluğuna başvurduklarını, ancak bu isteklerine herhangi bir cevap alamadıklarını belirttiler.

***

Lübnan'daki son duruma ilişkin olarak bir basın açıklaması yapan Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC) yetkililerinden Ebu Ali Mustafa, Filistin halkının ve FHKC'nin Filistin Devrimini sürdürmekte kararlı olduğunu, bu yeni koşullar altında da İsrail siyonizmiyle mücadeleye devam edeceğini duyurdu.

FHKC'NİN SON DURUMA İLİŞKİN BASIN AÇIKLAMASI

Siyonist savaş bakanı Ariel Şaron'un da açıkladığı gibi, aslında 1981'in Temmuz ayında Lübnan'a yapılması kararlaştırılan siyonist işgal harekâtı, objektif koşulların daha fazla olgunlaşmasının bekleyişi içinde, şimdiye kadar ertelenerek 1982 Haziran'ının dördünde başlatıldı.

Özellikle Camp-Dawid anlaşmasından sonra, siyonist düşmanı itiraf etmeye başlayan ve içli-dışlı ilişkiler geliştirerek ABD emperyalizmine teslim olma yolunda ilerleyen Arap ve Lübnan gericiliği ile birlikte, FKÖ'ye ve O'nun yetmişli yıllar boyunca siyonizme karşı koymada Lübnan yurtsever hareketiyle geliştirdiği ittifaklar temeline dayanan Lübnan'daki varlığına son verme çabası işgalin temel itici nedenidir.

Örgütün (FKÖ) genelde bu ittifaklara karşı tutumu, özelde özerklik komplosunu boşa çıkarma, buna ilaveten baskı yoluyla Suriye'ye diz çöktürüp Camp-Dawid anlaşmasına çekme doğrultusunda harcanan çabalara karşı Suriye'nin muhalif tutumu, bu işgal isteğini daha da güçlendirmiştir.

Olayın meydana geldiği zaman içinde, bölgede cereyan eden diğer iki önemli olay ise işgalin başlamasını hızlandıran faktörler olmuştur.

Birinci faktör; siyonizmin Sina'dan geri çekilmesinin tamamlanmasıydı. Yani siyonist ordunun güney cephesinde (Mısır) oyalanmasının engellenmesi işlemiydi.

İkinci faktör ise; Dizifol ve Hürremşehir muharebesinde İran ordusunun Irak ordusuna karşı kazandığı zaferdi. Yani bu zaferin, bölgeyi tümden etkileyeceğini ve kendi iç durumlarını da sarsacağını anlayan Arap gericileri ile onların koruyucuları emperyalistlerin yüreğine saldığı korkuydu.

Böylelikle Lübnan'a karşı düşmanlığın başlatılması için tüm etmenler biraraya gelmiş oldu. ABD'nin eski dışişleri bakanı Aleksander Haig'de güçlerinin yettiği oranda bölgeyle ilgili üç önemli sorunun acilen çözülmesi gerektiğini söylemişti. Bu sorunlar; Lübnan sorunu, işgal altındaki Filistin topraklarında özerklik ve Haliç savaşıydı.

Ve işgal başladı. Bizler, işgali ABD ile İsrail'in ortaklaşa planladığını içtenlikle biliyoruz. Her ne kadar ABD bu ortaklıktan kurtulmaya çalışıyorsa da faydası yok. Tüm yayınlar ve diplomatik veriler bizi bu konuda doğrulamaktadır.

Lübnan'a yapılan işgalde ABD ve İsrail siyonizmi ortak hedefler üzerinde anlaşmıştır. Bu mütabakat halâ sürmektedir. Üzerinde anlaştıkları hedefler ise şunlardır;

Devamı S: 15'te

İÇİNDEKİLER

AVRUPA'DA ÖLÜM ORUCUNU DESTEKLEYİCİ EYLEMLER YAPILIYOR

PKK'li savaş esirlerinin ölüm orucuna başladıklarının duyulmasından sonra, Avrupa'da BİRKOM (Devrimci İşçi, Serxwebûn, Kıvılcım, Emekçi, İşçinin Sesi, Devrimci Savaş, Birlik Yolu, Cephe) ölüm orucunu destekleyen bir bildiri yayınlayarak kamuoyunu bu konuda daha duyarlı ve aktif olmaya çağırırken, Fransa ve Hollanda daki BİRKOM taraftarları da «Liberation» gazetesi ile «Hollanda Haber Ajansı» nı işgal ettiler.

Fransa'daki BİRKOM taraftarları 13 Ağustos 1982 günü «Liberation» gazetesine gerçekleştirdikleri işgalle, Diyarbakır zindanlarındaki işkence, baskı ve katliamları protesto ederek, ölüm orucunu destekleyici konuşmalar yaptılar.

İçinde çocukların bulunmasıyla da dikkatleri çeken ve yaklaşık dört saat süren işgal eylemi kamuoyunda yankılar yaratırken, Fransız basını da eyleme

Devamı S: 15'te

ÇAĞRI

FAŞİST CUNTAYI PROTESTO YÜRÜYÜŞÜNE KATILALIM!

Türkiye ve Kürdistan halklarına karşı eşine ender rastlanan sömürü, baskı ve katliamlar yürüten faşist cuntaya karşı bağımsızlık ve özgürlük özlemini militanca haykırmak için, 11 Eylül'de Frankfurt'ta yürüyüşe en geniş katılımı sağlayalım.

Tarih : 11 Eylül, Cumartesi, saat 10.00
Yer : FRANKFURT - PAULSPLATZ

MARDİN VE KÖYLERİNDE OPERASYON VE TUTUKLAMALARA HIZ VERİLDİ

Sömürgeciler, yurtsever Kürdistan köylüleri üzerindeki operasyon, tutuklama ve baskıları arttırıyorlar. 12 Eylül öncesi, devrimci mücadelenin yüksek boyutlara ulaştığı ve yurtseverliğin çok köklü olduğu Mardin'in kaza ve köylerinde yurtsever köylülük, uygulanan geniş çaplı operasyonlar ve yaygın tutuklamalarla yıldırılmaya, pasifize edilmeye çalışılmaktadır.

Yurtsever köylülerden alınan bilgilere göre, Ramazan Bayramı öncesi Derik'te yapılan operasyonda 600 köylü tutuklanmış, günlerce süren işkence ve baskı uygulamalarına maruz bırakılmışlardır. Yapılan bu operasyonlarda meydanlara toplanan halka, en adi küfürlerin yanısıra, insanlıkdışı maddi işkencelerin yapıldığı bildirilmektedir.

Sömürgeciler, tüm güney köylerinde arama ve operasyonları artırmış ve geniş çaplı bir yıldırma harekâtına girişmişlerdir. Ağustos ayı başlarında Nusaybin'in merkezinde helikopterlerin de katıldığı büyük bir operasyon gerçekleştirilmiş, şehir merkezi çok küçük olan Nusaybin'de yapılan bu operasyonla halka gözdağı verilmek istenmiştir. Suriye Kürdistanı'na sınır olan Nusaybin, sürekli baskı ve operasyonlara maruz kalan bir alandır. Sömürgeciler, Ağustos ayı başında gerçekleştirdikleri bu operasyonda da, sınırdan devrimcilerin geçmesini ve kaçakçılığı bahane etmişlerdir. Doğrudan Mardin Sıkıyönetim Komutanlığı'nın yönettiği operasyonda, halktan çok sayıda kişinin tutuklandığı ve ağır işkencelere maruz kaldıkları gelen haberler arasındadır.

sınır boylarına yeni askeri birlikler gönderiliyor

Sınıra yeni askeri birliklerin gönderildiği ve bütün sınır boyunca birçok pusunun hazırlandığı öğrenilmiştir.

Yurtsever köylülüğün kendi yaşamını sürdürmek için zorunlu olarak başvurduğu kaçakçılığı ve sınırdan devrimcilerin geçtiği iddialarını bahane eden sömürgeciler, baskıları arttırmaktadırlar. Yöre halkının Kürdistan'ın diğer parçalarıyla olan ilişkisini ve sınırdan geçişleri önlemek için yapılan bu saldırı hazırlıkları gizli tutulmaya çalışılmasına rağmen halk tarafından en kısa zamanda açığa çıkarılmıştır.

Sınırda çıkan çatışmalarda, sömürgecilerin yeni hazırlıklar içinde olduğunu kanıtlamıştır. Nusaybin sınırında kaçakçılarla çıkan bir çatışmada 4 köylünün öldüğü bildirilmektedir. Ayrıca Antep sınır bölgesinde de iki devrimci sınırda çıkan bir çatışmada katledilmiştir. Halktan alınan bilgilerin yanısıra sınır boylarında çıkan çatışmalarda, bu saldırı hazırlıklarını ve pusuları ortaya çıkarmaktadır.

halk içinde çelişkiler körüklenerek çatışmalar yaratılmak isteniyor

Derik'in Kızıl Ahmet köyünde yaratılan aşiret çatışmasında 3 köylünün öldürüldüğü bildirilmektedir.

Devamı S: 15'te

Bir yurtsever köylü gördüğü işkenceleri anlatıyor

Mayıs 1982'de gözaltına alınarak 45 gün işkence ve zulmün altında tutulan yurtsever bir köylünün gönderdiği mektubu yayınlıyoruz. Mektubun daha iyi anlaşılması için bazı düzeltmeler yaptığımızı belirtiriz.

le ayaja vuran dayaklar b
şey değil yemek zamanı her
için 2 jop oda yediğimiz
sayıladı bazen 5 kad
kadar dayıyordu

5.1982'de yakalandım. 45 günlük gözaltı hatıramı yazıyorum. 45 gün aydınlık yüzü görmedik. Hatta yatarken gözbağı gözümüzün üstünde. Tabii ki sıkı bağlı. Saat 12'de gece, elbiseyle birlikte üzerimize üçer kova su döküyorlardı. Elbise kurutma yok. Öyle ıslak elbiseyle saat 1'de yatıyorduk, 4'te kalkıyorduk. Yatmak şöyleydi: Sırtüstü, kafa dik, eller göbek üstünde, ayaklar paralel, yoksa yan yatma, kafanı çevirme yasak, aksi halde hemen dipçik tekme. Sabah 8'den akşam 7'ye kadar sorgulamada kalıyorduk. Orada da elektrik, askı. Askıda böyle iki elimizi bağlıyorlar, üstten belimize iki teker geçiriyorlardı. Tabii ki ayaklarımız yerden kesik. Ayaklarımızın altına işkence ağacı ile vuruyorlar, edep yerimize jop sokuyorlardı. Ele ve ayağa sürekli vuruyorlardı. Bunlar hiç bir şey değil. Yemek zamanı her bir kaşık için 2 jop yiyorduk. Yediğimiz yemekler sayıylaydı. Bazen 5 kadar bazen 10 kadar sayıyorlardı. Yemek duası; "**asker ordu varolsun, Apocular yokolsun**" diye söyleniyordu. Tabii ki sesi az çıkan, en azından elli jop yiyordu. 45 gün, 1 saniye olsun ne dünyayı, yani aydınlığı gördük, ne de gözbağı gözümüzün üstünden çıktı. Gözbağını son kuvvetlerine kadar sıkıyorlardı. Canın kaşınıyor, önce jop, sonra kaşın diyorlar. Konuşma yok. Yanında kim olduğunu bilmiyorsun. Hele tuvalet, ya dayağı yersin, ya tuvalet yok. 1 tek sigarayı 500 liraya alıyorduk. O da asker sigarası. İyi ayakkabısı olanların ayakkabıları gidiyor, üzerindeki elbiseyi çöplük çaputu haline getiriyorlar. Saçımızı kesiyorlar, bıyığımız kalıyordu. Bıyıklarımızın hepsini elle yoluyorlardı.

Yoldaşlar, ufak-tefekleri söylesem bir kitabı doldurur. Bunlar özettir. Ve bunun gazetede yayınlanmasını istiyorum.

Mardin'den bir yurtsever köylü
A.

Sömürgeci cellatlar Diyarbakır'da bir PKK taraftarını daha katletti

Devrimci savaş esirlerinin zindanlarda bağımsızlık ve özgürlük için haykıran direnişçi sesini boğmak, insanlarımızı, ihanetin ve inançsızlığın girdabında bitirmek isteyen sömürgeci faşist katiller çetesi, direnme savaşının her geçen gün daha da yükselmesi karşısında çılgına dönerek bütün gücüyle savunmasız savaş esirlerine saldırmakta ve yeni katliam olayları yaratmaktadır.

Bilindiği gibi 21 Mart'ta Diyarbakır Cezaevindeki direnişin önderlerinden yüce komünist Mazlum DOĞAN'ın boğularak katledilmesinin ardından önderlerine sahip çıkarak direnişi daha da üst boyutlara çıkaran savaş esirlerine karşı toplu katliama girişen cuntanın cellatları, çok sayıda devrimciyi katletmişlerdi. O günden bu yana zincirleme cinayetlerine devam eden caniler, en son 11 Haziran 1982 günü Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin neferlerinden Asker DEMİR'i işkence sonucu boğarak katlettiler. Ama işledikleri cinayete sahip çıkma yürekliliğini bile gösteremeyen faşist cellatlar, Asker DEMİR'in ailesine oğullarının kendisini gömleğiyle boğarak öldürdüğünü söylediler.

Sömürgeci-faşist cunta ne kadar çabalarsa çabalasın halkımızın en yiğit evlatları savaş esirlerinin direnişçi ruhuna egemen olamıyacak, zindanlardan yükse-

Devamı S: 15'te

Okuyucu Mektupları

SERXWEBÛN YAZI KURULUNA

İki-üç yıldan bu yana izine gitmemiştim. Açıkça söylemek gerekirse ben izine gitmeden önce yapılan baskılar, hakaretler ve pahallılıkla ilgiliolaraksöylenenlere pek inanmıyordum. Çünkü bir insan olarak insanların bu kadar baskı uygulayacak kadar zalim olacaklarına inanamıyordum. Ama bu izinimde yaşadığım olaylar ve halkın durumunu gördüğümde bugün yönetimde olanların insanlıkla ilgileri kalmadığını bunların insan yapılı azgın hayvanlar olduğunu anladım. Aslında izine gitmeden önce baskılarla ilgili olarak söylenen şeylerin az bile olduğunu, Batman ve köylerinde kaldığım bir aylık süre içinde daha iyi kavradım.

İlk Kapıkuleye girdiğimizde rastladığımız olay rüşvet oldu. Kapıkuledeki polislerin çeşitli bahaneler öne sürerek çıkardıkları zorlukların altında yatan rüşvetmiş. Biz kendilerine bir malımızın olmadığını, normal izinciler olduğumuzu anlattığımız halde sanki adamlar rüşvetsiz insan bırakmıyacaklarına yemin etmişcesine bizden 500 DM istediler. Sonuçta 300 DM ile bir saatli kaleme razı olup aldıktan sonradır ki giriş işlemlerimizi yaptılar. Halbuki şu andaki yönetim rüşvetin olmadığını iddia ediyor ve halkı da buna inandırmaya çalışıyor. Türkiye'ye girişimizden sonra yolda karşılaştığımız izincilerle tesadüfi konuşmalarımızda hemen hemen hepsinin rüşvet verdiğini öğrendim. Ulaşım yollarında ise çok sıkı bir denetim vardı, ama bunu izincilere fazla göstermek istemiyorlardı. Cuntanın gelişinden bu yana, Batman ve köylerinde bu zamana kadar hiçbirşey değişmemiş, daha da artmıştır. Her zaman köylere gelip, köylülere "**komünistler buraya uğradı mı, buradan geçti mi? Eğer görüp de söylemezseniz sonunu siz hesaplayın**" diye tehdit ediyorlardı. Hatta ben gitmeden kısa bir süre önce köylüleri köy meydanına toplamışlar, demişler ki; "**bize yardımcı olmalısınız. Komünistler topraklarımızı bölmek istiyor, bunlar halk düşmanıdır. Siz de önceleri bunlara alet olmuştunuz. Eğer şimdi içinizde varsalar veyahut buralara gelip gidiyorlarsa bize bildirin, eğer bildirmeseniz size de rahat yok bize de. Orduya yardımcı olun siz de kurtulun biz de.**"

Ama gördüğüm kadarıyla köylüler bunlardan nefret ediyordu. Batman ve köylerinde ihbarcıların çoğaldığı, devletin bunları yönettiği söyleniyordu. Halk bunlardan çekinerek kimseyle konuşmak istemiyordu. Ve herkes birbirinden çekiniyordu. Askerler köyleri talan ediyorlardı. Bizim köyde elektrik parası için her evden 700-800-1000 lira arasında fazladan açık açık para alınıyordu. Bunların ne için alındığı sorulduğunda ise "**konuşmayın yoksa elektriğiniz kesilir**" diyorlardı. Köylü de çaresiz vermek zorunda kalıyordu. Duyduğumuz kadarıyla tüm çevre köylerde de bunun aynısını yapmışlardı.

Bir diğer örneği ise ben Batman'ın içerisinde Atatürk'ün heykelinin önünde duran arabamı çalıştırdığımda hemen yakında polisler beni durdurup, Atatürk heykelinin önünde hızlı kalktığım için Atatürk'e karşı saygısızlık yaptığımı söylediler. Ceza olarak da tam 1000 TL para istediler. Ben bunun doğru olmadığını söylediğimde ise vermezsem derhal içeriye atacaklarını söylediler. Ben de 1000 liralık cezayı verdim.

Bunun yanında köylülerden birçok defa açıktan "**orduya yardım**" adı altında paralar toplandı. Köylüler ne yapacaklarını şaşırmışlardı. Halbuki bunların kendi geçimlerini dahi sağlayamadıklarını, pahallılıktan kıvrandıklarını da biliyorlar. Halk içerisinde gençlerin askere gitmek istemedikleri, sırf bunun için köylerinden ayrıldıkları söyleniyordu. "**Asker kaçaklarını arıyoruz**' adı altında bizim köye yapılan baskında, Siirt'in Beşeri kazasına bağlı Oğuz nahiyesinden 100 kişinin askere gitmediğini öğrendik. Bunu köye baskın yapan askeri birliğin komutanı hepimizi meydana toplayıp bu 100 kişinin ismini tek tek okuduktan sonra, asker kaçakları olduklarını söyledi. Çevredeki köy muhtarlarına eğer bunlar askere gitmek için müracaat etmezlerse kendilerini tutuklayacaklarını bildirmişler.

Cunta, halk üzerinde baskıları çeşitli biçimlerde sürdürmeye devam ediyor. Bunların bir örneğine de kendim tanık oldum. Batman'ın içinde her cuma günü Atatürk heykelinin oraya askerler gelip bayraklar çekiyorlar. Belediye hoparlöründen de marş okunuyor. Bu sesin ulaştığı her yerde insanlar bütün işlerini bırakarak hazırola geçmek zorundalar. Yine birgün öğleden sonra heykelin oraya üç-dört cemse asker gelerek bayrak çekti. Anında hoparlörden istiklal marşı da okundu. Bu arada heykelin tam arkasına düşen lokantada halktan bir kişi yemek yiyiyordu. İstiklâl Marşının okunmasından hemen sonra 4 asker bu adama "**neden hazırola kalkmadın ulan hain**" diyerek, dipçik ve tekmeyle bayıltıncaya kadar dövdüler. Sonra aynı yerde ve o halde bırakıp gittiler. Bu olay karşısında ben şok geçirmişcesine kendimden geçmiştim. Orada lokantanın köşesinde bir ihtiyar vardı. Ancak onun sözleriyle kendime geldim. İhtiyar "**bu yaptıklarınız yanınıza kalmayacak, bitirmek istiyordunuz, ama yapamadınız. Bu sefer bir kalkarlarsa siz o zaman görürsünüz**" diyordu.

Açıkçası şu anda halk korkuyor. Yönetime karşı çok hoşnutsuzdur. Yine de bir suskunluk var. Hatta evlerine gittiğim bazı insanlar nefret etmelerine rağmen Atatürk'ün resmini bile evine asmak zorunda kalmışlardı.

Şu anda her şeyi anlatacak güçte değilim. Batman ve çevresinde cuntanın baskıları yoğunlaşıyor. Cunta halâ devrimcileri ve halkı yoketme operasyonları yapmakta. Ama halkın devrimcilerin bitmediğine dair sonsuz inançları vardı ve bekliyorlardı.

Bir Serxwebûn Taraftarı.

SERXWEBÛN'a

Ben Libya'da işçiyim. Kars'a bağlı (....) kazasının bir köyünde oturuyorum. İzine gittim. Birkaç gün sonra jandarmalar köye geldi, karakolda borcun var diyerek beni götürdüler. Çok pırpırlı komutanların kaldığı ve hiç görmediğim bir yere götürdüler. Orada bulunan en yüksek rütbeli komutan, daha yanıma yaklaşmadan yırtıcı bir hayvan gibi, "**ulan orospu çocuğu, Türkiye size dar mı geldi? Sen Libya'da ne yaptın**" diyerek tekme tokatla bana girişti. Benim hiçbirşey yapmadım cevabım ise onu daha da çılgına çevirerek tekrar tekme ve tokatla üzerime saldırdı.

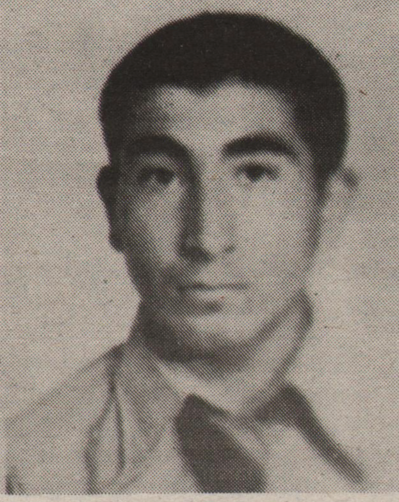
Sonra beni nezarete attılar. Nezarette dört tane yaşlı adam daha vardı, ve üçü silah davasından yakalanmıştı. Diğeri ise aranmakta olan bir PKK'li arkadaşın babasıydı, ve 65 yaşındaydı. Aradan biraz zaman geçmeden beni ve ihtiyar amcayı çağırdılar. Gözüdönmüş karakol komutanı bu ihtiyar amcaya, "**senin oğlun Libya'dan para, mektup ve bant gönderiyor, bize adresini ver**" dedi. İhtiyar amca "**bana mektup para falan gelmedi**" diyince, gözlerimin önünde ona maddi ve manevi bir

Devamı S: 14'te

Ölümünün 3. yıldönümünde Aytekin TUĞLUK'u saygıyla anıyoruz

İşbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi 1960'lar döneminden başlayarak 1970'lerde daha da derinleşen ekonomik bunalımına bağlı olarak yükselen halk muhalefetini bastırmak ve içine girdiği çöküş aşamasında ömrünü biraz daha uzatabilmek için Türkiye ve Kürdistan halkları üzerinde amansız bir baskı ve zulüm politikasını hayata geçirdi.

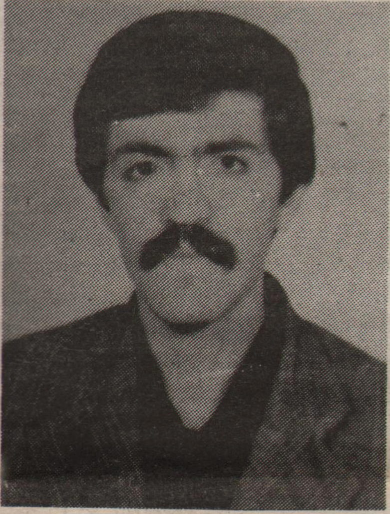
Özellikle 1973'lerde idolojik bir akım olarak ortaya çıkıp 1978'lerde maddi bir güç haline dönüşen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin önder gücü PKK Hareketinin geniş emekçi kitleleri sarması ve Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin artan muhalefeti karşısında paniğe kapılan sömürgeci Türk burjuvazisi, gerici yönetimini ayakta tutabilmek için halkımız üzerinde çeşitli oyunlar tertipledi. Bir yandan çeşitli suni çelişkiler yaratarak halkı birbirine kırdırtırken, diğer

Aytekin Tuğluk

yandan faşist beslemelerini saldırtarak gözdağı vermeye ve Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesini bastırmaya çalıştı. Bütün çabalarına karşılık istediği huzur ortamını yaratamayan tekelci Türk burjuvazisi, Maraş katliamını

Devamı S : 18'de

Zeki YILDIZ mücadelemizde yaşıyor

Zeki Yıldız

İnsanlık, baskı, zulüm ve sömürünün olmadığı özgür bir dünya uğruna verdiği kavgada emin adımlarla ilerlemektedir. Ama bu ilerleme nice zorluklar ve fedakârlıklar pahasına elde edilebilmiş, insanlık bu soylu kavgada sayısız önderini kalleş ve acımasız düşmana kurban vermiştir.

Bu önderler, uğruna hayatlarını feda ettikleri topraklarda kanlarıyla özgür ve mutlu bir geleceğin tohumlarını atmış, geleceğin özgür toplumunun görkemli çiçeklenişinin ilk müjdecileri olmuşlardır. Efsaneleşerek, dilden dile söylenen bir türkü misali gelecek nesillere aktarılan bu önderlerin anıları belleklerde yer ederek ölümsüzleşmiştir.

Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesi henüz çok yeni olmasına karşılık böylesine ölümsüzleşmiş sayısız öndere sahiptir. Zeki YILDIZ yoldaş da onlardan biriydi.

O, en iyi şekilde kavradığı Marksist-Leninist ideolojisi, ulusal kurtuluşçu düşünceleri ile kit-

Devamı S: 18'de

Arpaçay DEVRİMCİ-YOL davası başladı

Ağustos ayı içerisinde Kars'ın Arpaçay ilçesinde açılan 39 kişilik yeni bir Devrimci Yol davasında 6 devrimci idamla yargılanırken 21 devrimci için de çeşitli hapis cezaları istenmektedir. 2 Nolu Askeri Mahkemede başlayan davanın ilk duruşmasında kimlik tespiti yapıldı.

Çeşitli suçlamalarla yargılanan 39 devrimciden Yusuf Aydın, Adnan Çiftçi, Nihat Çiftçi, Gaffar Demir, Medet Karabağ ve Nihat Karabağ hakkında ölüm, diğer 21 devrimci hakkında da çeşitli hapis cezaları talep ediliyor.

Ayrıca Arpaçay Devrimci Yol davası iddianamesinde 12 devrimci hakkında da delil yetersizliği yüzünden kavuşturmaya yer olmadığına karar verildi.

***

Artvin'de biri ölü olmak üzere dört devrimci yakalandı

Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı "Karlı" köyünde sömürgeci kolluk kuvvetleri ile devrimci bir grup arasında çıkan çatışmada bir devrimci hayatını kaybederken 3 devrimci de yaralı olarak yakalandı.

Temmuz'un son günlerinde Artvin ve çevresinde yeniden yoğunlaştırılan operasyonlar sırasında zaman zaman devrimcilerle sömürgeci kolluk kuvvetleri arasında çatışmaların çıktığı bildirilmektedir.

Bu çatışmalardan birinde, Devrimci Yol taraftarlarından Tuncer Önçeken şehit olurken Tarık Torun, Elyasa Uygun, Atilla Başer adlı üç devrimci yaralı olarak sömürgecilerin eline geçti. Ayrıca yine bu olayda bir kaç devrimci de sömürgeci çemberi parçalayarak kurtulmayı başardılar.

***

14 idam istemli Kurtuluş davasına başlandı

Toplam 108 devrimcinin yargılandığı THKP-C Kurtuluş davası 3 Ağustos günü İstanbul 2 Nolu Askeri Mahkemesinde başladı. Yargılanan devrimcilerden 14'ü için ölüm, 94'ü için ise 5-36 yıl arası hapis cezası istenmektedir.

İlk duruşmada kimlik bildiriminin yapılmasından sonra mahkeme heyetine çeşitli dilekçeler sunan devrimci tutuklular, Alemdağ Cezaevi'ndeki devrimci direnişi kırmak amacıyla girişilen ve bir tutuklunun ölümüne yol açan katliamla ilgili olarak suç duyurusunda bulunmasını istemişlerdir. Ancak bu istekleri mahkeme heyeti tarafından reddedilmiştir.

Çeşitli suçlamalarla idamları istenen devrimciler şunlardır: Zübeyir Acar, Tuncer Uğurlu, Sıtkı Bağırtlak, Hasan Petek, Hilmi Köksal, Ali Şanoğlu, İsmail Polat, Salih Altıkulaç, Gülabi Yurdakul, Savaş Yılmaz, Mustafa Pehlivan, Yavuz Şenoğlu, Abdi Aydın, Bahattin Aktaş ve Ali Osman Körünoğlu.

Duruşma iddianamenin okunmasına geçilmesi için 12 Ağustos tarihine ertelenmiştir.

***

FKBDC, "Önümüzdeki dönem, devrim ve karşı-devrimin nihaî hesaplaşma yolunda birbiriyle çatıştığı dönem olacaktır".

12 Eylül faşist-askeri cuntası ikinci yılını doldururken, Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi konuya ilişkin bir bildiri yayınladı.

FKBDC Yürütme Komitesi tarafından yayınlanan bildiride, düzenin ve egemen sınıfların ekonomik toplumsal ve siyasal sorunlarını çözmek amacıyla işbaşına gelen askeri-faşist yönetimin, bu sorunları çözemediği, tersine yeni sorunlar yaratarak önüne konan görevleri yerine getirmede tam bir başarısızlığa uğradığı ve amaçlarına ulaşamadığına işaret edilerek şöyle deniliyor:

"Faşist generaller çetesi, iki yıldır her fırsatta «12 Eylül öncesine dönülmesine izin vermeyeceğiz» görüşünü yinelemektedir. Emperyalist-kapitalist sistemdeki, bölgemizdeki ve ülkemizdeki gelişmeler ve yakın gelecekteki muhtemel gelişme eğilimleri gözönünde bulundurulduğunda, Türkiye'nin, bugün bir çok liberal, reformist ve oportünist çevrenin hayal ettiği gibi 12 Eylül öncesi sınırlı hak ve özgürlükler ortamına dönmesi mümkün değildir. Önümüzdeki dönem devrim ve karşı-devrimin nihai hesaplaşma yolunda biribiriyle çatıştığı bir dönem olacaktır.

Böyle bir dönemde halklarımızın çıkarına olan tek ve gerçek yol, faşizme karşı, cuntaya karşı, devrimi, güçlü bir seçenek olarak dikebilmektir. Tüm devrimci, demokratik, yurtsever güçleri ve emekçi halklarımızı faşizme karşı ortak bir direniş mücadelesinde birleştirmek ve seferber etmektir.

Askeri-faşist yönetimin, Anayasa tartışmaları ile maskelenmeye ve Anayasa referandumu ile çeşitli biçimlerde kalıcılaştırmaya çalışıldığı 12 Eylül'ün ikinci yıldönümünde, hepimize düşen görev, cuntanın ve egemen sınıfların bu oyununu açığa çıkarmak, faşizmin «Anayasa» oltasına takılanları cuntaya alet olanları uyarmak ve hepsinden önemlisi askeri-faşist yönetime karşı devrimci direniş mücadelesinde birleşmek ve bu mücadeleyi geliştirmektir".

***

Ardahan'da iki genç kız katledildi!

İktidara gelişinden bu yana Kürdistan halkı üzerinde benzeri görülmemiş baskı, zulüm ve katliam uygulayan, halkımızın her türlü değerine azgınca saldıran sömürgeci-faşist cunta insanlıkdışı uygulamalarına hız vererek sürdürmektedir.

Sömürgeci kolluk kuvvetlerince sürdürülen operasyonlarda halkımız köy meydanlarına doldurularak çırılçıplak soyulmakta, yerlerde süründürülerek talim yaptırılmakta, kadın-erkek, gençihtiyar demeden vahşice işkencelerden geçirilmekte ve dayanılmaz hakaretlere maruz bırakılmaktadır. Sömürgeci düzenin açlığa ve yoksulluğa terkettiği halkımızın elindeki son lokmaya da gözkoyan faşist kolluk kuvvetleri çeşitli şantajlar yoluyla zorla gaspettikleri paralar yetmiyormuş gibi bu operasyonlar sırasında eşi görülmemiş bir talanı da gerçekleştirmektedirler.

İki yıla yakın süredir devam eden bu uygulamalara ek olarak sömürgeci kolluk kuvvetleri hal-

Devamı S: 14'te

Sömürgeciler iki yurtsever köylüyü daha katletti

Serxwebûn'a ulaştırılan haberlere göre Abdulkadir KAYA ve Şehmus BABUŞ adlarındaki iki yurtsever köylü işkenceyle katledildiler.

İlk olay Bingöl'e bağlı "Gökdere" köyünde meydana gelmiştir. Aynı köyde oturan Abdulkadir KAYA evinde silah bulundurduğu gerekçesiyle gözaltına alınarak Yamaç (Musiyan) köyündeki askeri karakola götürüldü. Burada ağır işkencelere tabi tutulan Abdulkadir KAYA'yı sürekli ihbarcı-

Devamı S: 14'te

Baştarafı Geçen Sayıda

YAKINLARI TUTUKEVİNDE OLAN BİR KÜRT KADINI BASKI VE KATLİAMI ANLATIYOR...

SORU- Mazlum'un ölümü tutuklu ailelerini nasıl etkiledi?

CEVAP- Mazlum'un ölümü tutuklu ailelerini çok etkiledi. Çünkü hiçbir aile O'nu kendi çocuğundan ayırmıyordu. Ailelerde, halkta çok iyidir. Çocuklarına bağlıdırlar. Ama ailelerin üzerinde çok baskı vardır. Mesala H'nin ailesi devamlı görüşmeye gidiyor diye bacısını işkenceye aldılar. Şimdi halâ Elazığ Cezaevinde tutukludur. Ailesinden 6 kişiyi tutuklamışlar. Kardeşi, bacısı, amcasının çocukları hepsi tutukludur.

Yine M'nin ailesi var. Babası ihtiyar ve halsiz. Buna rağmen yalnız bırakmıyor. O haliyle sık sık görüşmeye gidiyor. Yani görüşmeci ailelerin hepsi baskı altında. Hemen hemen tutuklu ailelerinin hepsinde bir veya birkaç kişi mutlaka işkenceden geçirildi. Görüşmeye gelmesinler istiyorlar. Ama onlar da direniyorlar.

Hapishane yönetimi devrimcilere zorla "İstiklal Marşı"nı söyletmek istiyor. Yine her yemekten önce ve sonra arkadaşlara "üç defa Atatürk varolsun deyin" diyorlar. Ama arkadaşlarımız sürekli işkencelere rağmen ne onların marşlarını söylüyorlar, ne de dedirtmek istedikleri şeyleri yapıyorlar. Bunlara karşı çeşitli biçimlerde direniyorlar. Bu direnişleri kırmak için de özellikle tutuklu ailelerine baskı yapıyorlar, çocuklarınızı ikna edin cezaevi yönetimine uysunlar diye.

Tutuklulara diyorlar ki "sizi havalandırmaya çıkaracağız" Halbuki havalandırmaya çıkarmıyorlar. Götürüp meydanda köpek saldırtıyorlar. Köpekler tutukluların vücudunu parçalıyor, perişan bırakıyor. Vücutları parçalanıncaya kadar da köpeği susturmuyorlar. Sonra joplarla dövüyorlar. Hastalara tuz yediriyorlar. Yaralarına tuz basıyorlar...

Görüşme gününde görüşmecileri üstüste yığıyor, iteliyorlar. Bir keresinde kadınlar buna çok sert bir tepki gösterdiler. Bir arkadaşın babası bu eziyetler karşısında "sizin esiriniz miyiz" dediği için onu tutuklayıp işkenceye aldılar. Aileleri ve tutukluları bu yolla yıldırmak istiyorlar. Ama halkımız bunları görüp yaşadıkça daha fazla direniyor.

SORU- Muhbirlik ve ajanlık yapan insanlar vardı. Şimdi bu insanların durumu nasıldır?

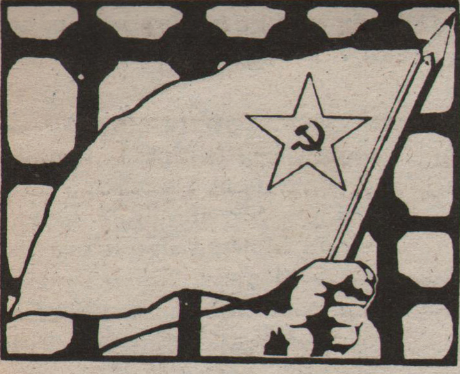
CEVAP- Kendi ajan ve polislerinin dışında genel olarak muhbirlik şimdi daha azdır. Niye böyle olduğunu ben bilmiyorum. Ama artık bu ağır baskılar karşısında onlar da sessiz duruyorlar. Yani çok işkence ve baskı bunları da sindirmiş. Mesalâ S.Y'nin kardeşini vurdular. S.Y'yi çağırıp dediler ki "gel, biz vuranları yakaladık, sen onların üzerine ifade ver ki tutuklayalım". Buna rağmen S.Y gitmedi, kardeşinin oğlunu gönderdi. O'da "ben o zaman askerdeydim, kimin vurduğunu bilmiyorum, ben bunları tanımıyorum" dedi. Gerçekten de vuranlar onlar değildi.

Yine bazı arkadaşlarımız vardı, tutuklandılar. M... ve B... şimdi hapistedirler. F... isminde eski bir muhbir onların üzerine ifade veriyor. Ama daha sonra verdiği yalan ifadeden pişman oluyor ve ifadesini değiştiriyor. Bunun için kendisini çok tersliyorlar. Yani muhbirlik yapanların çoğu gördükleri işkence ve zulüm karşısında bundan vazgeçtiler.

SORU- Şimdiki durumda ne yakalanabilen ne de öldürülebilen ama halk arasında fazla görünmeyen arkadaşlar var. Halk bunlar için ne diyor, ne bekliyor?

CEVAP- Bazı aileler çocuklarının nerede olduğunu bilmiyor, ama sağ olduğunu biliyorlar. Ve inanıyorlar ki bu durum böyle gitmeyecek. Onlar günün birinde bu namussuz hükümete karşı başkaldıracaklar. Bu baskı ve bu işkencenin birgün yokolacağının farkındalar. Zaten çoğun-

Devamı S: 19'da

MAHKEME TUTANAKLARINDAN PKK DAVASI

"KÜRDİSTAN BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ MAHKEME TUTANAKLARINDAN TARİHE MALEDİLMİŞTİR"

2

BAŞTARAFI GEÇEN SAYIDA

Bunu mahkeme heyetinin böyle kabul etmesi gerekir. Yani biz bugün kalkıp da belgelerimiz şunlar, şunlardır diye ortaya sürecek imkân ve olanaklardan yoksunuz. Ama bu belgelerden çeşitli tarihçiler tarafından derlenmiş broşürler, kitaplar vardır. Dedim, biz bunları okuduk, değerlendirdik. Kaldı ki...

DURUŞMA HAKİMİ- Hangilerini okudunuz?

SANIK- Demin belirttim. Bu konuda Kürtlerin kökeniyle ilgili bir iki kitap okudum. "Kürdistan Üzerinde Mücadeleler" olarak ...

DURUŞMA HAKİMİ- Yazarı kimdi bunun?

SANIK- Kürtlerin kökeniyle ilgili Nikitin'in bu konuda vardır. Bunun dışında çeşitli tarihçilerin ve siyaset adamlarının hazırladıkları Kürdistan üzerindeki mücadeleleri veya çeşitli aşamalardaki mücadeleleri dile getiren belgeler niteliğinde olan yazılar vardır. Dün arkadaşım da değindi. "19'ncu yüzyılda Kürdistan üzerinde mücadeleler" diye bir broşür var. Bunu okudum. Bunun dışında, yine "Çağdaş Kürdistan tarihi" diye cumhuriyet döneminde Kürdistan'daki uygulamalar ve Kürdistan'ın durumunu anlatan kitabı okudum. Ve bunun gibi daha pek çok broşür: "Doza Kurdistan" diye bir broşür yine elime geçti, bunu da okudum. Bunun dışında da özellikle Abdullah Öcalan arkadaşın bu konuda geniş araştırmaları ve kendisinin bir tarih anlayışı vardır. Aslında Kürdistan'a bakış anlayışı vardır. Bu Serxwebûn'da esas olarak, yani temel hatlarıyla yer almaktadır. Bu arkadaştan biz şahsen dinlediğimiz ve öğrendiğimiz pek çok şey vardır. Ve bütün bunlardan başka, bizce daha çok önemli olan mevcut koşullardır. Objektif durumdur. Yani Kürdistan'da bulunuyoruz bugün. Ve ortada objektif bir durum sözkonusudur. Kürtlerin bizzatihi varlığı. Kürt toplumunun Türkiye'deki toplumsal yapıdan, kültürel, sosyal yönlerden farklı yanları açıkça görülmektedir ve bizler de bunu görmekteyiz.

DURUŞMA HAKİMİ- Nerede, farklılık nerede? Kültürel yönden farklılık nerede oluyor?

SANIK- Şimdi bu farklılığın inkârı, bilmiyorum yani, nasıl mümkündür?

DURUŞMA HAKİMİ- Hayır, nerede farklılık var kültürel yönden? Farklılık nerede?

SANIK- Şu var, örneğin özellikle Ortadoğu'da İslamlığın gelişmesiyle birlikte ortak ananeler, gelenekler gelişmiştir. Ve Kürtlerle Türkler de uzun süre yanyana yaşadıkları için aslında pek çok adet ve gelenekleri birbirine karışmıştır, ama halâ farklılığını koruyan şeyler de vardır. **Ben burada tek tek sıralamaya gerek görmüyorum yani. Hani kültürel değerler olarak kabul edebileceğimiz çeşitli ananeler, gelenekler; farklı ananeler ve gelenekler vardır ve bunları uzunboylu anlatmak mümkün; ama şu anda ben gerek görmüyorum.**

Bir dil hususu vardır. Burada siz üzerinde duruyorsunuz. Birkaç dilden oluşmuş bir dil nasıl bir dil olarak kabul edilebilir biçiminde bir şey kullanıyorsunuz. Ben bunu kesinlikle reddediyorum. Ortada bir dil vardır. Yani bunun inkârı mümkün değildir. Biz pekalâ anlaşıyoruz. Burada siz Türkçe bilmeyen birkaç kişiyi anlayabilmek için, binlerce kilometre uzaktan, Doğubeyazıtlı bir eri getirip burada tercüman olarak dinlettiniz, ifadesini aldırdınız. Biribirinden yüzlerce kilometre uzakta olan insanlar, hiç ilişkide olmadığı, canlı bir ticaret şeyine bile girmeyen bir dili kullandıkları halde, aslında yokedilmeye terkedilmiş bir dili kullandıkları halde pekalâ anlaşabiliyorlar.

M. Hayri Durmuş'un işkenceden sonraki hali

DURUŞMA HAKİMİ- Bu dili neden Kürtçeye mal ediyorsun? Bu dilin %90'ı Farsça, %10'u Acemce, bilmem ne. Yani hangi kelimeleri Kürtçe de, Kürt dili diye ortaya çıkıyorsunuz?

SANIK- Şimdi, millet olarak, biz esas olarak Acemlerle...

DURUŞMA HAKİMİ- Arapça'dan al, Farsça'dan al, İngilizce'den al, Kürtçe diye ortaya bir dil çıkart.

SANIK- Bu durum böyle değildir. Çeşitli diller biribirine yakındır. Siz eğer Fransızca'yı, Almanca'yı ve İngilizce'yi iyi biliyorsanız veya belirli ölçüde bilginiz varsa bu konuda, bileceksiniz ki, Fransızca ve Almanca karşılaştırıldığında veya Almanca ile İngilizce karşılaştırıldığında gramer hemen hemen aynı olduğu gibi, pek çok kelime de birbirine çok benzemektedir. Yani bir telaffuz farklılığı var adeta.

DURUŞMA HAKİMİ- Siz bu hususta araştırma yaptınız mı, dil hususunda?

SANIK- Bilgim vardır. Ben özel dilci değilim; ama bu konuda bilgim vardır. Bu hususta okumuştum. İngiliz dilinin üzerine çalışmalar yapmıştım. Örneğin Hacettepe Üniversitesinde 1 sene İngilizce okudum. Gramerini biliyorum. Kürtçenin gramerini de biliyorum. Farsça'nın gramerini de biliyorum. Türkçe üzerine de çalışmam olmuştur. Türkçe gramerini de biliyorum.

Bir defa esas olarak Kürtçe ile Türkçe arasında gramerik bir ayrılık vardır. Yani cümlelerin kuruluşunda temel olan, dilde esas olan gramerdir ve Kürt dilinde belli bir gramer söz konusudur. Bu da batı dillerine benzemektedir.

DURUŞMA HAKİMİ- Farsça ile karşılaştırdınız mı?

SANIK- Farsça ile benzerliği şudur. Ben, şunu söyleyeyim, İngilizce ile de benzerlikler arzetmektedir Kürtçe. Gramer olarak hemen hemen çok az bir farklılık vardır. Çünkü Batı dil grubundandır esas olarak. Yani Batı dil grubuna bu konuda çok benzemektedir Kürtçe'nin garamerik durumu. Farsça ile ise çok daha büyük yakınlığı söz konusudur. Çünkü biz millet olarak, yani Kürtler tarihi boyunca Türklerle yanyana yaşadıklarından çok daha fazla Perslerle veya İranlılarla yanyana yaşamışlardır. Ve hatta Perslerle aynı soydan geldiklerinden dil benzerlikleri, kelime benzerlikleri doğal olarak çok daha fazladır; ama bu hiç bir zaman Perslerle Kürtlerin aynı olduğu veya Kürtlerle Perslerin ortak bir dil kullandığı, Farsçayı kullandığı şeyine götürmez.

Ben bu hususu daha fazla derinleştirmekten yana değilim; ama objektiftir, açıktır. Bunun inkârı mümkün değil; ama gelişmemiştir, körelmiştir, pekçok kelimesi unutulmuş veya çeşitli dillerden kelime almıştır. Bu konuda benim iddiam yoktur. Çok güçlü bir dildir veya şöyle bir dildir, böyle bir dildir; övmeye gerek görmüyorum yani; ama ortada bir dil söz konusudur. Grameriyle, şuyuyla, buyuyla açıktır.

DURUŞMA HAKİMİ- Şimdi, geçelim.

SANIK- Bir husus kaldı. Ona da değineyim.

Bir de Hareketimizin zorbalık yaptığı, halkı göçe zorladığı biçiminde iddialar vardır. Burda arkadaşlarım üzerinde uzun uzun durdular. Ben de bu konuya bir iki şeyle değinmek istiyorum. Arkadaşlarım beni tatmin etmedi. Bu konudaki açıklamaları yetersiz buluyorum. Onun için şunu söyliyeyim. Halk göçe zorlanmıştır. Bu doğrudur; ama halk ne zamandan beri göçe zorlanmıştır?

Kimi dönemlerde halk bizzatihi mecburi iskâna tabi tutulmuştur. Örneğin denilmiştir ki, şu, şu, şu aşiretler şu yöreye gitsin. Bu, Sultan Hamit döneminde de yapılmış, cumhuriyet döneminde de yapılmıştır. Kimi zaman olmuştur, halk göç etmek zorunda bırakılmıştır. Yani resmi olarak sen şuradan kalk şuraya git denilmemiştir belki; ama adeta buna zorlanmıştır. Ülkemizde yüz yıllardır sömürgeci politika uygulanmaktadır. Bu, Safevi İmparatorluğu tarafından uygulanmıştır. Bu, Osmanlığı İmparatorluğu döneminde uygulanmıştır. Daha sonra bu Ortadoğu'da meydana gelen çeşitli devletler tarafından, örneğin Türkiye Cumhuriyeti tarafından da uygulanmıştır ve ülkemizde esas olarak yerleşik bir ekonomi düzeni oluşturulmuştur.

İddiamız şudur: Talan ekonimisi geliştirilmiştir ülkemizde. Yani ülkemizde, gerek sermayenin yatırılması biçimi olsun, gerek yolların döşenmesi biçimi olsun, gerek çeşitli alanlarda üretime geçiş olsun, bunların tümü kaynaklarımızın alınıp götürülmesine yöneliktir. Dikkat edilirse yolların döşenmesinde bu durum açıkça görülecektir. Ülkemizdeki çeşitli yeraltı ve yerüstü zenginlikleri nasıl götürülüyorsa bu yolların da ona göre döşendiği ortadadır. Örneğin Hakkari'ye yol gitmezken, Cizre'ye bilmem birkaç koldan asfalt yol gitmektedir.

DURUŞMA HAKİMİ- Niye Hakkari'ye yol gitmesin? Hakkari'yi gördün mü sen?

SANIK- Tamam, yoldan yola fark var yani.

DURUŞMA HAKİMİ- Hayır, gördün mü Hakkari'yi sen?

SANIK- Evet, gitmişim.

DURUŞMA HAKİMİ- Ne zaman gittin?

SANIK- Yakın tarihlerde, 1-2 sene önce gitmiştim, ama yani yol yok derken, Hakkari'nin bizzatihi kendisini değil, bütün yöre olarak kastediyorum, pek çok yere yol gitmezken Cizre'ye iki-üç koldan yol gitmektedir, asfalt yol gitmektedir. Yani bundan kastım şudur; esas olarak ülkemizde de inşa edilmek istenen ekonomi kaynaklarımızın götürülmesine yöneliktir. Böyle olunca, elbette halk bir defa kendiliğinden adeta göçe zorlanmıştır. Kaynakları götürülsün, zaten topraklar büyük ölçüde ağaların, beylerin elinde bulunmaktadır. Bu durumda halk geçimini nereden sağlayacaktır? Doğal olarak Çukurova'da, İstanbul'da, İzmir'de hatta Almanya'da bu şekilde göç etmiş, gurbetlik olmuş yüzbinlerce insan sözkonusudur. Bunun dışında şu da açık bir gerçektir:

Bugün devletle sıkı ilişkiler içerisinde olan bazı feodal-komprador, emirlerindeki silahlı milis güçlerini adeta halkın üzerine sürmektedirler. Bunu yıllardır yapmaktadırlar. Kan davalarını, mezhep ayrılıklarını körükleyerek halkı köyünden, arazisinden koparmakta ve malına, mülküne el koymaktadırlar. Bu açıktır yani. Bunun binlerce örneğini gösterebiliriz. Bu Siverek'te de olmuştur, Hilvan'da da olmuştur, Kızıltepe'de de, Batman'da da olmuştur. Doğubeyazıt'ta da olmuştur, ülkemizin pek çok yerinde bu olmuştur. Bizzatihi Mehmet Bucak bilmem şu tarihte her türlü malı mülkü elinden alındığı halde veya içte rakipleriyle girdiği çatışmada herşeyini kaybettiği halde, 5-10 sene sonra pekalâ görülmektedir ki yine 30-40 köyün sahibi olabilmektedir. Bu nereden gelmektedir? Nasıl şekillenmektedir? Nasıl teşekkül etmektedir? Bu, zor kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bölgede ilk olarak kan döken Hareketimiz olmamıştır. Mehmet Bucak, Süleymanlar ve diğerleri, Batman'da Ramanlılar kendi silahlı güçleriyle aslında yüzlerce insanın kanına girmişlerdir. 1979 yazında ben çok iyi hatırlıyorum, Siverek'te Mehmet Bucak ve milis güçleriyle Hareketimizin çatışması doğmadan önce sık sık peş peşe Bucak mıntıkasında çatışmalar meydana geldi ve burada 15-20 insan hayatını kaybetti. Bunlar bizimle Mehmet Bucak arasındaki çatışmalardan hemen önceydi. Pek çok köy aynı aylar içinde yakılıp yıkıldı. Arşivler karıştırılırsa bu pekalâ görülecektir. Yani yüzlerce insanın bu şekilde katledildiği, öldürüldüğü ve yerinden yurdundan edildiği bir gerçektir. Esas olarak şunu demek istiyorum; halka zorbalık yapan biz değiliz. Halka, zorbalık yapanlar demin saydığım güçler olmuştur, göçe zorlanmıştır adeta ve halk göç etmiştir, Çukurova bu şekilde dolmuştur, İzmir, Manisa, Mersin hatta Almanya'ya kadar bu şekilde binlerce masum insan yerini yurdunu terkedecek zaten göç etmiştir, gitmiştir. Bu Hareketimizin ürünü değildir, yani Hareketimizin ortaya çıkardığı bir sonuç değildir.

DURUŞMA HAKİMİ- Evet.

SANIK- Evet, iddianamedeki iddialara karşı belirtmek istediğim hususlar aşağı yukarı bunlardır. Ben şu anda esas olarak kendi ifademi vereceğim. Mücadeleye katılışımı, daha doğrusu kendi faaliyetlerimi anlatırken, bir bakıma kendim eskiden beri hareket içerisinde görev aldığım için, aynı zamanda Hareketin gelişme seyrini koymuş olacağım. Yani ikinci bir defa Partinin kuruluşunu ele almak istemiyorum, kendi faaliyetlerimle partileşmeyi birarada izah etmeye çalışacağım.

Ben esas olarak 1970'lerden sonra, yani lise öğrenciliğim döneminde devrimci düşüncelere sempati duydum. Kitap okuma alışkanlığım da ortaokul döneminden beri vardı, lisede de siyasi şeylere -ki, o zaman Türkiye'de bu yönde çalışmalar ve çabalar vardı- teşvik edildik. Ben özellikle daha çok siyasal nitelikte kitaplara yöneldim, devrimci düşüncelere kanalize oldum. Lise öğrenciliğim döneminde çeşitli Marksist-Leninist klasikler okudum. Tabii o zaman bunların hepsini tam kavradığımı söyleyemem. Daha sonraki yıllarda Ankara Hacettepe Üniversitesine girdim.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

Avrupalı bir demokratın gözüyle sömürgeci Türk mahkemeleri...

- **Daha önce de genelde mahkemeler hakkında çok şeyler duymuştum, kısmen de görmüştüm, sanıkların kafesler içinde mahkemeye getirildiklerini yalnızca Diyarbakır'da gördüm.**
- **Sanıklar bu şekilde mahkemeye götürüldüklerinde çevrede bulunan tüm insanlar ve arabalar durmak zorunda. Adeta hayat o anda duruyor diyebilirim.**
- **Bu davaların uluslararası hukuk kuralları ve insan hak ve özgürlükleriyle bağdaşan en küçük bir yanı dahi yok.**

Ağustos ayı içinde turist olarak gittiği Diyarbakır'da sömürgeci mahkemeleri izleme olanağını da bulan bir Avrupalı demokratın, mahkemelere ilişkin olarak gazetemize yaptığı açıklamaları aynen yayınlıyoruz.

SORU- *Bir Avrupalı olarak uluslararası hukuk kuralları ve insan hak ve özgürlükleri açısından Diyarbakır'da görülen davaların durumunu değerlendirir misiniz?*

CEVAP- Diyarbakır'da bulunduğum süre içerisinde davalardan çok az bir kesimine girebilme olanağı bulduğum için, ancak izleyebildiğim kadarıyla bazı görüşler ileri süreceğim.

Avrupalılar için en önemli konulardan biri ilişki konusudur. Sanıklar hangi durumda hakim karşısına çıkarlar, nasıl hitab edilir, nasıl davranılır? Türkiye'de belki insanlar arasındaki sıradan ilişkilerde "sen" veya "siz" diye hitab etmek pek o kadar önemli olmayabilir. Fakat resmi bir ilişki esnasında normal olarak "siz" diye hitap edilir. Ama mahkemelerde durum böyle değildir. Hakimler sanığa rahatlıkla "sen" diye hitap edebiliyorlar. Buna karşılık, sanıklar, hakimlere sadece "siz" diye hitap etmekle kalmıyorlar, sorguları yapılacağı zaman hakimlerin önüne gelip hazırola geçerek "hazırım komutanım" diyorlar. Yani bir mahkeme havası yok. Daha çok, tamamen bir tatbikat anında ordu içinde yapılan eğitim şekline dönüştürülmüş bir durum, askeri bir disiplin havası var.

Sanıkların oturürken duruşlarında da yine aynı durum göze çarpıyor. Oturuşta dizler, bacaklar aşağı doğru 90 derecelik bir duruş yaparken, vücutta 90 derece yukarda dimdik duruyor. Kafa ve çenenin duruşu da yine aynı şekilde. Ve hiç kımıldama yok. Sabahtan akşama kadar bu şekilde oturmak zorundalar.

Sorgunun da yine aynı şekilde uluslararası hukuk kuralları ve insan hak ve özgürlükleriyle bağdaşır hiçbir yanı yok. Mahkemede izleyici olarak yabancılar bulunduğu için -benim dışımda birkaç yabancı daha vardı- hakimler sorgulamada ayrı bir davranış göstermeye çalıştılarsada, fazla değiştiremediler. soruları öyle bir şekilde soruyorlarki, çoğu zaman sanığa sadece "evet" veya "hayır" demesi kalıyor. Sanığın kendiliğinden uzun uzadıya birşeyler anlatmasının olanağı zaten yoktur. Hakim iddianameden bazı bölümleri "işte o gün böyle bir olay oldu, sende oradaymışsın öyle değilmi?" biçiminde soru şekline dönüştürüyor. sanıksa bu soruyu "evet"veya "hayır" biçiminde yanıtlıyor. Sonuçta sorgu hakimi ifadeyi tutanağa okuyor. Ama sanığın kendisine ait olduğunu söylediği ifadesi tutanağa geçmiyor. İşkence konusunun tutanağa geçmesinden özellikle kaçınılıyor. Çünkü ileride Yargıtaya gönderildiği zaman sanığın ifadesi eğer işkence altında alınmışsa itiraz edilebilir ve geçersiz sayılabilir. Bu nedenle sanığın poliste veya savcıda alınan ifadesinin işkence dahilinde olduğunu hakim hiçbir surette belirtmiyor. Oysa sanıkların hepsi kendilerine işkence yapıldığını ve mevcut ifadelerin kendilerine ait olmadığını söylediler. Bazıları belki bu konuda fazla ısrar edemediler ama cesaret edipte üzerinde duranlarda oldu. Bu durumda da tutanağa **"bu ifade polis tarafın dan hazırlanmıştır"** diye geçiyor. Yani **"benim ifadem değil"** biçiminde bir cümle kesinlikle tutanağa geçmiyor.

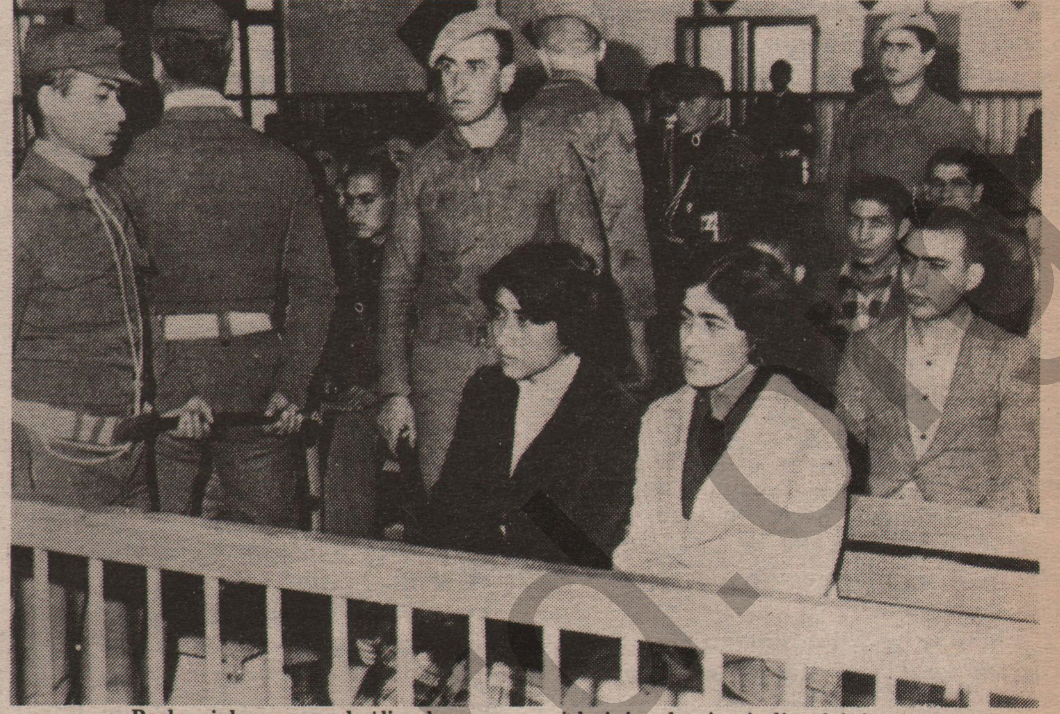
Uluslararası hukuk kurallarına aykırı olan bir diğer hususta savunma konusudur. Sanıkların kendiliğinden savunma yapmalarının mümkün olmadığı, hakimlerin soru biçiminden de zaten anlaşılıyor. Yazılı bir ifadeyi ise hiçbir sanık hazırlayıp getiremiyor. Girdiğim bir dava 300 sanıklı bir dava olduğu halde, mahkemeye sanıklardan sadece 90'ı getirilmişti. Bunun nedenini merak edip araştırdığımda aldığım yanıt çok ilginçti. Bana, bugün duruşmada sadece 5 kişinin yargılanacağını, bu nedenle diğerlerinin gelmesine gerek olmadığını söylediler. Bunu aslında şunun için belirttim. 300 sanıklı bir davada 90 sanık getirildiği halde, tek bir avukat bile yoktu içerde. Yani sanıklar tamamen avukatsız bir durumdaydılar. Ancak yabancılar girdikten bir saat sonra alelacele bir avukat getirdiler ki tahminim bu avukatta hususi, sırf avukat görelim diye getirildi. Zaten kendisinin de duruşma boyunca hiç müdahale etmemesi, daha doğrusu edememesi, bu düşünceyi doğrulamaktadır.

Bu arada üç avukatın bulunduğu 11 sanıklı bir davayı daha izleyebildim. Aynı zamanda bir avukatın da yargılandığı bir davaydı bu. Avukat PKK'ye üye olmakla suçlanıyordu. Ayrıca bir kişi de tutuksuz olarak yargılanıyordu. Bir avukatın yargılanması nedeniyle önemli olan böyle bir davada bile ancak üç tane avukat görebildim. İkisi kendisinin, biri de aynı davada yargılanan başka bir sanığın avukatıydı. Ama bunların müdahalesi de çok kısa ve sınırlı oldu. Aynı zamanda başka bir davanın sanığı olan bir tanık dinlendi. Özel olarak hazırlanmış bir tanık olduğu hemen belli oluyordu. Sadece gereği kadar ve dakik olarak konuşuyordu. Buna rağmen avukatlar hiç birşey yapamadılar. Oysa tanığı sorguya çekebilirlerdi. İnandırıcılığını kaybetmesi açısından tanığı çeliştirmek avukatların görevidir bir yerde. Sadece muhbir midir, ajan mıdır diye genel bir karşı suçlama yapabildiler. Bunun da hukuki açıdan yetersiz olduğu açıktır. Çünkü tanık savcı için fevkalede bir tanıktı.

Belki biraz biçimsel gelebilir ama hukuki açıdan çok önemli olan başka bir husus daha var. Biliyorsunuz, büyük davalarda 5, diğerlerinde 3 veya 1 hakim bulunur. Yani hakim sayısı sanık sayısına göre değişir. Genel kuraldır bu. Ama izlediğim davalarda durum böyle değildi. Ya 5 hakim 1 savcı, ya 3 hakim 1 savcı bulunuyordu. Yani sayı hiçbir zaman 5 değildi, 6 ve 4 arasında değişiyordu. İşin ilginç olan yanı savcı sürekli hakimlerle beraber, ve karar vermek için çekildiklerinde, savcıda onlarla beraber çekiliyor. Bu durum hakimlerin aldıkları karara savcının da iştirak ettiğini gösterir. Bu da uluslararası hukuk kurallarıyla tamamen çelişmektedir. Çünkü normal olarak mahkemelerde bir tarafta iddia makamı, bir tarafta savunma, diğer bir tarafta ise bağımsız bir yargı makamı vardır. Fakat orada iddia makamı ile yargı makamı içiçe geçmiş hepsi iddia makamıymış gibi oturuyor. Avukatlar ise hem daha aşağıda sanıklara yakın bir yerde hem de büyük bir direğin arkasına yerleştirilmiş olan bir masada, adeta gizlenmiş bir bölmede kalıyorlar. Oysa salon gayet büyük. 300 kişi alabilecek kadar bir kapasiteye sahip. Ama avukatlara ayrılan yer en fazla 10 kişilik. Zaten bir davada 10 avukatın bulunabileceğini de sanmıyorum. Kısaca bu davaların uluslararası hukuk kuralları ve insan hak ve özgürlükleriyle bağdaşan en küçük bir yanı dahi yok diyebilirim.

SORU- *İzlediğiniz davalar hangi siyasi gurubun davasıydı? Gözlemleyebildiğiniz kadarıyla tutukluların durumu nasıldı?*

CEVAP- İzleyebildiğim davalar PKK ile ilgiliydi. Tutukluların durumu konusunda ise fazla bir izlenimim olmadı. Sanıklarla ilişki kurmamız hiç mümkün değildi. Çünkü başımda duran subay hiçbir surette yanımdan ayrılmadı. Ara verildiği zaman dahi, ailelerde dahil tüm izleyiciler dışarı çıkarılıyordu. Onlara doğru bakmak bile aynı şekilde uygunsuz bir hareketti ve yasaktı. Buna rağmen yine görmeye çalıştım. Hepsinin yüzü bembeyazdı. Çok zayıftılar. Saçlar o bilinen tutuklu traşına vurulmuş. Belirttiğim oturuşta ve yarı

Baskı, işkence ve katliamlar savaş esirlerinin devrimci direnişini boğamayacaktır.

baygın bir durumdaydılar. Yürüyen sanık çok az gördüm. Dolayısıyle bedensel yapıları hakkında fazla birşey söylemek mümkün değil. Hele o yaşlılar. Yaşlarını tahmin etmekte zor. En genci en fazla 15 yaşındaydı. Yaşlılarsa 80'e kadar çıkıyordu. Sanıkları getirdiklerinde göremediğim için ne kadarının sakat, ne kadarının sağlam olduğunu bilemiyorum. Ama 5 kişilik bir münferit davada sanıklar içeri girerlerken görme imkânını buldum. Ve bu 5 kişiden üçü yürüyemiyordu, dördüncüsü yürümede zorluk çekiyordu, sadece beşincisi biraz daha rahat yürüyebiliyordu. Buna rağmen en önde yürüyemeyen sanık sopalarla sürekli iteleniyordu. Sanıklara ne kadar adi hakaretlerde bulunurlarsa bulunsunlar hakimler ve diğer görevliler buna kayıtsız kaldıkları gibi davranışlarını haklı da görüyorlardı. Zaten yanımdaki subayda sürekli eli kanlı katiller vb. propagandalar yoluyla bu davranışların haklı olduğu izlenimini vermeye çalışıyordu.

SORU- *Bu uygulamalar karşısında tutukluların tutumu nasıldı?*

CEVAP- Benim girdiğim duruşmalar aslında savunmalardan çok sorgulamaların yapıldığı duruşmalardı. Bu nedenle savunma yapan birini göremediğim gibi, herhangi bir direniş de göremedim. Sessizlik vardı. Önde duran ve sorgusu yapılan sanık yapayalnız. Sadece bir sanık kişisel bir çıkış yaptı. Hakimler kendisine **"madem suçun yoktu neden kaçtın"** diye sordular, o da **"jandarmalar adam vuruyorlardı beni de vurmalarından korktuğum için kaçtım"** cevabını verdi. Tabii bunu söylerken onları suçlayıcı bir dille konuşuyordu. Ama baktı ki bu sözleri karşısında hakimler bozuk çalacak, fazla ısrar da etmedi. Edemezdi de zaten. Çünkü yapayalnızdı. Avukatı yoktu. Daha önce de belirttiğim gibi duruşma siyasi savunmaların yapıldığı bir duruşma değil, ifadelerin alındığı, sorgulamaların yapıldığı bir duruşmaydı. Belki sorgu yapıldığı zaman kısmen savunma da yapılabilir. Ama böyle bir durum olmadı. Bilemiyorum ya sorgusu yapılanlar siyasi nitelikte değillerdi ya da korkuyorlardı. Ayrıca karşı tarafta kesinlikle müsaade etmiyordu.

SORU- *Mahkemelere girdiğinizde veya girmek istediğinizde karşılaştığınız zorluklar oldu mu?*

CEVAP: Tabi. Öncelikle izin alacak yeri göstermeyerek çok dolaştırıyorlar. Müsaade alındıktan sonra dahi içeri bırakmak istemiyorlar. Herşey size anlattığımız gibi, daha niye girmek istiyorsunuz gibi sözlerle, mahkeme salonunu şöyle bir gösterdikten sonra hemen dışarı çıkarmak istiyorlar. Yabancıların oturmasından, duruşmaları izlemesinden yana değiller. Yani eğer yabancı girmekte diretmezse giremez, girsede fazla duramaz. Zaten izleyiciler oldukça az. Örneğin 300 sanıklı davada sanıkların aile ve akraba çevrelerinden ancak 5 kişi vardı. Bunların yaşlarıda 40 veya 50 civarındaydı. Gençler kardeşinin, hatta babasının yargılandığı bir duruşmaya bile giremiyorlar. Çünkü kendilerinide tutuklayacaklarından korkuyorlar. Herşeyi gözealmış kişiler ancak oğlunun veya kızının duruşmasına gelebiliyor ki bunlara da büyük zorluklar çıkarıldığından çoğu kez girmeden geri dönüyorlar.

SORU- *Diyarbakır'da bulunduğunuz süre içinde tutuklularla görüşebildiniz mi? Veya bu yönde girişimleriniz oldu mu? Olduysa bu girişimleriniz faşist yönetim tarafından nasıl karşılandı?*

CEVAP- Böyle bir olanağı bulamadığım gibi, bu yönde herhangi bir girişimim de olmadı. Bazı konularda hakim ve savcılarla görüşmek istedim. Bu isteğim bile rededildi. Zaten içeriye şartlı olarak girebildim. Herhangi bir harekette bulunmayacak sadece izleyecektim. Bu kadar zorluktan sonra tutuklularla görüşme gibi bir istekte bulunmadım. Çünkü rededecekleri belliydi.

SORU- *Mahkemelere yabancı basın girmiş miydi? Bu esnada tutuklu yakınlarının ve gazetecilerin karşılaştıkları zorluklara tanık oldunuz mu?*

CEVAP- İzleyebildiğim duruşmalarda yabancı basın yoktu. Gerçi yabancı basının özel bir ilgisi var. Kürdistan sorunu kendisini yakından ilgilendiriyor. Diyebilirim ki yurtdışındaki basın da dahil Türkiye'deki basın bile Kürdistan'la bu denli ilgili değil. Tabii sansür olayı hariç. Yabancı basının ve televizyon ekiplerinin ise daha önceleri gelip belli girişimlerde bulunduklarını duydum. Fakat gösterilen zorluklar sonucu bu girişimlerin hepsi sonuçsuz kalmış. Yine başarısızlıkla döneceklerini bildiklerinden ötürü de gelmemişlerdi. Çünkü özellikle Diyarbakır'da yabancı bir izleyiciye yerli bir izleyiciden daha çok ve daha büyük zorluklar çıkarılıyor.

Tutuklu yakınlarının karşılaştıkları zorluklara ise o süre içinde çok az tanık olabildim. Önce, Nizamiye'de herkesi genel bir arama ve sıkı bir kimlik kontrolundan geçiriyorlar. Biri kadın biri erkek olmak üzere iki sivil polis bulunuyor. Her ikiside siyasi polis. Aramayı bunlar yapıyorlar. Aramadan sonra herkes tek sıra halinde diziliyor, askerlerle bera-

Devamı S: 14'te

ANAYASA DEĞİL, DEVRİM!

Türkiye'de son günlerde, faşist cunta tarafından sahneye konulan büyük bir komedi oynanmaktadır.

Anlaşılacağı gibi,Anayasa tartışmalarından sözediyoruz.

Kürdistan ve Türkiye halkları, bunların önderleri olarak devrimci ve demokratik güçler ve dünya demokratik kamuoyu; tekelci Türk burjuvazisinin; güçlü burjuva ve proleter devrimler temelinde sağlanan çeşitli alanlardaki gelişmeleri yansıtan, ilerici ve güçlü hukuk sistemleri yaratmış insanlık alemiyle alay edercesine, kendi çürümüş varlığını zorla yaşatmak dışında herhangi bir anlamı olmayan bu alandaki çabalarını, büyük bir yüzsüzlükle, demokrasiye dönüş tavrı olarak yutturma ve iktidarını meşru gösterme oyunları ile karşı karşıyadırlar.

O burjuvazi ki, kendisini; bırakalım burjuva demokratik hukuk kurallarıyla, önemli bir bölümü 12 Mart askeri-faşist darbesi döneminde yine kendi temsilcileri tarafından oluşturulmuş bulunan, kendi yasa ve kurallarıyla bile sınırlamayı kabul etmeyen, dizginlenmemiş bir zorbalığı temsil etmektedir.

Yine o burjuvazinin iktidardaki temsilcileri ki, son iki yıldır dünyanın gözü önünde, kendi iktidarının devamını sağlayabilmek uğruna bırakalım insan hak ve hürriyetleriyle bağdaşmayı, çağımızdaki hiç bir savaş ve sömürü mantığına bile sığmayan imha ve talan yöntemleri ile, halklarımızı, kendi tükenmişliğine mahkum etmeye çalışmaktadır.

Böyle bir sınıfın demokrasi ve hukuk adına, kimseye verebilecek bir şeyi olmadığı, olsa olsa bunlar adına, halkları boğazlamaya çalışacağı açıktır. Yine açıktır ki, bu sınıfın iktidarı ortadan kaldırılıp varlığına son verilmeksizin, ne demokrasiye, ne de çağdaş anlamda bir hukuk sistemi ve anayasal güvencelere kavuşulabilir.

Gerçek bu iken, devrimle iktidara gelmiş ve halkın önemli bir kesiminin çıkarlarını kendisinde somutlaştıran devrimci bir sınıfın temsilcileriymiş gibi, iğrenç demagojilerle bezenmiş, gülünç bir anayasa tartışması başlatan sömürgeci faşist Türk burjuvazisi, ne yazık ki bu oyununa, böyle bir oyuna alet olmaktan ötürü en başta kendileri zarar görecek olan burjuva, küçük-burjuva ve hatta sosyalist geçinen bir çok çevreyi de alet etmiş bulunmaktadır.

Her tarafta anayasa sesleri çınlamaya başlamıştır. Emperyalist basın-yayın kuruluşları başta olmak üzere, Türk basın-yayın kuruluşlarının çabalarıyla, resmi ve gayrı-resmi, çeşitli kesimleri temsil eden bir çok kuruluş, kişi ve çevre, böyle bir tartışma ortamına çekilmeye ve böylece, halklarımızın her alandaki gelişiminin en amansız düşmanı olan bu sınıfın iktidarına, demokratik ve meşru bir görünüm verilmeye çalışılmaktadır.

Özellikle küçük-burjuva çevrelerin böyle bir oyun karşısında gerekli uyanıklığı gösteremeyip, sınıfsal zayıflıkları nedeniyle ona alet olma durumuna düşmelerini anlamak mümkündür. Engels'in dediği gibi *"Eğer bu ona bağlı olsaydı, küçük-burjuvazi, yasal, barışçıl ve erdemli savaşımın hukuksal alanını bırakmaz ve manevi silahlar denilen silahları, tüfekler ve sokak ile değiştirmezdi."*

(Alm. Bur. Dem. Dev. Sy. 152)

Bu bakımdan gerek Türkiye, gerekse Kürdistan devrimci ve demokratik güçleri, oynanmak istenen oyunun içyüzünü sergilemeli, tartışmaları halklarımızın gündemindeki asıl sorun olan devrim sorununa çekerek, faşist yutturmacalara izin vermemelidir.

ÇAĞDAŞ TOPLUMLAR AÇISINDAN ANAYASA NASIL BİR SORUNDUR

Sosyal bir gerçekliğe dayanan, bu anlamda belli sınıfların çıkarlarını yansıtan ve bir üst yapı kurumu olan hukukun, toplumun çeşitli alanlarının belli bir politikaya göre biçimlendirilmesinin kurallarını içeren en yoğunlaşmış ifadesi olarak Anayasa'dan sözediliyorsa; orada hukukun egemen sınıfların elindeki işlevinden sözedilmektedir. Çünkü bilindiği gibi anayasalar, toplumun çeşitli alanlarını belli bir politika doğrultusunda düzenleme erki, yani iktidar olmaksızın, kâğıt üzerinde kalan ve uygulanma imkânı olmayan tasarılar olarak kalırlar. Ezilen sınıfların ve halkların uğrunda mücadele ettikleri iktidar amaçlarına uygun, kendi sınıf çıkarlarını yansıtan belli bir hukuk anlayışları vardır ve bunu kendi programlarında dile getirmişlerdir. Ancak bu programların uygulama imkânını yaratan iktidara sahip olmadıkça, bunların tasarıdan öteye bir değeri olamaz. Bu programlar iktidarı ele geçirdikten sonra, anayasalar ve yasalara kaynak teşkil etseler de, iktidar aracına sahip olmaksızın durumları böyledir.

Bu gerçeğin Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik güçleri tarafından kavranması; hiçbir maddi zemini olmayan ve devrim sonrası bir sorun olarak ele alınması gereken anayasanın, bu aşamada, yani koşulların devrimi kesin bir zorunluluk haline getirdiği, devrimci mücadele olmaksızın herhangi bir gelişme sağlamanın imkânsız olduğu bir ortamda gündeme alınıp tartışılmasının, somut hiçbir sorunu çözmeyeceği gibi, hedef şaşırtıcı ve daha çok düzenin meşrulaştırılmasına hizmet edeceği gerçeğinin, bilince çıkarılması açısından sonderece önemlidir.

Modern anayasaların, insanlığın gündemine, Batı Avrupa ülkelerinde ortaya çıkan burjuva devrimleri ile birlikte, girdiği bilinmektedir.

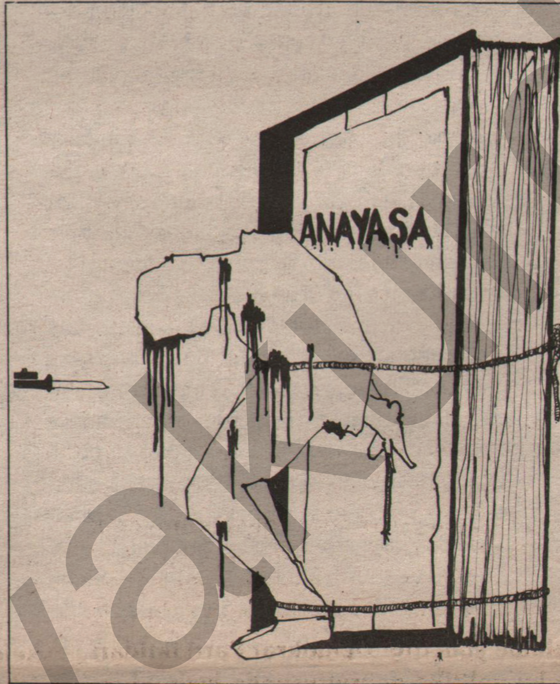
Burjuvazi, feodalizme karşı devrimci bir sınıf olarak ve diğer sınıf ve tabakaların çıkarlarını da önemli ölçülerde şahsında somutlaştırarak iktidara yürüdüğü dönemlerde, feodal hukuk sisteminin karşısına kendi hukuk sistemini çıkarmış, fakat bunu uygulama şansına, ancak iktidarı ele geçirdiği zaman sahip olabilmiştir.

Toplumun çeşitli alanlarının, burjuvazinin sınıf çıkarlarının en özlü ifadesi olan özel mülkiyet hakkının güvenceye alınması temelinde düzenlenmesi ve bunun sağlama alınıp, meşrulaştırılması olayı olarak ortaya çıkan anayasalar, başlangıçta, toplumsal bir devrim temeline dayanması ve toplumsal gelişmeye hizmet etmesi, değişik burjuva sınıfların çıkarlarını dile getirmesi ve ezilen sınıfların temel hak ve özgürlüklerini bir önceki sisteme oranla belli güvencelere kavuşturması nedeniyle ilerici bir rol oynuyor ve demokratik bir muhtevaya sahip bulunuyordu.

Ancak bilindiği gibi rekabetçi kapitalizm döneminin aşılması ve kapitalizmin emperyalist aşamaya varması ile birlikte, emperyalist-kapitalist sistem, üretim güçlerinin gelişimi önündeki en büyük engel haline gelmiş; yeni sosyal güçler tarafından tehdit edildiğini gören emperyalist burjuvazi, başta hukuk olmak üzere tüm üst yapı kurumlarını, toplumsal güçlerin gelişimini durdurmak üzere harekete geçirmiştir. Çağımızda her alanda tam bir gericiliği temsil eden ve proletarya devrimleri ile sömürgesel devrimlerin gündeme girmesiyle birlikte azgın bir karşı-devrimci güce dönüşen emperyalist ülkelerde demokratik görünümlü yönetimlerin hüküm sürmesi ve yaşama, demokratik yasa ve kuralların hakim görünmesi, bu ülkelerin yukarda belirttiğimiz niteliklerle çelişen bir olgu olarak düşünülebilir. Bu, daha çok bir görüntü olsa bile, bir anlamda doğrudur da. Çünkü çağımızda burjuvazinin, bir sınıf olarak, toplumsal gelişmeye imkân verecek, demokratik unsurları bağrında taşıyabilen ilerici bir özelliği kalmamış, bu rolü proletarya devralmıştır. Çağımızda toplumsal gelişmeyi ve bu anlamda da gerçek demokrasiyi, proletarya iktidarı temsil etmektedir.

O halde toplumsal bir temeli kalmamasına rağmen, emperyalist ülkelerdeki bu sözde demokratik yaşantı ve bunu mümkün kılan çeşitli alanlardaki yasa, kural ve kurumların dayandırıldığı "demokratik" anayasaların mevcudiyeti nasıl izah edilebilir?

Emperyalistler, yoğunlaşan sermayenin ve sahip oldukları üretim araçlarının muazzam gücüne dayanarak toplumsal alandaki hakimiyetlerini perçinlemişler, sömürgelerden elde ettikleri kârların bir kısmıyla, ezilen sınıf ve tabakaların toplumsal yaşantılarında sağladıkları rahatlama ile toplumsal muhalefetin gerekçelerini, güncel talepler bakımından önemli oranda ortadan kaldırmışlardır. Emekçi sınıfları, kendi gerçek sınıf çıkarlarına yabancılaştırma temelinde, bunu sağlayabilecek olanaklar mevcut oldukça, onların kendi yönetimlerini ve uygulamalarını tartışmalarına imkân tanıyan emperyalist burjuvazi, bir anlamda onları kendi iktidar sorumluluklarını paylaşmaya götürdüğünden, böyle bir durumu çeşitli biçimlerde teşvik bile etmiştir.

Emperyalist ülkelerde, başta anayasalar olmak üzere, toplumun çeşitli alanlarında, belirtilen nitelikte de olsa demokratik bir anlayışın hakim olmasının belirleyici diğer bir nedeni de, bu ülkeler proletaryasının, çok eskiye dayanan ciddi sınıf mücadeleleri ortamında, büyük fedakârlıklar pahasına elde ettiği sosyal ve siyasal haklarını korumak konusunda, sonderece bilinçli ve kararlı olmalarıdır. Bu durum, emperyalist burjuvaziyi sınıf çelişkilerini kızıştıracak böyle bir alana, bu çelişkileri çeşitli biçimlerde törpüleyecek başka olanaklar varken el atmama ve bu konuda temkinli davranmaya yöneltmektedir.

Niteliğini kısaca böyle belirlediğimiz Batı demokrasisinin ve bunun unsurlarından biri olarak anayasalarının günümüzdeki durumu buyken, sonderece zayıf bir kapitalist temele dayanan, yeni-sömürgecilik ilişkileri içerisinde uluslararası tekellerin bir uzantısı haline gelmiş, egemenliğini yaşatmak için çıplak bir zora dayanmaktan başka çare bulamayan bir sınıfın yönetimi olarak tekelci Türk burjuvazisinin askeri bir diktatörlükle yönetilen iktidarı nasıl demokratik olabilir ve böyle bir yönetimin meşruiyet aracı olacak anayasası hangi insan hak ve özgürlüklerini güvenceye bağlayabilir?

Türk burjuvazisi çok zayıf bir kapitalist oluşuma dayanması nedeniyle, daha çok tepeden inme yöntemlerle gelişip güçlenmeye çalışmış, bu nedenle de hiçbir zaman gerçek bir devrime yönelmemiş; sürekli, iktidarı feodallerle paylaşma ve diğer gerici sınıf ve tabakalarla uzlaşma yoluna gitmiştir. Bu niteliği yüzünden Türk burjuvazisi, gerek iktidar mücadelesinde ve gerekse iktidarda iken, devrimci ve demokratik taleplere sürekli sırt çevirmiş, iktidarı altında halk saflarında ortaya çıkan bu tür muhalefet eğilimlerini ise, derhal ve şiddetle ezmiştir. Türkiye kapitalizminin ve Türk burjuvazisinin sınıf özelliğini yansıtan bu eğilimler nedeniyle Türkiye, burjuva demokrasisi anlamında bile olsa, ne bir demokrasiye, ne de demokratik bir anayasaya tanık olmuştur.

Bu bakımdan incelendiğinde görülecektir ki, Türk burjuvazisinin, ortaya çıktığı günden zamanımıza kadar, topluma kabul ettirmeye çalıştığı anayasaların hiçbirisi demokratik ve meşru bir nitelik taşımamış, hepsi de, çeşitli sınıf ve tabakalardan halk güçlerine uygulanan sınıfsal ve ulusal baskı ve sömürüyü ve bu temelde yaşayan burjuva iktidarlarını meşrulaştırmaya çalışmıştır.

1870'lerin ikinci yarısında, ilk derslerini, köklü burjuva demokratik geleneklere sahip Fransa'dan alan ve Jön Türkler olarak adlandırılan ilk Türk burjuva hareketi, Fransız burjuva devriminin feodalizme karşı mücadele içinde doğup, feodal egemenliğin tasfiyesi ile zafer kazanan özelliğine karşın, Osmanlı feodalizmine karşı mücadele değil, iktidarı onunla paylaşma mücadelesi vermiştir. I. Meşrutiyet Anayasası olarak da adlandırılan 1876 anayasası, bunu en açık bir biçimde kanıtlayan ilk Türk burjuva anayasasıdır. Esas olarak, devlet içerisinde üslenmiş, bir kısım bürokrata dayanarak, iktidara yükselip, devlet vasıtası ile gelişip güçlenmeye çalışan Türk burjuvazisinin, sürüp giden zayıflığı nedeniyle, hareket tarzı hep böyle olmuştur.

Türk burjuvazisinin bu niteliği yüzünden sultanlık, 1876'da içine düştüğü istikrarsızlığın bir sonucu olarak Jön Türklere verdiği tavizi bir yıl bile geçmeden geri alarak, anayasayı yürürlükten kaldırmıştır.

1908'de Abdülhamit yönetimine bir darbe yaparak ikinci kez iktidara yükselen Türk burjuvazisinin, İttihat ve Terakki adıyla anılan temsilcileri, ele geçirdikleri iktidarı çok geçmeden tam bir diktatörlüğe dönüştürmüş, kendilerini hiçbir hukuki kural ve yasayla bağlı saymayan, zorba ve keyfi bir yönetim sürdürmeye başlamışlardır.

Sonderece zayıf bir kapitalist temel üzerinde ortaya çıkmış ve esas olarak, çok uluslu bir feodal devlet aygıtı olan Osmanlı imparatorluğunu kendi sınıf çıkarlarına uyarlayıp yaşatmak çabasında olan bu hareketin, taşıdığı özellikler nedeniyle, oluşturduğu anayasanın demokratik bir anayasa olamıyacağı ortadadır.

Niteliği itibarı ile burjuva demokratik devriminin hiçbir görevini gerçekleştiremeyecek olan bu sınıf, gelişmek için tüm umudunu devleti darbeci yöntemler ve olağanüstü koşulların ortaya çıkardığı imkânlarla elegeçirip gelişmesini bu temelde sağlamaya bağladığından, iktidardaki uygulamaları, ekonomik alanda, ezilen halkların ve sınıfların sırtından en kaba sömürü ve talanın gerçekleştirilmesi, siyasal alanda ise, ulusal ve sosyal baskının en katmerlisini gündemine koyup sürdürülmesi biçiminde olmuştur.

İttihat ve Terakki yönetiminin tarihi, bir anlamda, azınlık milliyetlerin ellerindeki malların zorla alınması, köylülük üzerinde en kaba sömürünün gerçekleştirilmesi ve halklar üzerinde en dizginlenmemiş ulusal baskı ve katliamların uygulanması tarihidir.

Türk burjuvazisinin o dönemdeki temsilcileri İttihat ve Terakkiciler, içinde bulundukları bu çıkmaz nedeniyle işi bütünüyle maceracılığa dökerek, Birinci dünya savaşında, emperyalist amaçlarla Almanya'nın yanında savaşa katılmış, bu savaş sonunda, iktidarı da, imparatorluğu da yitirerek, uğradığı ağır yenilgiyle, maceracılığının bedelini çok ağır bir biçimde ödemiştir.

Birinci dünya savaşının, karşı safta yeralan diğer emperyalist bloku (İng. Fr. Rus) tarafından, Anadolu'daki milliyet sınırlarına kadar sıkıştırılıp tam sömürgeleştirme tehdidi ile yüzyüze bırakıldığında, Anadolu'daki mahalli eşrafa dayanarak kendiliğinden bir direniş yürüten halkın başına geçen Türk burjuvazisi, M. Kemal önderliğinde, varlığını sürdürmek

ve sömürgeleşme tehlikesini bertaraf etme amacı ile emperyalizme karşı bir Ulusal Kurtuluş savaşı başlatmıştır.

Ekim Devrimi'nin yolaçtığı elverişli uluslararası ortamdan yararlanıp, önemli oranda Sovyetler Birliği'nin desteği ile Ulusal Kurtuluş savaşını başarıya ulaştıran Türk burjuvazisi, savaş ortamından yararlanarak kapitalist ilişkileri elinde tutan azınlık milliyetlerden burjuvaziyi tasfiye edip, mallarına el koymuş ve böyle bir ortamın yarattığı olanaklarla belli ölçülerde palazlanmıştır.

İşte bu temelde ve uluslararası koşulların yarattığı olanaklara dayanarak iktidara yükselen Türk burjuvazisi, iktidarını meşrulaştırmak ve bu temelde toplumu burjuva bir toplum olarak örgütlemek amacıyla, yeni iktidar dönemindeki ilk anayasası olan 1921 Anayasasını çıkardı.

Bu anayasa, Türk burjuvazisinin, daha işin başındayken yine feodal Osmanlı hanedanlığı ile uzlaşma yollarını aradığını ve ona karşı bir mücadeleyi göze alamadığını kanıtlamaktadır. Anayasa da egemenlik, başarılı bir ulusal kurtuluş savaşına önderlik etmiş ve bundan güçlenerek çıkmış bir sınıf olmasına rağmen, dayandığı temelin zayıflığı nedeniyle, adeta gönüllü bir tarzda, onu feodalizmle bölüşmek isteyen Türk burjuvazisi ile Osmanlı hanedanlığı arasında bölüştürülmüştür. Savaş içerisinde halkın direnme gücüne yakından tanık olan Türk burjuvazisi, bunun verdiği ürküntüyle, bu savaşta temel rolü oynayan işçi sınıfı ve köylülükle ittifak edip devrimini derinleştirmek yerine, feodalizme yamanarak, iktidarını sürdürme yolunu seçmiştir.

Yine emperyalist işgale karşı savaşan Kürdistan halkının, desteğini almak ve onları kendi iktidar mücadelesine alet etmek için büyük çaba sarfeden ve bunda başarılı da olan Türk burjuvazisi, bir yanıyla da onların sırtına basarak yükseldiği iktidarda ve ondan çok önce savaş içinde dahi ilk iş olarak, "Misak-ı Millî" olarak adlandırdığı ve Osmanlılardan devraldığı sömürgecilik politikasını gündeme koymuştur.

Ve yine önemli oranda Ekim Devrimi'nin yolaçtığı elverişli uluslararası zemine ve Sovyetler Birliği'nin sağladığı aktif desteğe dayanarak zafer kazanmasına rağmen, sosyalizmden duyduğu korku nedeniyle, daha savaş içerisinde iken Sovyetler Birliği'ne karşı çeşitli emperyalist güçlerle işbirliği yolları aramaya başlamıştır.

İçte ticareti elinde tutan Rum ve Ermeni asıllı kompradorları zor uygulayarak dağıtmış, mallarına el koymuş, bu milliyetlerden halklara katliamlar uygulayarak veya sürgün ederek, sermayelerini ve ellerindeki ticaret imkânlarını, tümden ele geçirmiştir.

Mevcut ekonomik, sosyal ve siyasal durumu yansıtan 1921 Anayasasının, Türk burjuvazisinin belirtilen bu nitelikleri yüzünden demokratik bir muhteva taşıyamayacağı, aksine işçi ve köylülerin en temel ve demokratik haklarını baskı altında tutması, egemenliği altındaki Kürdistan halkı ile diğer azınlık milliyetlerin varlıklarını bile inkâr etmesi nedeniyle, bütünüyle anti-demokratik ve ilhakçı bir anayasa olacağı açıktır.

1924'teki ikinci Anayasaya kadar esas olarak Türk burjuva yönetiminin yerleşmesi ve bu zeminde kökleşmesine hizmet eden 1921 Anayasası, temel ilkeleri bakımından, 1924 Anayasasına kaynak teşkil ederek, rolünü tamamlamıştır.

1924 yıllarında, henüz net bir biçimde ayrışmamış bulunan Türk burjuvazisinin ortak yönetimi Kemalist diktatörlüğün, milli burjuva bir sınıf yaratma amacıyla, devlet ve toplum yapısını çeşitli alanlarda düzenleyip kurumlaştırmasının bir ürünü olan 1924 Anayasası, Türk burjuva iktidarının üzerinde temellendiği ilkeleri ihtiva etmesi bakımından, iktidarın günümüze kadarki çeşitli biçimleri ve bunların ortaya çıkardığı anayasalar üzerinde temel bir rol oynamıştır. Yani, Türk kapitalizminin zayıf niteliği ve emperyalizme bağımlı olarak biçimlenme özelliklerinden ötürü, bütünüyle anti-demokratik, yaşamak için önüne çıkan her fırsatı en insanlıkdışı yöntemleri bile kullanmaktan çekinmeyecek kadar gözü dönmüş, bu anlamda kendini hukuk kurallarıyla sınırlı tutmayacak denli çağdaş toplumsal gereklerin dışına düşmüş Türk burjuvazisinin daha sonraki gelişmelerle giderek derinleşen ve tekelciliğe varmasıyla zirveye çıkan bu durumundan ötürü, Türk burjuva anayasalarının; 1961'de sözde sağlanan birtakım olumlu değişikliklere rağmen, 1980'lerde sınıfsal zeminine kavuştuğunda, dört dörtlük faşist bir karakter kazanmasının kökleri, 1924 Anayasasında formüllendirilen Türkiye Cumhuriyeti devletinin temel ilkelerinde yatmaktadır.

1924 Anayasası çeşitli burjuva kesimlerin çıkarlarını uzlaştırmasına rağmen halka karşı bütünüyle anti-demokratik, ulusal sorunda bütünüyle inkârcı ve imhacı ve Kemalist burjuvazinin çıplak diktatörlüğünü meşrulaştırıcı bir karakter taşımaktadır.

1924 Anayasası, 1961'de ortaya çıkan anayasaya kadar 40 yıl gibi uzun bir süre yaşamıştır. Şüphesiz ki bu, bu anayasanın istikrar yaratan, demokratik bir anayasa olmasından değil, Türk kapitalizminin zayıflığından, bu nedenle sınıf farklılıklarının belirginleşmemesinden, özellikle de halk muhalefetinin örgütsüz ve zayıf olmasındandır.

1920 - 40 yılları arasında aralıksız olarak, milli burjuva bir sınıf yaratmakla uğraşan Kemalist diktatörlük, her türlü çabalarının sonuçsuz kaldığını görerek 1940 yıllarında İkinci Dünya Savaşı ortamında bu savaşa girmeyip, her iki taraftan da şantaj ve oyunla sağladığı imkânlarla iyice palazlanınca, büyüme taleplerinin yerli kapitalizm tarafından karşılanamayacağını bilerek emperyalizmle işbirliğine yöneldi. II. Dünya Savaşı sonunda bu tür burjuva sınıfların taleplerine de uygun düşen ABD'nin yeni-sömürgecilik politikası, bu nitelikleri dolayısıyla, yankısını en erkenden Türkiye'de buldu. 1950'lerden itibaren, toprak ağalarıyla ittifak halinde yönettiği Demokrat Parti iktidarı ile bu politika doğrultusunda hızlı adımlarla yürümeye başlayan Türk büyük burjuvazisi, bu süreçte ayrışmaları hızlanan diğer burjuva kesimlerle toplumun diğer sınıf ve tabakaları üzerindeki baskısını arttırarak, tekelleşmeye yöneldi.

Türk burjuvazisinin, bu yeni gelişme döneminde daha bariz bir biçimde ortaya çıkan zorbalığı ve keyfiliği, işbirlikçi bir temelde tekelleşme olayının her türlü zorbalık ve pervasızlığı teşvik ettiği bir süreçte başta hukuk alanında olmak üzere her alanda, bu dönemde daha pervasız ve çıplak bir biçimde yaşanmaya başlandı. Bayar-Menderes dönemi olarak da tanımlanan ve bu dönemde ortaya çıkan keyfi uygulamaların, başıboşluk ve zorbalıkların, hukuk ve yasalar alanını tam bir güldürü ve anlamsızlığa sürüklediği halâ hafızalarda en canlı örnekleri ile yaşanmaktadır. Daha sonra bu dönemin bütün sorumluluğu Bayar-Menderes ekibinin omuzlarına yıkılmasına, her alanda yaşanan bütün bu acaiplikler, onların şahsi özelliklerine bağlanmasına rağmen, gerçekte ortaya çıkan durum, bütünüyle Türkiye kapitalizmi ve Türk burjuvazisinin içinde bulunduğu durumu sergiliyordu. O yönetici ekipse, bunu sadece kendi şahsında temsil ediyorlardı. Ona bu karakteri veren şey, Türk burjuvazisinin niteliği idi.

1950'lerin sonlarında Türk burjuva yönetimin iktidarında tam bir kokuşmuşluk, baskı ve sömürünün uygulanmasında tam bir keyfilik hüküm sürmekte, burjuvazi istediği yasa ve kuralları istediği an değiştirip, yenisini koyabilmekteydi. Bu durum, toplumun çeşitli kesimlerindeki huzursuzluk ve muhalefeti arttırarak, 1960'da, ağırlıklı olarak orta ve küçükburjuvazi adına ve toplumun diğer kesimlerinin önemli bir çoğunluğunun desteğini de alan ordunun, yönetime el koymasına yolaçtı.

Hareket; büyük burjuvazinin çeşitli sınıflar üzerindeki baskı ve zorbalığına yönelmiş bir hareket olarak görünse bile, hareketin orta ve küçük-burjuva önderliğinin sorunu, tekelci gelişme karşısında kendisini biraz güvenceye almak, yönetimde daha fazla söz sahibi olabilmekti. Zayıf sosyal durumu nedeniyle taleplerini daha ileriye götürmesi mümkün değildi ve böyle bir amacı da yoktu. Bu bakımdan, toplumun diğer muhalefet kesimlerine de sözde birtakım sosyal ve demokratik haklar vaad edip, tekelci burjuvazinin dizginsiz gelişimini sınırlamak isteyen 27 Mayıs Hareketinin temsilcileri, bu amaçla 1961 yılında, görünümde de olsa ilk defa demokratik birtakım hükümlerin yer aldığı dördüncü bir anayasa çıkardılar.

Ancak halkın temel konulardaki hiçbir sorununu çözmeyen, yani ne feodalizmi tümden tasfiye edip köylülüğün toprak talebine cevap veren, ne işçilerin temel birtakım sosyal hakları ve siyasal özgürlükleri karşılayan, ne de ulusal soruna çözüm getiren bir anayasa olması nedeniyle, göstermelik birtakım vaadler ve uygulamalara bakarak 1961 Anayasasının demokratik bir anayasa olduğunu iddia etmek bilinçli bir burjuva uşaklığı değilse, ancak iflah olmaz bir oportünizm ve koyu bir bilinçsizlikle izah edilebilir.

Kaldı ki 27 Mayıs Hareketinden kısa bir süre sonra derhal toplanıp insiyatifi ele geçiren tekelci burjuvazi, 1970'li yılların başında faşist bir darbe ile noktalanmak üzere, tırmanarak gelişen bir çizgide bu hakları bir bir geri almış ve uygulanmasına fırsat vermemiştir.

Bu sürecin sonunda başta hukuk alanındaki bir dizi özel tedbir ve düzenlemeler olmak üzere, toplumun her alanında bir faşistleştirme hareketi başlatan tekelci Türk burjuvazisi, bu hareketini, 12 Mart 1971 faşist-askeri darbesi ile zirveye ulaştırdı. Diğer burjuva kesimleri tasfiye edip, iktidarı tek başına ele geçirmek, gelişen toplumsal muhalefeti ve devrimci hareketi ezmek amacıyla gerçekleştirilen bu hareket, başta diğer burjuva sınıf ve tabakalar olmak üzere, devrimci ve demokratik güçlerin çeşitli biçimlerdeki direnişleri ile karşılaştığından bunun karşısında henüz yeterince güçlü ve hazırlıklı olmayan tekelci burjuvazi iktidarını kalıcı kılamamış, fakat faşist bir iktidar gerçekleştirmek için gerekli şartları önemli oranda bu dönemde hazırlamıştır.

Özel birtakım yasalarla ve kurumlarla ve toplumun her alanında adım adım geliştirilen bu hazırlıklar, 1970'li yılların bilinen iktidarları döneminde, şu veya bu biçimde, şu veya bu partiye uygulatılarak, ama aralıksız bir biçimde sürdürülmüştür. Yakın tarihimizde bu konuda yaşanan olaylar, herkes tarafından hatırlanacak kadar bilinen canlı olaylardır.

1970'lerin sonlarında Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik hareketlerinin önemli boyutlara varması, dönemin sivil iktidarlarının bunu önlemekte yetersiz kalmaları, bir türlü aşılamayan ekonomik darboğazlar ve emperyalizmin bölgedeki çıkarları nedeniyle tekelci burjuvazi, çoğu kendisi tarafından ve çoğu zamanda ordu tehdidiyle sivil yönetime kabul ettirilmiş olan yasaların hiçbirine bağlı kalmaksızın ve bunların tümünü "yasadışı" ilân ederek, en korsanca bir biçimde faşist generaller vasıtası ile iktidara elkoydu. Bizzat kendi çıkarlarını savunmak üzere oluşturduğu partileri, kuruluşları ve kuralları, bu çıkarları savunmakta yetersiz kaldıklarını iddia ederek, kendi orman kanunlarıyla bir bir yargılamaya başlayan tekelci burjuvazi, yavrularını yiyen canavar misali baskı ve sömürü uygulamalarını buradan başlayıp en azgın ve vahşi yöntemlerle katmerleştirip, başhedefi olan ezilen sınıflara ve tabakalara ve özellikle de Kürdistan halkına yöneltti.

Daha önceki uygulamalarına ek olarak, iki yıldan beridir hiçbir hukuk ve insanlık kuralıyla bağdaşmayan en vahşi yöntemlerle gerçekleştirilen baskı ve sömürünün, faşist generaller çetesi yönetiminde ulaştığı boyutlar, bu uygulamanın sorumluları dışında, herkesi hayretlere düşürecek boyutlara varmıştır. Nitekim, başlangıçta, kendi emperyalist amaçları açısından yönetime elkoymalarına onay veren batılı emperyalist yönetimlerin önemli bir çoğunluğu bile, artık, tekelci burjuvazinin hiçbir perdeyle örtülemeyecek kadar azgın olan karakteri karşısında, onu Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na şikâyet etmek zorunda kalmışlardır.

Gerçek bütün çıplaklığıyla orta yerde dururken; sömürgeci faşist Türk burjuvazisinin ve onun adına faşist generaller çetesinin, "demokrasiye dönüyoruz, işte Danışma Meclisimiz, işte Anayasamız" diye ortalığı velveleye vermeleri tam bir faşist demagoji ve tam bir yutturmacadır. Çürümüş Türkiye kapitalizminin bu en son temsilcilerinin, iktidarı ele geçirenler dışındaki kendi soyundan burjuvalara bile, en kaba baskı ve sömürü yöntemlerini dayattığı, günlük uygulamalarıyla ortada dururken, "demokrasiye dönüş" ve bunun kanıtı olarak Anayasa vb. gibi birtakım hazırlıklardan sözetmeleri faşizmi meşrulaştırmak üzere hazırlanmış usta bir oyundur.

TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARININ GÜNDEMİNDE ANAYASA DEĞİL, DEVRİM SORUNU VARDIR

Sömürgeci cuntanın anayasası, bir avuç tekelci ve emperyalistler adına, Kürdistan halkının imhası ve Türkiye halkı ile proletaryasının ise faşist bir yönetim altında, en yoğun sömürü ve baskıya maruz bırakılarak köleleştirilmesinin meşru hale getirilmesinin belgesi olarak, her türlü yasa mantığının ötesinde, keyfi ve zorba bir yönetimin yaşatılması ve dünya kamuoyuna benimsetilmesini amaçlamaktadır. Bu nedenle, nasıl bir anayasa? 1961 Anayasası mı? Fransız 5. Cumhuriyet Anayasası mı? Tartışmaları, ya da, anayasayı reformcu birtakım gerekçelerle eleştirip, onu iyileştirmek amacıyla yürütülen tartışmalar, kısaca, onu teşhir edip, halklarımızın önüne devrim sorununu koymayan, bu konudaki tüm tartışmalar, faşizmin meşrulaştırılmasına hizmet eden, gerici tartışmalardır. Türkiye ve Kürdistan halklarının gündeminde, anayasa değil, devrim sorunu vardır.

Türkiye devrimci-demokratik güçleri, özellikle 1960'lardan buyana, çok daha öncelerinden başlayarak, önlerinde, hemen hiçbir problemi çözülmemiş bir devrim sorunu varken, anayasa tartışmalarıyla oyalanmaları yüzünden çok şey kaybetmişlerdir. Devrimi gündeme koyup geliştirmek yerine, CHP ile veya onun bir kanadı ile ittifak yaparak anayasanın sınırlarını genişletme mücadelesi veren Türkiye devrimci-demokratik güçleri, hem düzenin meşrulaşmasına alet olmuş, hem de en ciddi darbeleri yemekten kurtulamamıştır. Bu, M. Suphi'lerden başlayarak hep böyle olmuş, düzenin sınırlarını genişletmek için verdikleri mücadelelere, burjuvazi her seferinde bu sınırları kendileri için daha da daraltan darbe ve düzenlemelerle karşılık vermiş, ve hareketi bu alanda oyalayarak devrim amaçlarından uzaklaştırmıştır.

Ancak Türkiye devrimci-demokratik hareketi, içindeki devrimci eğilimleri hiç de zayıf olmayan güçlü potansiyele sahip bir harekettir. 1970'lerin ikinci yarısından itibaren Türkiye'de yaşanan gerçekler, bunu bütün açıklığıyla ispatlamıştır.

Türkiye halkının gündemindeki sorunlar, günümüzde gelinen noktada ve böyle bir yönetim altında, ancak ve ancak, tekelci burjuvazinin sömürgeci faşist yönetimini yıkmayı hedefleyen, demokratik bir halk iktidarının yaratılmasıyla çözülebilir. Bunun dışındaki her türlü yol ve yöntem, bu güçleri şu veya bu şekilde düşmanla uzlaşmaya veya tasfiye olmaya götürür.

Kürdistan halkı için ise, bu alan, tarih boyunca hep bir tabu olarak kalmıştır. Türk burjuvazisi, ortaya çıktığı ilk günden, zayıf ekonomik ve sosyal temeli nedeniyle, yaşamını sürdürmek ve iktidarını güçlendirmek için Kürdistan'ı en katı bir sömürgeci egemenlik altında tutmayı kendisi açısından hayatî önemde gördüğünden, ülkemizi her türlü hak ve hukuk alanı dışında tutmuş, büyük bir açgözlülük ve en vahşi yöntemlerle, bu alandan

Devamı S: 19'da

Bir okuyucu mektubu

GERİCİ AFGAN MÜLTECİLERİNİN KÜRDİSTAN'A YERLEŞTİRİLMESİNE TEPKİLER SÜRÜYOR

448 kişilik ilk kafilesi 3.8.1982 günü Adana Havaalanı'na gelen Afgan gerici cetelerinin Kürdistan ve Türkiye'nin bazı stratejik kentlerine yerleştirilmesine başlandı. Toplam sayılarının 4351 kişi olduğu bildirilen, Türkmen, Özbek, Kırgız ve Kazak boylarından olan bu çetelerin büyük bir kesiminin Urfa'nın Birecik, Suruç, Hilvan, Ceylanpınar kazaları ile Antep, Diyarbakır ve Van illerine yerleştirilmeleri planlanırken, geri kalanlarının ise, Türkiye'nin Tokat, Hatay, Amasya ve Kayseri illerine yerleştirilmeleri planlanmıştır.

Dünya karşı-devrim güçlerinin Ortadoğu'daki kolu haline getirilen Türkiye faşist yönetimi, başta Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi olmak üzere, bölgedeki tüm devrimci güçlere ve ilerici halk hareketlerine karşı beslediği gerici ve şoven amaçlarını böyle bir uygulamayla bir kez daha ortaya koymuştur.

Bugün, siyonist İsrail eliyle Filistin Devrimine yöneltilen emperyalist saldırıların ardından daha da alevlenen Ortadoğu'da, emperyalizmin bölge devrimci güçlerine yönelik saldırıları gerçekte istediği gibi sonuçlanmamıştır. Irak yönetimi ayakta duramaz bir noktaya gelmiş, Arap gericiliğinin uzlaşmacı ve teslimiyetçi yüzü artık gizlenemeyecek bir biçimde açığa çıkmış, devrim ve karşı-devrim güçlerinin ayrışmaları hızlanarak, saflaşmaları belirginleşmiştir. Ortadoğu'nun bu yakıcı gelişmeleri içinde artık en köklü çözümler kendisini dayatmakta ve devrimci güçler böyle bir yapı içinde çelikleşerek emperyalizmi kendi batağında boğmaktadırlar.

Emperyalizmin Ortadoğu'daki en güçlü kalesi, ama aynı zamanda en zayıf halkası durumunda olan Türkiye, emperyalist saldırı politikasının merkezi olmayı, herşeyden önce kendi içinde taşıdığı siyasal ve sosyal problemlerini çözüme ulaştırabilmenin bir çıkış noktası olarak görmektedir. Devlet ve sınıf olarak varlığı bunu tümüyle başarabilmesine bağlı olan Türk burjuvazisi, bu nedenle bir yandan Kürdistan ve Türkiye'deki devrimci gelişmeleri en azgın baskı ve imha yöntemleriyle bastırmaya çalışırken; öte yandan da bölge gericiliğinin örgütlendirilmesinde başrolü oynamaktadır. Ama artık, dünya gericiliği de bilmektedir ki, bu ölçüde güvendikleri ve başrol oyunculuğuna bahşettikleri bu azgın uşak, ne kendisini, ne de bölgedeki suç ortaklarını ayakta tutacak güçte değildir. Zırh delinmiştir. Kürdistan Devriminin gelişimi ile temelleri sarsılan Türk devleti, güçsüzlüğünün ve acizliğinin bir kanıtı olarak ordusuna sarılmış, Kürdistan'daki tüm kurumlarının ve dayanaklarının görevlerini başaramamalarının kiniyle, halkımıza karşı tarihinin en saldırgan savaşını başlatmıştır.

Afgan gericilerinin Kürdistan'a iskân ettirilmeleri ise bu gelişmelerin bir ürünü, Türk devletinin içinde bulunduğu çıkmazın bir sonucudur. Açıktır ki, milyonlarca Kürdistanlı ve Türkiyeli emekçiyi Avrupa'ya ve Arap çöllerine göndererek, onları sadece birer döviz kaynağı olarak değerlendiren ve döviz için başvurmadığı düzenbazlık kalmayan sömürgeci-faşist cuntanın bunlara rağmen, soydaşlık adına Afgan gericilerine kapılarını açması anlamlıdır. Şüphesiz, cuntanın, uyguladığı ekonomik politikalar, artan işsizlik ve çığ gibi büyüyen enflasyonla kendi halkına bile yaşamı dayanılmaz hale getirdiği bir ortamda, Afgan gericilerini bu şekilde yerleştirip, beslemesinin altında koyu bir şovenizmi ve ırkçılığı körüklemek amacı yatmaktadır. Ama bu çetelerin yerleştirilme alanları dikkate alındığında, özünde daha farklı amaçların da bulunduğu görülecektir.

Bilindiği gibi, Kürdistan'ı kendi ulusal yayılma alanı olarak gören sömürgeciler, Türk burjuva zorunun ekonomiden kültüre kadar her alandaki tahripkâr ve dağıtıcı etkisi altında Kürt halkını tarihten silmeyi amaçladılar. 1923'lerden başlayarak, 1940'lara kadar süren bastırma ve imha harekâtıyla, ülkemizdeki askeri işgallerini tamamlayarak, oluşturdukları karakol sistemiyle de en ücra köylere kadar kurumlaşmalarını gerçekleştirdiler. Bu yolla ekonomiden siyasete, ahlâktan kültüre kadar her alanda Türk burjuva egemenliğini sağlamlaştırarak, toplumu tam bir dağılma ve kaos içine ittiler. Bütün bunları gerçekleştirirken de, Kürdistan toplumsal yapısı içinde kendisine uşaklık yapmaya hazır tüm kesimleri uşaklaştırmaya, toplumu bir de bunlar eliyle kendisine yabancılaştırıp, dağıtmaya çalıştılar. Öyle ki, bu güçlerin de yardımıyla toplumu bir bütün olarak tam bir kıskaç içine alarak, adetâ gömüldüğü karanlıktan başını çıkaramaz bir duruma getirdiler. Kürt halkını en gerici, en yoz ilişkiler içinde tutup, çağa ulaşmasını engelleyerek, aşiret, kabile ve mezhep çelişkileri içinde tüketmeye, kendi öz sorunlarından uzaklaştırmaya çalıştılar. Kürdistan'daki varlıklarını bu tarzda pekiştirmeyi ise onbinlerce Kürt insanını hunharca katletme pahasına gerçekleştirdiler.

Ama bütün bu uygulamalar ve katliamlar, Kürt halkının varlığını silmeye yetmediği gibi, bu halk kendi öz varlığından çıkardığı yeni direniş örnekleriyle, sömürgeci canilerden işledikleri suçların hesabını sormaya başladı. 1973'lerden başlayarak gelişen modern ulusal kurtuluşçu düşünce ve direniş mücadelesi, kısa sürede Kürdistan sathına yayılarak, Türk burjuvazisinin ve uşaklarının en imhacı ve tahripkâr uygulamalarına karşı, tarihindeki en köklü ve yüce direniş örneklerini yaratarak halkın irade ortaklığını sağladı. Tam bir yokoluş sürecinin eşiğine getirdiklerine inandıkları bir zamanda, Kürdistan halkının, bu kez güçlü bir örgütlenmeyle, proletarya önderliğinde gelişen bir hareketle yeniden dirildiğini gören sömürgeciler, telaş içinde ,en azgın uşaklarını ve tüm faşist odakları harekete geçirerek bu gelişmeyi engellemeye, mücadelenin halkla bağlantılarını koparmaya çalıştılar. Aşiret ve mezhep çelişkilerini körükleyerek

Afgan milisleri çözüm mü?

toplumdaki kaosu çıkılmaz hale getirmek, Maraş katliamında sergiledikleri vahşetle halka gözdağı vermek istediler. Ama bir kez, başta güçlü enternasyonalist önder Haki KARER olmak üzere, onlarca devrim şehidinin kanlarının ektiği direniş tohumları, halkın yüreğinde ve beyninde kök salmıştı. Ve bu düşünceleri bir daha söküp atmak, hiç de sanıldığı kadar kolay olmayacaktı.

PKK Hareketi, bir yandan düşmanın doğrudan saldırılarını göğüslerken, öte yandan da onun Kürdistan'daki dayanakları ve uzantılarına karşı yürüttüğü çetin mücadele içinde sürekli gelişip güçlendi. Feodal zorbaların, sömürgecilikten aldıkları destekle işledikleri büyük suçlar, halkın PKK önderliğindeki direnişiyle cezalandırılmaya, tarihi ihanetlerinin hesabı birer birer sorulmaya başlandı. Hilvan'da Süleymanlar, Siverek'te Bucaklar, Batman'da Ramanlılar vd. yoksul köylü kitlelerin kararlı direnişleri sonucunda ya tümden teslim alındılar, ya da kaçarak efendilerine sığınmak zorunda bırakıldılar. Öyle ki; bu direniş mücadelesi içinde gerçek yüzleri ve güçsüzlükleri ortaya çıkan bu gerici hainler, tarihte oynadığı uşaklık rolüne rağmen, efendileri için bile artık bir değer ifade etmeyen bir duruma geldiler.

Ülkemizdeki dayanaklarının iş yapamaz hale geldiğini gören sömürgeciler, bu kez de Kürdistan adına yüzlerini maskeleyen çeşitli güçleri devreye soktular. Kendi sınıf çıkarlarını dahi formüle edebilme gücünden yoksun olan bu güçler de, şekilsiz sınıf karakterleri gereği, düşmanın gerçekleştiremediği, proletarya önderliğindeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini yoketme görevini üstlendiler. Ancak, köklü ve yaygın bir halk desteğine, şehitlerin kanıyla yaratılmış olan güçlü bir mücadele geleneğine, sağlam ve uzak görüşlü bir ideoloji ve çelikten bir yapıya sahip olan öncü güç karşısında, kendi aralarında oluşturdukları gerici saldırgan ittifaklarını bile koruyamayarak, kitleler nezdinde bir kez daha teşhir olmaktan öteye gidemediler.

Başvurduğu tüm politikaların, devrimci hareketin gücü karşısında tutunamadığını gören sömürgeciler, Maraş katliamını bahane ederek ilân ettikleri sıkıyönetimi daha da yaygınlaştırarak, saldırıları bizzat üstlenmeye başladılar. Daha önceleri uşakları eliyle gerçekleştirmek istedikleri uygulamaları, bu kez ordu eli ile gerçekleştirmeye, yoğun tutuklama, operasyon, işkence ve katliamlar yoluyla sarsılan otoritelerini yeniden sağlamaya çalıştılar. Ancak gelişmelerin de ortaya koyduğu gibi, bu yol da kendileri için bir çözüm değildi. Bütün bu gelişmeler karşısında, çıplak askeri zorundan başka hiçbir dayanağı kalmayan sömürgeciler, 12 Eylül 1980'de gerçekleştirdikleri bir darbeyle, cuntayı yönetime getirdiler.

Ama Türk devletinin askeri bir diktatörlüğe doğru gittiğini çok önceleri gören PKK, bu konudaki tedbirleri erkenden alarak, sömürgeci burjuvaziyi bir kez daha bozguna uğratmayı başardı. Kadrolarının büyük bir kesimini geri çekerek, dönemin özeliklerine göre hazırlıklarını yoğunlaştırarak, içerde ve dışarda geliştirdiği devrimci pratiğiyle direnişi doruğa ulaştırdı. Düşmanın tüm devrimci güçleri dağıttığını iddia ettiği bir zamanda, başarıyla gerçekleştirdiği I. Konferansının ardından, Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi'nin kuruluşu olayıyla PKK, önderlik ettiği mücadelenin ve bu konuda yaptığı hazırlıkların ulaştığı seviyeyi ortaya koydu.

Politikasını, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini ezme doğrultusunda şekillendiren sömürgeci burjuvazi, bu gelişmeler karşısında duyduğu korku ve paniği giriştiği yeni uygulamalarıyla göstermektedir. 12 Eylül darbesinden sonra, ihaneti ve uşaklığı yeniden hakim kılabilmek için harcadığı çabaların, PKK'li kadro ve savaşçıların içerde ve dışarda sergiledikleri yüce direnişler ve yaşanan pratik gelişmelerle boşa çıkarılmasının verdiği acizlikle, 21 Mart günü Diyarbakır Askeri Cezaevinde giriştiği hunharca katliamda, devrimci direnişte bir sembol haline gelen Mazlum DOĞAN ve diğer PKK'li önder ve savaşçıları alçakça katletmesi, bu gelişmelerin düşmanda yarattığı çılgınlığın derecesini ortaya koymaktadır.

Bütün bu saldırı ve katliamlara rağmen, Kürdistan'da bugün yaşanan gelişmeler devrim güçlerinden yanadır. Sömürgeci-faşist cunta, her alanda uyguladığı baskı, imha ve sömürü yöntemleriyle halkı yıldırmak bir yana, kini ve öfkeyi arttırmakta, geçmişte sömürgecilikle şu veya bu ölçüde bağları olan kesimler bile, bugün kurtuluşu devrim güçlerinin yanında arar noktaya gelmektedirler.

Türk burjuvazisi, uşaklarının bugüne kadar gösterdikleri sadakati de artık yeterli bulmamakta, onlardan, geçmişte başaramadıkları görevleri, şimdi başarmalarını beklemektedir. Ama gelinen noktada bunun gerçekleşemez olduğu ortadadır. Tarihleri boyunca ihanetin çukuruna batarak, kendi teslimiyetlerini topluma da egemen kılmaya çalışan yerli egemen güçler, artık, halk için savaşılması gereken güçler haline gelmişlerdir. Sömürgeci burjuvazi için geçmişte oynadıkları rol de, buna bağlı olarak sıradan bir ajanlık ve milisliğe düşmüş, düşman nezdinde de eski konumlarını kaybetmişlerdir.

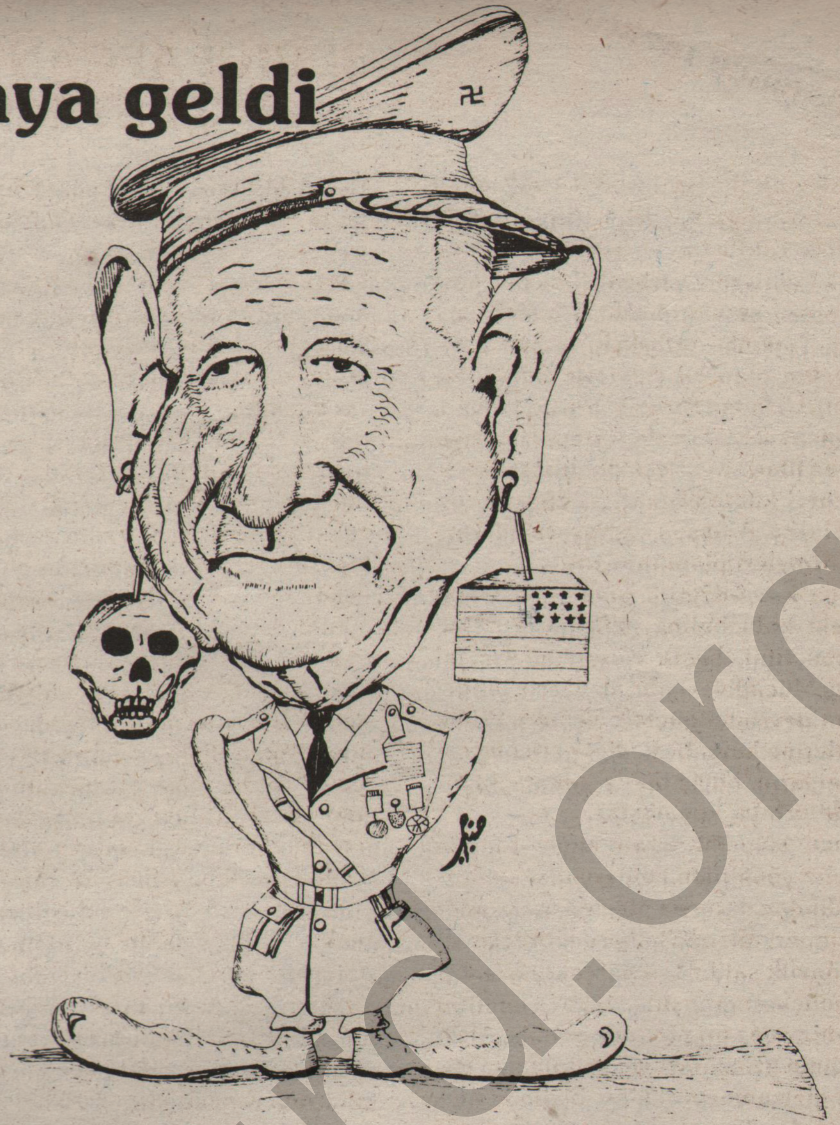
Sömürgeci burjuvazi, Kürdistan halkına karşı açılan imha savaşında bu kesimlerin yanısıra geniş bir ajan-muhbir ağı örgütlemeye, bunları devrimci gelişmenin karşısına dikmeye hazırlanmaktadır. Fakat şu da bir gerçek ki, artık Kürdistan toplumu içinde bu bir avuç kesimin dışında dayanabileceği hiçbir güç kalmamış, toplumun hemen tüm kesimlerini karşısına almıştır. Böylesine geniş bir devrimci muhalefet ve güçlü bir devrimci gelişmeyle yüzyüze olan Türk burjuvazisinin, hem Kürdistan ve hem de uluslararası alanda oynaması gereken role rağmen ne kadar güçsüz ve temelsiz olduğu ortadadır.

İşte, Afgan gerici çetelerinin böyle bir dönemde Kürdistan'a iskân ettirilmelerinin çok yönlü amaçları da burada yatmaktadır. Kürdistan içine bir çıban gibi yerleştirilen bu çeteler, bir yandan halka karşı milis kuvvetleri olarak kullanılacak, diğer yandan da bölge gericiliğinin canlı tutulması ve yaşatılmasına hizmet edeceklerdir. Bunların, 12 Eylül öncesinde devrimci mücadelenin en çok geliştiği, yurtseverliğin köklü ve mücadeleye bağlılığın güçlü olduğu Ceylanpınar, Hilvan, Birecik, Suruç gibi en hassas noktalara, Türkiye'ye sınır kenti olan Antep'e, cezaevindeki devrimci direnişle, direnişin merkezi haline gelen Diyarbakır'a, İran Kürdistanı'na sınır olan Van'a yerleştirilmeleri, amaçlananları anlamak açısından yeterlidir.

Henüz ilkel kabile düzeyindeki yaşantılarıyla çağın çok gerisinde bulunan ve emperyalizmin elinde tam bir maşa olan bu çeteler, bu kez de Türk burjuvazisinin hizmetinde çapulcu gruplar halinde örgütlendirilerek halka karşı kullanılmaya, toplumdaki çelişkiler bir de bunlar eliyle körüklenmeye çalışılacaktır. Kendi ülkelerinden ve üretimden kopuk bir yaşantı içinde tutulan Afgan gericilerinin, bu yapılarıyla zaten her an çapula, saldırıya açık olmaları kaçınılmazdır. Ama herşeyden önce bunların bu yapılarından ötürü de işlevlerini en erkenden bitirmeleri, Türk burjuvazisi için bir yük haline gelmeleri de yine kaçınılmaz olan bir durumdur. Türk sömürgeci burjuvazisi ile emperyalizm, başta Kürdistan Devrimine ve Ortadoğu'daki devrimci gelişmelere karşı hazırlayıp uygulamaya geçirdikleri bu planlarının da, öncekiler gibi, nasıl bozguna uğradığını görmekte fazla gecikmeyeceklerdir.

★★★

12 Eylül yönetimi hangi noktaya geldi

İkinci yılını dolduran faşist-askeri yönetim altında Türkiye ve Kürdistan'ın devrimci, yurtsever güçleri, işçisi, köylüsü, esnafı, memuru ve gençliğiyle tüm Türkiye ve Kürdistan halkları, azgın baskı, katliam, sömürü ve soygunla dolu iki yıl yaşadı.

12 Eylül faşist-askeri yönetimi, yeni-sömürgecilik bağımlılığıyla emperyalizme göbeğinden bağlı olan Türkiye'de, ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımın son derece derinleştiği, rejime karşı Türkiye devrimci-domokratik muhalefeti ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin önemli boyutlarda geliştiği, Ortadoğu'daki emperyalist çıkarların sarsılmaya başladığı bir ortamda, mevcut bunalımı çözmek, düzene karşı yükselen muhalefeti bastırmak ve bölgedeki emperyalist çıkarları korumak amacıyla işbaşına getirilmiştir.

Türkiye kapitalizmi ve burjuva düzeni böyle bir noktaya nasıl geldi? Kısaca ve ana hatlarıyla bu gelişme şöyle izah edilebilir.

Kemalist diktatörlük döneminde toparlanma ve gelişme sürecine giren Türk kapitalizmi,ikinci dünya savaşı içindeki elverişli ortamdan yararlanılarak yapılan uygulamalarla ve savaş sonrasında emperyalizmle girilen yeni-sömürgecilik ilişkileri içinde bir büyüme dönemi yaşadı. 1960'lardan sonra emperyalizme bağımlılık içinde tekelleşmeye başlayan Türk kapitalizminin, iç yapısal özelliklerinden dolayı 1970'lerden sonra bunalımı derinleşmeye,çürümeye, ve dağılma süreci hızlanmaya başladı. Buna, aynı dönemde derinleşen emperyalist bunalımın etkisi de eklenince, kapitalizm kendisini yeniden üretemez ve işleyemez hale geldi. Öyle ki, aramalı,hammadde, yedek parça, vb. yokluğundan birçok üretim alanı 70'lerin sonlarına doğru ya üretim kapasitesini kısmak, ya da tamamen üretimi durdurmak durumunda kaldı. Mevcut siyasal iktidarlar, ekonominin sorunlarını çözemez, enflasyon, döviz darboğazı, dış ticaret açığı vb.sorunlara çözüm bulamaz, kısaca ekonomik krizi hafifletemez ve ekonomiyi yaşatamaz hale geldiler.

Derinleşen ekonomik bunalım ortamında üretim oranı son derece düşerken, işsizlik, pahalılık, yokluk ve yoksulluk oranı akılalmaz boyutlarda yükseldi. Emekçi yığınların sosyal yaşam standartları hızlı bir düşüş gösterdi. Öyle ki, işçi ve memur aylık kazancıyla yaşayamaz, küçük üretici geçimini sağlayamaz ve en önemlisi de milyonlarca insan iş bulamaz bir duruma geldi. 1970'li yıllarda sürekli bir gelişme gösteren bu durum, kitlelerin mevcut düzene karşı muhalefetini sürekli geliştirdi ve giderek şiddetlendirdi.

Mevcut ekonomik ve sosyal bunalım, üzerinde yükselen siyasal yapıyı da derinden etkileyerek, siyasal istikrarsızlığı sürekli arttırdı. Bir yandan çeşitli burjuva güçler arasındaki çelişki büyürken, öte yandan Türkiye ve Kürdistan'da halkın bir bütün olarak düzene karşı muhalefeti gelişti ve güçlendi. 12 Mart'tan ağır darbeler alarak çıkan Türkiye devrimci-demokratik hareketi, çeşitli gruplar biçiminde ve değişik tonlarda yeniden örgütlenerek mücadeleyi geliştirdi. Ağır yaşam koşullarında kitlelerin yaşayamaz hale gelmesi, devrimci-demokratik mücadelenin giderek boyutlanmasına, kitleselleşmesine ve şiddetlenmesine yolaçtı. Aynı dönemde yeni bir güç olarak Kürdistan'da doğup gelişen PKK Hareketi, ağır sömürgecilik koşullarında yaşayamaz durumda olan halk kitlelerinin kısa sürede tek umudu haline gelerek, geniş bir halk hareketi düzeyine ulaştı. Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin burjuva düzenine karşı geliştirdikleri mücadeleler, 1980'lere doğru iyice şiddetlenerek, Türkiye ve Kürdistan'ın bir çok alanında burjuva devlet çarkını işlemez bir noktaya getirdiler.

Bu gelişmeler karşısında Türk burjuvazisi, baskıyı ve aldatmacayı birlikte kullanarak muhalefeti etkisizleştirmeye çalıştı. 12 Mart darbesiyle baskıyı ve devlette faşistleşmeyi arttıran işbirlikçi-tekelci burjuvazi, kendi iç durumu ve gelişen halk muhalefeti karşısında yönetimi siyasal partilerine devretmek zorunda kaldı. 1970'li yıllar boyunca, ekonomik bunalımını hafifletmek, Türkiye'de ve Kürdistan'da gelişen halk muhalefetini etkisizleştirmek için, bir yandan burjuva liberallerini, öte yandan baskıcı faşist güçleri peş peşe yönetime getirerek, sivil siyasal güçleri arasında sürekli hükümet değişikliği yapmak zorunda kaldı. Aynı zamanda sivil ve askeri faşist güçlerini, daha güçlü bir yönetim için örgütleyip hazırladı. Devrimci güçleri zayıflatmak ve mücadelelerini dar bir hedefte sınırlamak için de sivil faşist güçleri kullandı.

Bütün bu çabalar, ekonomik bunalımı hafifletmeye yetmediği, tersine onu daha çok geliştirdiği ve devrimci-yurtsever mücadelenin yükselmesini engelleyemediği gibi, sivil yönetimler de giderek yönetemez ve düzeni yaşatamaz hale geldiler. Öyle ki, burjuva devlet çarkı kendi içinde işlemiyor, kitleler üzerinde denetimi sağlayamıyordu. Tümüyle burjuva düzenin yaşatılıp yaşatılmaması sorunu gündeme gelmişti. İşte böyle bir ortamda, rejimi yaşatabilecek son çare olarak askeri-faşist darbeye başvuruldu.

Böyle bir darbe ve darbenin işbaşına getirdiği cunta, emperyalizmin ve özellikle de ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki çıkarları için de gerekliydi. 1970'li yıllar boyunca bölgede önemli devrimci gelişmeler olmuş, emperyalizmin bölgede daha önce gerçekleştirmiş olduğu egemenlik sistemi parçalanarak denge bozulmuştu. Filistin devriminin bölgede emperyalizme karşı sıcak savaşımın önemli bir alanı haline gelmesi, İran Şahlığının yıkılması, Afganistan, Demokratik Yemen gibi alanlardaki devrimci kazanımlar, Suriye, Libya gibi radikal yönetimlerin ABD emperyalizmine karşı direngen tutumları, Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci gelişmeler, bölgede böyle bir sonuç doğurmuştu. Bu devrimci-ilerici gelişmeleri ezebilmek ve işbirlikçi egemenliğini bölgeye yeniden oturtabilmek için ABD emperyalizmi, yeni bir saldırıya hazırlanıyor, bunu başaracak işbirlikçilere ihtiyaç duyuyordu. Tam bir siyasal istikrarsızlık içinde olan Türkiye yönetimi, emperyalizmin bu ihtiyacını karşılayamıyordu. Bu nedenle, Türkiye'de, emperyalizmin bir jandarması olarak bölgede hareket edecek bir yönetime ihtiyaç vardı. Bu da, ancak faşist bir askeri yönetim olabilirdi.

İşte, bölge, Türkiye ve Kürdistan'daki böylesi gelişmeler ortamında 12 Eylül darbesine başvuruldu ve emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarını korumak ve işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin düzenini yaşatmak için faşist-askeri yönetim işbaşına getirildi.

İkinci yılını dolduran faşist cuntanın iki yıllık uygulamaları nelerdir, bugün hangi noktaya gelmiştir ve devrimci hareketin durumu nedir?

Daha 12 Eylül'den aylarca önce faşist cuntanın uygulayacağı ekonomi-politika yürürlüğe konmuş ve bu alanda da faşist-askeri darbeye hazırlık yapılmıştı. Cunta bu politikayı olduğu gibi, bizzat formülleştiricileri eliyle uygulamaya devam etti. Burjuvazi için "soyabildiğin kadar soy, sömürebildiğin kadar sömür" anlamına gelen bu politika, "serbest faiz, sıkı para ve ihracatı teşvik politikası" olarak tanımlandı. Bu politika ile, Türk kapitalizminin uluslararası sermayeye bağımlılığı daha çok artarken, tekelleşme daha çok gelişti ve cunta tarafından desteklenen tekeller aşırı kârlar elde ettiler. Uluslararası tekellerle işbirliği içinde Türk tekelleri Ortadoğu'ya yönelik ticareti alabildiğine geliştirdiler.

Cunta, "ekonomiyi kurtarma" adı altında çeşitli yöntemler geliştirerek ve çoğu zaman da zor kullanarak halkın elindeki herşeyini gaspedip dışarıya satma politikasını uyguladı. Bu uygulamalar ve azalan iç yatırım ortamında işsizlik, pahalılık, yokluk ve yoksulluk korkunç boyutlara yükseldi. Özellikle Kürdistan'da halk kitleleri büyük bir açlık tehlikesiyle karşı karşıya getirildi. Cuntanın iki yıllık ekonomik uygulamaları içinde tekelcilik alabildiğine gelişirken, binlerce küçük işletme iflasa götürüldü; ve hatta bankerler ve Güney Sanayi örneklerinde görüldüğü gibi bir çok sınai ve mali büyük kuruluş iflasa sürüklendi.

Cunta, iki yıllık uygulamalarıyla Türkiye'nin içinde bulunduğu derin ekonomik bunalımı çözemediği, hafifletemediği ve ekonomik çürüme ve dağılmayı önleyemediği gibi, tersine sınai, mali, ticari her alanda ekonomik krizin daha da büyümesine yolaçtı. Çeşitli kesimlere verilen aldatmacalarla dolu büyük vaadlerle geçen iki yılın sonunda bugün gerçek -her alanda hüküm süren ekonomik çıkmazdeğişik kesimlerce açıkça görülmektedir. İşte böyle bir dönemde, gerçeği, yani Türk kapitalizminin içinde bulunduğu çürümeyi ve çıkmazı gizlemek, bazı kesimlere yeniden umutlar verebilmek için, iki yıllık uygulamanın vardığı doğal sonucu olumsuzluklarını bazı güçlere yükleme çabası içindedir. Şu çok iyi bilinmelidir ki, yürütmeyi kim yaparsa yapsın, cuntanın ekonomi-politikası temelde aynen kalacak, bu politika Türk kapitalizmini daha büyük çıkmazlar içine götürecek, cuntadan izinli bir avuç tekelci kâr üstüne kâr katıp büyürken daha geniş kesimler iflasa sürüklenecek ve emekçi kitleler kendilerini yaşatamaz hale gelecektir. Bütün bunlar, ekonomik işleyişin doğal mantığı içinde değil, faşist yönetimin süngüleri altında ve her türlü zor uygulamasıyla gerçekleşecektir. İşte bugün, bizzat devlet eliyle sınai, mali ve ticari alanda ekonominin birkaç merkezde birleştirilmesinin yolları aranmakta, buna çalışılmaktadır. Tekelci devlet kapitalizminin zirveye ulaştırılması demek olan bu durumda, kendi içinde işlemeyen ekonominin zorla yaşatılması, işsizliğin, açlığın, yokluğun ve yoksulluğun emekçi kitlelere zorla kabul ettirilmesi temel politika haline gelecek ve bugünden uygulanan bu politika sürekli kılınacaktır.

Sivil devlet aygıtının önemli bir kısmını lağvederek ve diğerlerini de etkisizleştirerek tüm yönetimi üstlenen faşist cunta, geçmiş iki yılda, hiç bir kurala bağlı olmayan keyfi askeri diktatörlüğünü sürdürmüştür. Çözemediği ekonomik ve sosyal sorunlar karşısında burjuva düzenini zorla yaşatmak amacıyla karşı-devrimci zoru sürekli geliştirmiş ve uygulamaya koymuştur. İçte azgın bir biçimde uyguladığı devlet terörünü gizlemek için son derece demagojik yöntemlerle dışarda bir terör umacısı yaratmaya çalışmıştır.

Türkiye ve Kürdistan halklarına karşı azgın karşı-devrimci bir savaş yürüten faşist cunta, her türlü muhalefeti sindirmeye, Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini ezmeye çalışmıştır. Bu doğrultuda kendi dışında hiç bir politik güç kabul etmeyerek, burjuva liberallerini ve Kürdistan'daki işbirlikçilerini de etkisiz kılmış, hatta cezalandırmaktan dahi geri durmamıştır. Iki yıllık uygulama içinde yüzbinlerce devrimci, demokrat ve yurtsever kurşunlanarak katledilmiş, uygulanan idam sayıları onlarla ifade edilir hale gelmiş, tutukevlerinde en vahşi katliamlar düzenlenmiştir. Hemen her köyünde defalarca askeri operasyonlar yapılan Kürdistan'da, toptan imha edilme tehdidiyle halk kitleleri sindirilmek istenmiştir.

Kemalizmin günümüz Türkiye'sinde aldığı bir biçim olan faşist-askeri yönetim, orta kesimleri de yönetimden uzaklaştırarak, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin ana eğilimi olan açık faşist yönetimi oturtmaya ve her alanda faşizmi kurumlaştırmaya çalışmıştır. İçe yönelik her türlü siyasal faaliyeti esas olarak buna hizmet etmiş, tüm karşı güçleri ezmeye çalışarak bunu gerçekleştirmek istemiştir.

ABD emperyalizminin Ortadoğu halklarına karşı 1980'lerde başlattığı saldırının bir parçası olarak ortaya çıkarılan faşist cunta, iki yıl boyunca bölge gericiliğini birleştirmeye, bölgenin açık baskıcı ve sözde ılımlı güçlerini bir araya getirmeye, İsrail'den Mısır'a, Suudi'ye ve Pakistan'a kadar bölgede gerici bir blok oluşturmaya çalışmıştır. Bölgede ABD Çevik Kuvvetlerinin konumlandırılması, İsrail'in Lübnan'a saldırısı gibi olaylarda önemli roller oynamış, NATO'nun bölgedeki en büyük gücü olarak Ortadoğu halklarının kurtuluş mücadelelerine karşı emperyalizmin bir jandarması olma görevini üstlenmiştir. Bu konumundan dolayı emperyalizmin (özellikle ABD'nin) ve bölge gericiliğinin aktif desteğini sağlamıştır.

Faşist cunta, içe ve dışa yönelik olarak sürdürdüğü iki yıllık bu politik uygulamalarını bugün kurumlaştırmaya ve anayasallaştırmaya çalışmaktadır. Cuntanın oluşturacağı her türlü yasa ve anayasa,

Devamı S: 19'da

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULU

B-Kürdistan'ın Diğer Parçalarındaki Durum:

Proleter devrimci anlayışımızın bir gereği olarak halkımızın mücadelesini dünya proletaryası ve ezilen halklarının kurtuluş mücadelesinden ayrı tutmadığımız gibi, Kürdistan yurtseverliğinin bir gereği olarak da, kendi mücadelemizi, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki güçlerin mücadelesinden ayrı tutmuyoruz. Bu açıdan Doğu ve Güney Kürdistan'daki hareketlerle değişik biçimlerde ilişki geliştirmemiz ve bunu güçlendirmemiz gerekmektedir. Özellikle bu hareketlerin geçmişteki problemli yapıları, kendileriyle ilişki geliştirmemizi engellemiştir. Bundan önceki bölümlerde de açıklamış olduğumuz gibi, gelişmemiş bir sosyal temelden kaynaklanan bu ideolojik ve politik eğilimlerin, geçmişte önemli hata ve yanlışlıkları olmuştur ve bugün de bu hatalarını belli biçimlerde devam ettirmektedirler. Sağlıklı ilişki geliştirebilmek için diğer parçalardaki durumu sırasıyla ele alalım ve kısaca mevcut hareketlerin durumuna bakalım.

Güney Kürdistan'daki ideolojik ve politik eğilimler, geçmişteki hareketin durumunu, özelliklerini, yenilginin nedenlerini, sosyal ve siyasal temellerine bağlı olarak değerlendirmek ve açıklamak durumundadırlar. Böyle bir durumun sorumluluğu bir-iki kişiye yüklenerek, değerlendirme yapılmış olunamaz. Bu sorun çok önemlidir, çünkü ortaya çıkan sonuç, sadece Güney Kürdistan için değil, diğer parçalar ve Irak için de önemli tahribat yaratmıştır. Bu parçadaki mevcut eğilimler, böyle bir değerlendirme yapmadan, fazla gelişme sağlayamayacakları gibi, bizim de kendileriyle ciddi ilişkiler geliştirebilmemiz oldukça zor olacaktır. Biz, daha önceki bölümlerde bu konudaki değerlendirmemizi yapmıştık, ancak bazı özelliklerine yeniden değinmekte yarar vardır..

Güney Kürdistan'da 1958'lerden sonra gelişen hareket, fırsatçı bir temelde ve Arap burjuvazisinin Irak'ta sağladığı gelişmelere dayanarak ortaya çıkmış, başlangıçtan itibaren otonomi anlayışıyla hareket etmiş, buna göre strateji ve taktik geliştirmiş ve bütün bu olumsuzluklar, önderliğin sınıfsal konumuyla da birleşince, yenilgiye gitmekten kurtulamamıştır. Burada şu gerçeği açıkça belirtelim ki, genel olarak silahlı mücadele ve özelde ayaklanma ya da uzun süreli savaş biçimleri ulusal bağımsızlık amacına uygun olan mücadele biçimleridir; önüne siyasal amaç olarak otonomi koyan hareketler, ne kadar silahlı mücadeleyi uygulamak isteseler de sonuçta yenilgiden kurtulamazlar. Bu gerçek, geçmişte Güney Kürdistan'da yaşanmıştır ve bir daha tekrarlanması çok ahmakça olacaktır. Yoksa geçmiş mücadele içinde çok sayıda yurtseverin soylu çabalar harcamış olduğu inkar edilemiyecek kadar açık bir gerçektir. Hareketin önderi olan Mustafa Berzani'nin geçmişinde, daha 1946'lardan itibaren "Mahabat Kürt Cumhuriyeti" deneyinde, Güney Kürdistan'daki ayaklanmalarda, Sovyetler Birliği'ne yürüyüşte küçümsenemeyecek olumlu rolü ve direnmeci adımları vardır. Yine 1958'de hareketin başına geçtiğinde, direnme doğrultusunda önemli adımlar atabilmiştir. Ama dayandığı sınıfsal temel, yani yarı-feodal, yarıburjuva yapı, bu önderliğin giderek, gericileşmesini getirmiş, emperyalizm ve Şahlıkla uzlaştırmıştır. Ve bu uzlaşma onun sonunu getirmiş bazı olumluluklarına rağmen sonu böyle olumsuz bir biçimde noktalanabilmiştir. Aynı biçimde KDP'nin de başlangıçta olumlu bazı yanları ve yurtseverliği geliştirme gibi özellikleri de vardır; ama dayandığı sosyal temelin geriliği nedeniyle giderek gericileşmiş ve önderlik, yenilgiye neden olmuştur.

Güney Kürdistan'daki 1964 ayrışmasında ortaya çıkan küçük-burjuva eğilim, yarı-feodal, yarı-burjuva önderliğin baskısı altında fazla gelişme gösterememiş, İran ve Irak yönetimleriyle en kötü ilişkiler içine girmiş ve o da kendi zayıflığını, böylece ortaya koymuştur.

1975'lerden sonraki gelişmeler açıkça gösteriyor ki, gerek küçük-burjuva eğilimi olan KYB ve gerekse KDP'nin yeniden örgütlenmesi olan "Geçici Komite" tarafından, geçmişin dersleri yeterince özümsenmemiştir. Her ne kadar geçmişten ders çıkardıklarını söylemekteyseler de, aynı tarihsel ve sosyal tahlil ve otonomiciliği meşhur olan aynı program ile yola çıkmış eski biçimlerde, yani yine fırsatlardan yararlanarak, iki sömürgeci devlet arasındaki çelişkilere dayanarak eylem geliştirmeye çalışmışlardır. Doğru bir ideolojik ve politik mücadele temelinde eylem geliştirmemekte, fırsatları olumlu bir tarzda değerlendirmemekte ve eski tarihsel hatalarını tekrarlama gibi duruma düşmektedirler. Bu gün sahip oldukları İran-Irak arasındaki çelişkiye dayanarak programlarını uygulama anlayışları, eğer gerekli tedbir alınmazsa, tüm bu hareketlerin sonunu da getirebilir.

Güney Kürdistan'daki mevcut ideolojik ve politik akımlar, Irak ve Kürdistan için devrimci-domokratik bir program ve yine Kürdistan için de devrimci-yurtsever bir program geliştirmek yerine, eski yanlış siyasal hedeflerine bağlı olarak hareket etmektedirler. Böylesi programların oluşturulamamasının sonucu olarak cephe meselesi, bugün önemli bir çıkmaz ve dağınıklık içindedir. Kişisel ve ailesel çıkarlar, aşiretçilik ve bölgecilik, halâ bu akımların içini kemirmektedir. Halâ aralarında sayısız çatışmalar yapabilmekte ve bu nedenle önemli kayıplara uğramaktadırlar. Bundan da öteye, kendi çatışmalarında Doğu ve Kuzey-Batı Kürdistan'daki hareketleri de alet etmeye, katmaya çalışmaktadırlar. Güney Kürdistan'daki bu hareketler, Kürdistan'ın diğer parçalarında bir uzantılarını yaratma ve diğer parçaları kendilerine bağlı hale getirme biçimindeki eski anlayış ve çalışmalarını, günümüzde de halâ sürdürmektedirler. Ancak bu hareketlerin çok yanlış ve hatalı olan bu anlayış ve davranışlarından, mutlaka vazgeçmeleri gerekir. Kürdistan bütünlüğü içinde kendi yerlerini doğru belirlemeleri, Kürdistan'ın diğer parçalarıyla ve ülke dışındaki Kürtlerle doğru ilişki biçimini, pratikte uygulamaları gerekir. Bu konuda geçmişte yapılmış olan hatalar, tekrarlanmamalıdır.

Bugün Güney Kürdistan'da sosyal ve siyasal gelişmeler hızlıdır; feodal sosyal yapı hızla dönüşüme uğramaktadır; böyle bir sosyal gelişme temelinde, mevcut eğilimler, daha sola ve devrimciliğe doğru bir atılım yapabilirler. Doğu-Kürdistan'da olduğu gibi burada da, uygun koşullarda komünist eğilimler ortaya çıkabilir ve asgari bir Marksist-Leninist çekirdek doğru bir cephe anlayışı geliştirip uygulayarak, hem yurtsever gelişmeyi olumlu biçimlerine kavuşturabilir ve hem de kendi gelişmesini daha elverişli bir ortam içinde sürdürebilir. Ayrıca diğer hareketler, reformist otonomi sloganını aşıp, daha devrimci sloganlara ulaşabilirler ve bu temelde devrimci örgütlenme ve pratik geliştirebilirler. Özellikle İran-Irak savaşından dolayı, şartlar daha elverişli hale gelmiştir. Eğer Güney Kürdistan'daki ideolojik politik akımlar kendi geçmişlerini doğru bir eleştiri süzgecinden geçirirlerse ve bu temelde hem Güney Kürdistan'da hem de Irak devrimci-demokratik güçleriyle birlikte doğru bir siyasal programa dayanan mücadeleci bir cephe geliştirebilirlerse, sadece Güney Kürdistan için değil, Kürdistan geneli için büyük bir tarihi rol ve görev yerine getirebileceklerdir.

Böyle olumlu gelişmeler sağlandığı oranda Güney Kürdistan'daki hareketin, diğer devrimci-yurtsever güçlerle ilişkileri sağlıklı gelişebilecek, bölge ve dünya devrimci güçlerinden tecrit olma durumu büyük ölçüde aşılabilecektir. Eski olumsuzluklar olumluluğa dönüştürülebilecek ve eski kişilikler, olumlu bir görev yerine getirebileceklerdir. Eğer devrimci gelişme doğrultusunda hızlı adımlar atılırsa, en eski düşmanlıklar bile sona erdirilebilir. Ve özellikle KDP ile KYB arasındaki düşmanlık ve bunların diğer güçlerle olan düşmanlıkları aşılabilir. Zaten bu düşmanlıkların geçmişte üzerinde doğduğu sosyal temelin bugün hızlı bir değişim içinde olduğu ve siyasal ortamın da böyle düşmanlıklar için uygun olmadığı açık bir gerçektir. Bu düşmanlıklara taraf olan güçler, bu tür davranışlarının tüm güçlere zarar verdiğini anlamalı ve buna son vermelidirler. Bu güçlerin, daha olumlu bir zeminde, en azından biribirlerine zarar vermeme temelinde, Güney Kürdistan'da yurtsever bir mücadele geliştirmeleri ve Irak'ın devrimci-demokratik güçleriyle doğru siyasal talepler etrafında ve devrimci temellerde ittifak geliştirmeleri gerekir. Böyle bir anlayışla hereket ettikleri taktirde, zengin bir tecrübeye sahip olan bu güçler, sadece geçmişten kalan olumsuzlukları gidermekle kalmayacaklar, aynı zamanda Kürdistan halkının Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde, kendilerinden beklenen rolü oynayabileceklerdir. Böyle bir yaklaşım temelinde, biz Kuzey-Batı Kürdistan'ın devrimci-yurtsever güçleri olarak onlarla sağlam ilişkiler geliştirebilecek ve süreç içinde bunu daha kalıcı, ileri birliklere dönüştürebileceğiz. Biz bu doğrultuda çaba harcamaya hazır ve kararlıyız.

Bu önerilerimizin benzerleri Doğu Kürdistan hareketi için de geçerlidir. Buradaki hareket, geçmişte gerek kendisi için, gerekse Kürdistan geneli için fazla olumsuzluklar taşımamıştır. Çeşitli yanlışlıklar ve zaaflıklar da olsa Mahabat Cumhuriyeti deneyi, Kürdistan için olumlu bir olaydır. Ama böyle bir deneyin nasıl ortaya çıktığını, eksikliklerinin neler olduğunu ve neden devam ettirilmediğinin doğru bir değerlendirilmesi yapılmalıdır. Bu parçadaki ideolojik ve politik eğilimler tarafından, özellikle 1978'lerden önce buradaki hareketin Güney Kürdistan'a bağımlı hale getirilmesinin yanlışlığı, bu durumun yol açtığı önemli zararlar, açık bir biçimde görülerek, eleştirilmelidir.

1978'de İran'da ortaya çıkan devrimci gelişmeden yararlanılarak İ-KDP'nin etkinliğinde bir direnme içine girilmiş olması en doğru tutumdur. Ama bu tutum daha sonra da, doğru bir temelde geliştirilebilmeli, İran geneli için devrimci-demokratik bir program önerilebilmeli ve İ-KDP böyle bir yaklaşım içinde, bu görevi yapabilmeliydi. Yine Doğu Kürdistan için de, yürütülmezliği çoktan anlaşılmış olan halkın çıkarlarını değil, dar burjuva-feodal çıkarları yansıtan otonomi talebi aşılmalı ve devrimci-yurtsever bir program ortaya çıkarılmalıydı. Doğu Kürdistan için, çeşitli güçlerle uzlaşma ve onlardan medet umma anlayışı değil, tümüyle, İran'da devrimi geliştirmeye hizmet eden bir anlayış geliştirilmeli ve böyle bir program önerilmeliydi. Ve bu programı pratiğe uygulamak için, İran'daki devrimci-demokratik güçlerden ve dünya devrimci güçlerinden tecrit edilmiş bir politika değil, tersine bu güçlerle mücadeleyi birleştiren bir politika geliştirilmeliydi. Herşeyden önce, İran'daki devrimci-ilerici güçlerle ittifak içinde, bu program uygulanmaya çalışılmalıydı.

Ama mevcut önderlik, bunu yapmadığı gibi, programını, özellikle İran-Irak arasındaki çelişkiye dayanarak ve Kürt halkının azgın bir katliamcısı olan bugünkü Irak yönetimiyle ilişki içinde uygulamak istemiş, bugünkü direnmeyi daha çok böyle bir ilişkiye dayalı olarak sürdürme durumuna düşmüştür. Halbuki bugünkü Irak yönetimi, halk düşmanı ve bölgenin en gerici mihraklarından birisidir, ve bununla ilişki içinde ilerici bir hareket geliştirmek çok zordur. Bu durum, geçmişte Güney Kürdistan hareketinin İran Şahına dayandırılmasına benzemektedir ki, yarının yıkıntılarla dolu olabilecek geleceğinin tohumlarının, şimdiden atıldığını ortaya koyar. Böyle bir anlayış ve ittifaktan vazgeçilmeli, hiç olmazsa bu ilişki, örgüte ve halka büyük felâketler getirmeyecek basit taktik bir düzeye dönüştürülmelidir. Ve ittifaklar politikası ise temel olarak, İran'daki devrimci-demokratik güçlere dayandırılmalıdır. Yine İ-KDP'nin Avrupa sosyal-demokratlarıyla geliştirmek istediği ilişki, çok tehlikeli ve zararlıdır; bundan vazgeçilmelidir. Doğu Kürdistan halkının ulusal kurtuluş için devrimci mücadelesini, dünya sosyalist ve ulusal kuruluş hareketlerinin bir parçası olarak geliştirmek ve uluslararası alanda bu güçlere dayandırmak zorunludur.

Böyle bir yaklaşım içine girildiği ve bunlar gerçekleştirildiği oranda, güçlü bir potansiyele sahip olan Doğu Kürdistan'daki devrimci mücadele yalnız buradaki halkın kurtuluşunu sağlamakla kalmayacak, aynı zamanda İran devriminin temel odak ve kalelerinden birisi ve Kürdistan genelindeki devrimci gelişmenin de sağlam bir üssü olabilecektir. Buradaki mevcut akımlar, böyle bir sonuca ulaşabilmek için çaba harcamalıdırlar. Bu temelde doğru teorik tahliller ve politik programlar geliştirmeli, pratik adımlarını buna göre atmalı geçmişte ve günümüzdeki olumsuzluklarını doğru bir değerlendirme ile aşarak, kendilerinden beklenileni yerine getirmelidirler. Böyle bir anlayış temelinde biz, Doğu Kürdistan hareketiyle ve bu hareket içindeki çeşitli güçlerle olumlu ilişki geliştirmeye ve destek sağlamaya hazırız. Ama bu güçlerin de, Kürdistan geneli içindeki yerlerini doğru belirlemelerini, bu temelde diğer parçalarla doğru bir ilişki anlayışı içine girmeleri, buralardaki tüm yurtsever eğilimlerle dostluk içinde olmaları ve özellikle Kuzey-Batı Kürdistan'daki, kendi hatalı tezlerine benzer şeyleri savunan güçleri palazlandırarak kendi programlarının bir benzerini de, bunlarla, bu parçada uygulatma gibi bir yaklaşımdan kaçınmalıdırlar. Bunların yapılması ve olumlu gelişmelerin sağlanması temelinde, bu hareketle ilişkilerimizin gelişmesi ve giderek daha da kalıcı, ve ilkeli birliklere ulaşması mümkündür.

Burada şunu da belirtelim ki, Doğu ve Güney Kürdistan'daki yurtsever güçlerin İran ve Irak'ın devrimci-demokratik güçleriyle şimdi kuracakları ilişkiler, ilerde halklar arasında devrimci ve enternasyonalist temelde kurulacak birliklerin başlangıcı olacaktır. Ancak böylelikle, eşitsizliğe ve baskıya dayanan ilişkiler yerine, eşitliğe ve gönüllülüğe dayanan ilişkiler geçirilebilecek ve en demokratik ortam ancak böyle yaratılabilecektir. Böyle bir ortamın yaratılmasında ise mevcut ideolojik ve politik akımlara, önemli görevler düşmektedir. Bu akımlar, görevlerini doğru bir biçimde kavrayarak, böyle soylu adımları atabilmek için ve geleceği daha iyi hazırlayabilmek için, çaba harcamalıdırlar. Böyle bir anlayış temelinde, birlik dayanışma doğrultusunda istenilecek her türlü iliş-

PROBLEMİ VE ÇÖZÜM YOLU -5-

kiye hazır olduğumuzu bir kez daha belirtelim.

Konuyu bitirmeden, Suriye egemenliğindeki küçük Kürdistan parçası hakında da bazı açıklamalar yapmakta yarar vardır. Bu parçanın konumu, bugün, Kürdistan genelindeki mücadele açısından önemlidir. Bu parçadaki güçler, geçmişte genellikle Güney Kürdistan'daki hareketin etkisi altında kalmış oradaki olumsuzluklar bu parçaya da yansımış, buradan da Kuzey-Batı Kürdistan'ı etkilemiştir. Herşeyden önce, buradaki güçlerin de, Güney Kürdistan'dan kaynaklanmış olan olumsuzluklarını görmeleri, eleştirmeleri, ve bu temelde kendi geçmişlerini değerlendirmeleri gerekmektedir. Yine Kuzey-Batı Kürdistan'daki mücadeleye karşı doğru bir yaklaşım içine girmeleri, buradaki mevcut sınıf ilişkilerini ve çeşitli güçlerin durumunu doğru kavramaları, ve bu temelde doğru tavır ve ilişki geliştirmeleri gerekmektedir.

Bugünkü Suriye yönetiminin sınırlı da olsa onlarla varolan çelişkilerden ötürü emperyalizme, siyonizme ve Arap gericiliğine karşı bir direnme içinde olduğu bir gerçektir. Ve bu durumun, tüm bölge halkları için önemi olduğu gibi, Kürdistan halkının Ulusal Kurtuluş Mücadelesi açısından da önemi vardır. Suriye yönetiminin bugünkü konumu, daha çok Güney Kürdistan'ı ilgilendirmesine rağmen Kuzey-Batı Kürdistan'daki mücadeleyi de ilgilendirmektedir. Kürdistan'daki mücadeleci güçlerin bu yönetimi olumlu değerlendirmeleri ve özellikle emperyalizme ve bölge gericiliğine karşı direnme doğrultusundaki adımlarını desteklemeleri gerekmektedir.

Bu parçadaki Kürt toplumu, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki ve özellikle de Kuzey-Batı Kürdistan'daki mücadeleyle, bugün Suriye'de varolan emperyalizme ve bölge gericiliğine karşı direnme arasında bir köprü rolü oynamalıdır.

Bütün bunlar Suriye'deki devletin burjuva niteliğinin gözden kaçırılmasını ve onun Kürt toplumunun ulusal demokratik haklarını örtbas etme tutumunu gözardı etmeyi gerekli kılmaz. Elbetteki bugün, burada da Kürt halkının gerçek hakları elde edilmiş değildir. Ancak bu konuda sık sık süpekülasyonu yapılan bir mesele vardır: Kürdistan'ın bu parçasında nasıl bir mücadele verilmelidir? Gerçekte bu konu, oldukça açıktır. Hangi alanda olursa olsun mevcut yönetimin eğer anti-emperyalist ilerici bir özelliği varsa, devrimci-ilerici hareketler bunu mutlaka desteklemek, ama olumsuz yanlarını da eleştirmek ve karşı durmak zorundadırlar. Bugün Kürdistan'ın bu parçasındaki halkın da, esas olarak yapması gereken budur. Kendi ulusal-demokratik hakları için bilinçlenme ve örgütlenme faaliyeti içine girmesi en doğru yoldur ve bu mutlaka yapılmalıdır. Ancak bugün bunu, yönetime karşı bir savaş içinde değil, dostluk espirisi içinde yapabilirler ve böyle yapmaları gerekir. Kendi hakları için bilinçlenme ve örgütlenme çalışmaları, yönetimin desteklenmesiyle kaybedilmez, tersine, eğer arasındaki halkayı doğru yakalayabilirlerse, sadece kendi mücadelelerinin gelişmesini sağlamakla kalmayacaklar aynı zamanda Kürdistan genelindeki ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesine de katkıda bulunacaklardır. Özellikle bölgedeki devrimci-ilerici mücadelelerin, biribirlerinin sağlam destekleyicileri ve böyle güçlerin de biribirlerinin müttefiki oldukları gerçeği doğru kavranmalıdır. Böyle bir ittifakın, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketiyle Arap ilerici-yurtsever hareketi arasında da sağlanması gerektiği ve bu doğrultuda Filistin Kurtuluş Hareketi, bugünkü Suriye ilerici güçleri ve diğer ilerici Arap hareketleriyle ilişki kurulması gerektiği, bölgede kalıcı anti-emperyalist savaşımların verilmesinin önemli oranda buna bağlı olduğu ve bu tavrın tüm halkların çıkarını yansıttığı bilinerek, buna uygun ilişkiler geliştirilmelidir. Ve böyle bir ilişki, sadece taktik bazı çıkarlar değil, halkların emperyalizme, siyonizme ve bölge gericiliğine karşı uzun vadeli savaşımlarının çıkarlarına tabi kılınmalıdır. Ve herkesten önce de, Kürdistan'ın bu parçasında ulusal demokratik mücadele yürüttüğünü iddia eden güçler bunu başarmalı, böyle bir doğrultuya girmeli, basit çıkar ilişkilerinden vazgeçmeli ve böylesine soylu bir ittifakın köprü güçlerinden birisi olmalıdırlar.

Yine çeşitli nedenlerle Kürdistan dışına çıkmış olan Kürtlere de, ulusal kurtuluş mücadelesinde, önemli görevler düşmektedir. Bugün başta Avrupa olmak üzere, hemen her kıtada çalışmakta olan Kürt işçileri vardır. Bunlar, Kürt toplumunun yurtdışındaki temsilcileri olduklarını unutmamalıdırlar. Bunların da, Kürdistan parçaları hakkında geliştirilen bu düşünceler ışığında, birlik ve mücadele konularına yaklaşmaları, bir yandan kendi aralarındaki yurtsever birliklerini geliştirirlerken, öte yandan Kürdistan zeminindeki doğru anlayış ve mücadeleleri inceleyerek, en doğru olanlarıyla ilişki geliştirmelidirler. Bunlar Kürdistan'daki yurtsever savaşımla yakından ilgilenmek, bu savaşımın özelliklerini kavramak, kendilerini bu savaşımın bir parçası olarak görmek, elverişli konumlarını iyi değerlendirerek mücadelenin en güçlü destekleyicilerinden birisi olmak durumundadırlar. Kürdistan gerçeğini ve ulusal kurtuluş mücadelesini yurt dışında tanıtıp benimsetmek için, çalışmaları gerekmektedir. Kendi yurtsever kitlevi örgütlenmelerini geliştirirlerken, aynı zamanda Kürdistan'daki mücadelenin, işçi sınıfı hareketiyle ve ilerici-demokratik dünya kamuoyuyla bağını sağlamada köprü olma rollerini de yerine getirmek zorundadırlar.

C - Kürdistan Ulusal Kongresi Toplanmalıdır:

Kürdistan geneli için buraya kadar yapmış olduğumuz tüm belirlemeler, en somut ifadesini, Kürdistan'da mücadele eden tüm güçlerin uğrunda çalışması gereken, Kürdistan Ulusal Kongresinde bulabilir ve bulmalıdır. Böyle bir Kongre, bugünkü olumsuzlukların aşılmasında ve olumlulukların hayata geçirilmesinde sağlam bir zemin olabilir ve olmalıdır. Kürdistan Ulusal Kongresi, modern ulusal kurtuluş hareketinin genel yasalarının ve ilkelerinin ortaya çıkarıldığı, hareketin genel çıkarlarının tartışılıp sonuca bağlandığı ve genel tedbirlerin geliştirildiği bir zemin olabilir ve olmalıdır. Kürdistan halkının genel çıkarları, bugün açık bir biçimde bunu gerekli kılmaktadır.

Bugün artık her parçanın kendisi için geliştirdiği ve geneli temsil eder dediği cephe ve birlikler, Kürdistan geneli için yetmemektedir. Özellikle geçmişteki KDP pratiğinin, Güney Kürdistan'ı merkez alarak diğer parçalarda kendi kollarını örgütleme çabalarının, olumsuzluğu daha da geliştirip pekiştirdiği bilinmektedir. Yine küçük-burjuva hareketin kendi kollarını her parçada örgütleme çalışmalarının büyük olumsuzluklara yolaçtığı, mücadelenin ilerlemesine değil gerilemesine hizmet ettiği açıkça bilinmektedir. Bütün bu olumsuz durumlar, günümüzde mutlaka aşılmalıdır, ve Kürdistan Ulusal Kongresi ancak bunların aşıldığı zeminde olabilir. Böyle bir kongre, Kürdistan'da devrimci-yurtsever mücadeleye katılan tüm güçlerin kaynaştığı bir alan olmalıdır. Bu güçler, kendi aralarındaki sorunlara böyle bir yaklaşım temelinde çözüm bulabilirler, ve değişik düzeylerde de olsa bu tür ilişkileri geliştirmelidirler.

Artık tek bir parçadan Kürdistan yurtsever hareketini idare etmek ve ortaya çıkan olumsuzlukları giderip bunların yerine olumlulukları geçirmek mümkün değildir ve ayrıca modern ulusal kurtuluşçuluk, böyle bir anlayışa karşıdır. Böyle bir anlayış yerine, genel içinde parçaların rolünü ve her parçadaki hareketin özelliklerini, perspektiflerini ve yasalarını doğru bir biçimde belirleyecek olan Ulusal Kongrede birleşme anlayışı geçirilmelidir. Böyle bir kongre, Kürdistan halkının çıkarlarını yansıtan değerlendirmeleri yapabilecek, bu değerlendirmeler ışığında problemleri doğru bir biçimde ortaya koyabilecek, bunların dayandığı tarihi ve toplumsal zemini doğru bir tahlile tabi tutabilecek ve bu zeminden kaynaklanan olumsuzlukları açık bir biçimde ortaya serebilecektir. Bu gerçekler ortaya çıktıkça ideolojik ve politik eğilimler daha iyi tanınabilirler ve biribirlerini daha iyi tanıyabilirler. Ve tüm bunların sonucunda yurtsever bir hareketin içeriğinin ve biçiminin nasıl olabileceği daha iyi belirlenebilir. Yine bu belirlemeler ışığında, her parçadaki hareketin genel gelişimi, diğer parçalardaki ve bölgedeki devrimci mücadelelerle uygun hale getirilebilir. Bütün bunların hiç de küçümsenecek kazanımlar olmayacağı, özellikle geçmişteki uyumsuz ve çatışmalı ortamın yarattığı sonuçlar gözönüne getirilirse, bu konudaki anlayışın açıklığının, berraklığının ve esnekliğinin tüm Kürdistan'a önemli hizmetler yapacağı, açıkça görülebilir. Yine böyle bir anlayış temelinde Kürdistan, hakim uluslar devrimci mücadelelerinin sağlam bir kalesi haline getirilebilir ve bu temelde devrimci-demokratik ve sosyalist hareketler, ileri boyutlara fırlayabilir. Dünya devrim güçleri safında yer almış olan bir Kürdistan, herşeyden önce Ortadoğu halklarının emperyalizme, siyonizme ve gericiliğe karşı bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm doğrultusundaki mücadelesinde, tarihsel bir rol oynayabilir. Coğrafyası, nüfusu ve halkının direnme gücüyle Kürdistan bu role uygun bir zemindir. Ve tüm bu noktaları bir halka haline getirebilme işi, Kürdistan Ulusal Kongresinin geliştirilmesine yakından bağlıdır. Bu Kongre, başarılı çalışmalarını sürdürdüğü oranda, giderek bir Ulusal Yasama Meclisi haline gelebilecektir.

Biz yapmış olduğumuz bu değerlendirmelerle ve geliştirmiş olduğumuz bu anlayışlarla, böyle bir kongreye gidebileceğimiz düşüncesindeyiz. Ve ayrıca tarihi temele ve toplumsal yapıya bağlı olarak, her parçadaki hareketin geçmişini ve bugünkü durumunu irdeleyerek, açıklayarak ve olumlu yanlarıyla birlikte olumsuz yanlarını da ortaya koyarak, her parçanın genel içindeki yerini ve rolünü açıkça belirterek, böyle dolgun bir siyasi içeriği geliştirip mevcut tüm güçlere sunarak, Kongreye karşı tutarlı, ciddi ve dürüst olmanın en iyi örneğini verdiğimiz, görevimizi yerine getirebildiğimiz ve Kongre için önemli bir katkı yaptığımız inancındayız. Bu inançla yapmış olduğumuz belirlemeleri tartışmaya sunuyoruz. Burada, sadece tek tek parçalar ve buna ilişkin cephe sorunları ele alınmamış, aynı zamanda Kürdistan geneli için bir yaklaşım ortaya çıkarılmıştır. Bu açıklamalarda, Kürdistan geneli için bir siyasal ilkeler bütünlüğü, stratejik ve taktik anlayış mevcuttur. Ve tüm bu konular, kendisini Kürdistan zeminine bağlı hisseden güçlerin huzurunda tartışılırsa, bu gün bizim geliştirip tartışmaya sunmuş olduğumuz bu yaklaşımlar, daha da zenginleşebilecektir. Hatalı ve eksik yanları açığa çıkarabilecek ve bunların yerine doğru biçimler konulabilecektir. Ve bütün bunlar yapıldığında hiç de küçümsenmeyecek sonuçlara ulaşılacak, Kürdistan bütünlüğü için siyasi ilkeler sistematiği, uyumlu hale getirilmiş stratejik ve taktik çizgi ve davranış birliği ortaya çıkarılacaktır. Böylece Kürdistan'daki yurtsever hareketin, Kürdistan halkı, hakim ulusların emekçi halkları, bölge ve dünya halkları nezdindeki itibarı son derece yükselecektir. İşte bu temelde dünya halklarını, sosyalist ülkelerin ve ulusal kurtuluş hareketlerinin, bölgenin devrimci-ilerici güçlerinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yardım ve destekleri artabilecektir. Ve halkımızın bugünkü yaşantısı ve mücadelemizin bugünkü durumu, bu desteklere şiddetle muhtaçtır.

İşte böylesi olumlu gelişmelere yol açabilecek bir zemin olarak, Kürdistan Ulusal Kongresi mutlaka toplanmalıdır. Ve katılmak isteyen, sonuçlarına katlanmayı göze alabilen tüm güçler, böyle bir kongreye çağrılmalıdır. Ayrıca burada şunu da belirtelimki, bu işin yöntemi doğru seçilmeli ve uygulanmalıdır. - Özellikle bazı güçlerin bugün yapmak istedikleri gibi ve bizim olumlu karşılamamızın mümkün olamayacağı bir yöntemle, herşeyi bazı güçlerin kendi istedikleri gibi yapıp hazırlaması ve adeta ister kabul edin isterseniz etmeyin dercesine, başka örgütlere sunması biçiminde değil, daha başlangıçtan itibaren ilkeleri bizim yaptığımız gibi açıklanarak ve belgelendirilerek, tüm örgütlere götürülmeli ve bu örgütlerin ortak katkısıyla böyle bir çağrı gerçekleştirilmelidir. Mümkün olduğu ölçüde tüm güçler daha başlangıçtan itibaren böyle bir girişimden haberdar edilmelidir. Günümüzde yapılmak istendiği gibi, küçük-burjuvazinin bazı kesimlerinin bir teşebbüsü biçiminde olmamalı, Kürdistan toplumunun devrimci direnişe katılabilecek tüm kesimleri, içinde yer almalıdır. Geneli kapsayıcı Kongre ancak böyle mümkün olabilir ve sadece bir sınıfın çabası bu iş için yetmeyecektir. Kürdistan'daki toplumsal yapının karmaşıklığı ve içiçeliği gözönüne getirilirse, Kongrenin başlangıçtan itibaren çok esnek hareket etmesi gerektiği ortaya çıkar. Kongrede valnız bir kesimin insiyatifinin olması, diğerlerinin de esneklikten yoksun olmalarına yol açabilir. Hele hele düşmanlaştırıcı, bazılarını tecrit edici ve bölünme yaratıcı tavırlar içine girilmemelidir. Kürdistan'da yaşanan süreç bir ulusal kurtuluş sürecidir ve bu nedenle direnmeden yana olan, çıkarları ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesinden yarar gören tüm güçler, devrimci direniş temelinde bir Ulusal Kongrede birleşebilirler ve bunun için işe bir "Hazırlık Komitesi" ile başlanabilinir. Böyle bir komite ve bunun devamı olarak Kongre sadece Kürdistan geneli için otonomi peşinde olan güçlere olusturulmamalıdır. Geçmişte Güney Kürdistan'ın merkeziliğinde ve böyle bir slogan etrafında yapılmak istenen şey, bugün de aynı slogan, yani otonomi sloganı etrafında tüm Kürdistan için bir Kongre toplamak biçiminde yapılmamalı, aynı durum tekrarlanmamalıdır. Böyle bir yaklaşım son derece sakıncalıdır ve daha başlangıçtan itibaren bölünmeyi teşvik etmekten başka bir sonuca ulaşmayacaktır.

Eğer böyle bir tavırda ısrar edilir ve devrimcilerin dürüst, ilkeli birlik istekleri dikkate alınmazsa, böyle bir durum karşısında devrimcilerin de yapabilecekleri tek doğru şey, kendi anlayışları doğrultusunda, Kürdistan geneli için bir Ulusal Kongreyi, teorik ve pratik alanda hazırlamak olacaktır. Biz, kendi payımıza şimdiden böyle bir tutum içine girmek, kendi önderliğimizde ve bizden başlatılarak bir Kongre geliştirmek

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ PROBLEMİ VE ÇÖZÜM YOLU

istemiyoruz. Ama eğer otonomici küçük-burjuva eğilim (KYB, İ-KDP, TKSP ve Suriye Kürt ilerici Demokrat Partisi ortaklığı halinde) fırsatçı, diğer hareketleri zayıf düşürmek isteyici, dar görüşlü tavrını sürdürürse, ilkesiz ve reformist otonomi talebi ana ekseni etrafında bir Kongre geliştirme isteğini devam ettirirse, buna karşı duracağımızı, devrimci direniş temelinde ve ulusal kurtuluşta birleşebilecek tüm güçlerin katılacağı bir Kongre için çalışma durumunda kalacağımızı açıkça belirtiriz. Bu doğrultuda, buraya kadar yapmış olduğumuz tahlil ve belirlemeler ışığında Kongreye sunulmak üzere bir platform hazırlayacağımızı, bunun diğer örgütlere önererek katılanlarla birlikte ya da kendimiz bir Kongre çağrısı yapacağımızı, toplanacak Kongrenin çalışmalarına aktif olarak katılıp, gündemine uygun olarak düşüncelerimizi sunacağımızı, Kongrenin sürekliliğinin sağlanabilmesi için gerekli organ ve yönetmeliğin geliştirilmesinden yana olacağımızı, bütün bu konularda üzerimize düşen pratik adımları kararlı bir biçimde atarak, Kürdistan halkının bu önemli gereksinimini devrimci direniş temelinde karşılayacağımızı şimdiden duyururuz. Ama tasvip etmediğimiz böyle ayrı oluşumların ortaya çıkmaması ve bu tür adımlar atmak zorunda kalmamak için, Kürdistan halkına karşı sorumluluk duyan tüm güçleri, olumsuzluklara karşı dikkatli, duyarlı ve birlik olmaya, olumsuz durumlara izin vermeyerek ve olumlu bir yaklaşımı benimseyerek, böyle bir Kongrenin gerçekleştirilebilmesi için üzerlerine düşen görevleri yapmaya çağırırız!

SONUÇ:

Biz, PKK hareketi olarak, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Probleminin tarihi ve toplumsal temelleri, boyutları, çözüm yolu hakkındaki görüşmelerimizi ve bu konudaki pratik gelişmeleri ve önerilerimizi, böyle kapsamlı bir biçimde açıklayarak, problemin çözümünün pratikte geliştirilmesi için, Kürdistan halkının çıkarlarının bugün acil dayatması haline gelmiş olan, siyasal birliğinin gerçekleşmesi yani, Ulusal Kurtuluş Cephesinin pratikte yaratılması için hazırlamış olduğumuz Program Taslağını, tüm ilgili güçlere ve yurtsever halk kitlelerine sunuyoruz.

Program taslağımız, esas olarak, Kuzey-Batı Kürdistan'da bir Ulusal Kurtuluş Cephesi yaratılması için tüm yurtsever halk güçlerinin çıkarlarının ifadesi olan ilkeleri içermektedir. Ve ayrıca, böyle bir Cephenin, Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki yurtsever hareketlerle, Ortadoğu ve dünya devrimci-demokratik güçleriyle kuracağı ittifakın ilkelerini kapsamaktadır. Böyle bir program taslağı hazırlayıp ilgili güçlere sunmakla, PKK Hareketi, ilişki, ittifak ve cephe meselelerini, hangi temellerde ve nasıl bir yaklaşımla ele aldığını, bu konuda ne kadar ciddi, tutarlı ve samimi olduğunu açıkça göstermektedir. PKK hareketi, yaptığı bu çalışmalarıyla başta Kuzey-Batı Kürdistan'daki çeşitli örgüt, grup ve kişiler olmak üzere, Türkiye ve Kürdistan'ın diğer parçalarındaki devrimci yurtsever hareketlerden gelecek olumlu yaklaşımları, ittifak ve cephe kurma taleplerini, bu anlayışı çerçevesinde ele alarak ve bu tür istemleri kendi özgül koşullarında ve genel bağlılık içinde değerlendirerek, ittifak ve cepheler oluşturmakta kararlı pratik adımlar atmaya hazır olduğunu; ittifak ve cephe meselelerinde ilkeli, sorumlu ve dürüst yaklaşımları ve pratik adımları devrimci samimiyetle destekleyeceğini, açıkça ilan etmektedir. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesini yaratma, Türkiye ve Kürdistan'ın diğer parçalarındaki devrimci-yurtsever güçlerle ittifak geliştirme doğrultusunda yapacağı kararlı pratik çalışmalarında, her türlü özveride bulunacağını ve hiç bir engel tanımayacağını; bu alanlarda gelişecek olan ittifak ve cephelerin engellenmesine kararlılıkla karşı çıkacağını; bu faaliyetlerde bugün var olan olumsuzlukların sorumlusunun kendisi olmadığını, açıkça belirtmektedir.

Program Taslağında da açıkça gösterilmiş olduğu gibi, PKK Hareketi, bugünkü parçalanmışlığı ve ulusal kurtuluş mücadelesinin zayıflığı koşullarında, Kürdistan genelinde bir tek cephenin kurulamayacağı, her parçanın kendi içinde devrimci-yurtsever cephesini oluşturması gerektiği ve ulusal kurtuluş hareketinin birliğinin, önerdiği, Kürdistan Ulusal Kongresi tarafından sağlanabileceği görüşündedir. Aynı biçimde, bazılarının iddia ettiği gibi Kürdistan genelinde merkezi bir Komünist Partisinin, günümüz koşullarında yaratılamayacağı ve işlerlik kazandırılamayacağı görüşündedir. Kürdistan'ın bugünkü koşulları, coğrafya, nüfus ve toplumsal yapı olarak değişik yabancı egemenlikler tarafından siyasal bölünmüşlüğü ve ulusal kurtuluş mücadelesinin henüz başlangıç aşamasında bulunması, merkezi bir parti kurmayı olanaksız kılmıştır. Bunun yerine, PKK Hareketi çeşitli parçalardaki komünist parti ya da gruplar arasında bir "İrtibat Bürosu" oluşturabileceği görüşündedir. Kürdistan'ın en büyük parçasının Komünist Partisi olarak, bu konuda da üzerine düşen ödevi yapmaktadır ve yapacaktır. Ayrıca şunu da belirtelim ki, merkezi bir parti yaratma iddiasında olanların, uzun geçmişlerine rağmen, halâ bir parçanın, bir bölgesinde, bir tek örgüt bile yaratamamış olmaları, PKK'nin görüşünün doğruluğunu gösterir.

PKK, geçmiş mücadelesi içinde yaratmış olduğu engin fedakârlık ve yüce devrimci direniş ruhuyla, ortaya çıkarmış olduğu soylu devrimci gelişmeyle Kürdistan proletaryasına ve halkına bağlılığını açıkça gösterdiği gibi, bugün de Kürdistan halkının siyasal birliğini yaratabilmenin tek doğru ve temel biçimi olan, Ulusal Kutuluş Cephesini örgütleyebilmek için kapsamlı bir program taslağı hazırlayıp sunarak, Marksizm-Leninizme, tarihe, Kürdistan proletaryasının ve halkının çıkarlarına bağlılığını bir kez daha kanıtlamaktadır. Bu inançla, Kuzey-Batı Kürdistan'ın tüm yurtsever parti, örgüt, grup ve kişilerini, değişik sınıf ve tabakalardan tüm yurtsever halk kitlelerini, sunmuş olduğu Ulusal Kurtuluş Cephesi Program Taslağını tartışmaya, bu temelde bir Ulusal Kurtuluş Cephesi örgütlemeye ve böyle bir Cephede birleşmeye çağırır!

Nisan 1982

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ - PROGRAM TASLAĞI

GİRİŞ

Ulus, aynı dili konuşan, aynı topraklar üzerinde yaşayan, aynı ekonomik yaşam içinde birleşen ve kendisini kültür ortaklığında gösteren ortak ruhi şekillenmesi olan, tarihsel olarak oluşmuş, kararlı bir insanlar topluluğudur.

Uluslar kapitalizmin şafağında doğdular. Feodalizmin yıkılması ve kapitalizmin gelişmesi sürecinde insanlar uluslar biçiminde örgütlendiler. Feodal bölünmüşlüğü ortadan kaldırarak iktisadi yaşam birliğini yaratan kapitalizm, böylece insanların uluslar biçimindeki bir toplumsal yapıya sahip olmalarını sağladı.

Kapitalizmin yükselme çağında feodalizme karşı devrimlerini muzaffer kılan burjuvazi, Batı Avrupa halklarını bağımsız ulusal devletler halinde örgütleyerek ulusların önderi oldu. Burada, büyük çoğunlukla ulusların oluşumu, giderek burjuva ulusal devletlerin kurulmasıyla sonuçlandı.

Batı'da durum böyle olurken, Doğu'da gelişmeler farklı oldu. Doğu imparatorlukları, egemen milliyetin hakim sınıflarının yönetiminde çok uluslu devletler haline geldiler. XIX. yüzyılın ikinci yarısında, bu devletlerde kapitalist gelişmenin hızlanmasıyla ulusal sorunlar alevlendi. Kendi pazarına sahip çıkmak isteyen ezilen ulus burjuvazisi, pazarın hakimi olan yabancı burjuvaziye karşı pazar savaşımına girişti. Ezilen ulus burjuvazisi, bu savaşımda, kendi çıkarlarını tüm ulusun çıkarları imiş gibi göstererek, halkın desteğini almaya çalıştı. Doğu Avrupa'da, ezen ve ezilen ulus burjuvazisi arasında bir pazar savaşımı olarak ortaya çıkan ulusal hareketlerde, halk kitlelerinin desteğini sağlayabildiği ülkelerdeki ezilen ulus burjuvazisi, savaşımı zafere götürerek burjuva ulusal kurtuluşunu gerçekleştirdi.

Burjuva devrimleri çağında, burjuvazinin bir ulusal pazar yaratma veya kendi ulusal pazarına sahip çıkma savaşımı olarak ortaya çıkan ulusal sorun, Batı Avrupa'nın ulusal devletlerinin kendi ulusal çitlerini aşarak çok uluslu devletler haline gelmesiyle, XX. yüzyılın başlarında dünyanın bu devletler arasında paylaşımının tamamlanmasıyla ve kapitalizmin emperyalist aşamaya geçmesiyle birlikte, dünyanın tüm sömürge ve bağımlı ülkelerinin bir sorunu haline gelerek, alanı genişledi. Kapitalizmin çöküşe gitmesi ve proletarya devrimlerinin başlaması demek olan emperyalizm altında dünyanın; sömüren ve sömürülen sınıflar, ezen ve ezilen uluslar olarak iki kampa bölünmesi bu gelişmelerin sonucunda ortaya çıktı.

BÜYÜK EKİM DEVRİMİ VE SÖMÜRGELERİN KURTULUŞU

Sömürge ve bağımlı ülkelerin dünya ölçüsünde yeniden paylaşımı için girilen birinci emperyalist paylaşım savaşı içinde, dünyanın ilk proleter devrimi gerçekleşti. Rusya'da zafere ulaşan Ekim Sosyalist Devrimi, emperyalist sistemi yararak, dünyada sosyalizmin yolunu açtı.

Ekim Devrimi, yalnızca Rusya'da sosyalizmin kurulması için temel oluşturmakla kalmadı, dünya çapında bundan sonraki devrimci gelişmelere de temel teşkil etti. Etkisi, yalnızca Avrupa'yla ve gelişmiş ulusların proletaryasıyla sınırlı kalmadı, dünyanın bütün kıtalarındaki sömürge ve bağımlı ülkelere de yayılarak tüm ezilen halkları kucakladı.

Ekim Devrimi: yeni bir çağ, proletarya devrimleri çağını açtı. Devrim dalgasının Batı'dan Doğu'ya taşınmasında köprü rolü oynayarak, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin karşı-devrim cephesine karşı, dünya ölçüsünde proletarya ve ezilen halkların devrim cephesini yarattı. Emperyalizmin merkezlerine vurduğu gibi, etki alanlarına da vurarak, sömürgesel devrimler ve bu devrimlerde proletarya önderliğinin kurulmasına yolaçtı. Ulusal sorunu, salt ulusal baskıya karşı savaş gibi özel ve yalıtılmış bir sorun olmaktan çıkararak, sömürgelerin ve bağımlı ülkelerin ezilen halklarının, emperyalist sömürüden kurtuluşu genel sorunu, dünya ölçüsünde emperyalizme karşı devrim savaşımının bir parçası haline getirip, onun alanını genişletti. Sömürge ve bağımlı ülkelerde, yarı-feodal, yarı-burjuva güçlerin oluşturduğu işbirlikçi cepheye karşılık, proletarya, köylülük ve aydınların gerçek yurtsever cephesinin yaratılmasında temel etken ol du.

Ekim Devrimi, sömürge ve bağımlı ülke halklarına sadece kurtuluş yolunu göstermekle kalmadı, emperyalist sistem dışında yarattığı maddi güçle, onlar için bir çekim merkezi, somut bir üs görevini görerek, ulusal kurtuluş mücadelelerinin zafer kazanmasında, belirleyici bir rol oynadı.

Ekim Devriminin açtığı yolda ve sağladığı temel üzerinde, iki dünya savaşı arasında sömürge ve bağımlı ülkelerin ulusal kurtuluş hareketleri hızlandı. Objektif şartları sürekli olgunlaşan ulusal kurtuluş devrimlerinin, subjektif koşulları da, dünyanın çeşitli ülkelerinde gelişmeye başladı. Bazı ülkelerde, Sovyetler Birliği ile dayanışma içinde, ulusal burjuva önderlikli ulusal kurtuluş hareketleri gelişirken, Vietnam, Çin gibi ülkelerde bu hareketler proletarya önderliğinde ve daha sağlam temellerde gelişti.

İkinci dünya savaşından sonra, savaştan emperyalizmin daha da zayıflayarak çıkmasının ve sosyalist ülkelerin aktif desteklerinin artmasının yarattığı elverişli ortamda, sömürge ve bağımlı ülkelerdeki ulusal kurtuluş hareketleri çığ gibi büyüdü. Çin, Kuzey Vietnam ve Kuzey Kore'de proletarya önderliğindeki ulusal kurtuluş devrimleri zaferle sonuçlanarak, sosyalizmin inşasına geçildi. Diğer sömürgelerin büyük çoğunluğu, siyasal bağımsızlıklarını kazanarak, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerini daha yeni temellerde sürdürmeye devam ettiler. 1960'larda doruk noktasına varan ulusal kurtuluş hareketleri, emperyalizmin klasik sömürgecilik sistemini -bazı kalıntılar dışında- tasfiye etti.

Savaştan sonra emperyalizmin başına geçen ABD, klasik sömürgeciliği yaşatamayacağını anlayınca, yeni-sömürgeciliği geliştirdi. Siyasal bağımsızlığına yeni kavuşan ülkeleri, bu temelde kendine bağlıyarak, ekonomik sömürüsünü daha gelişmiş bir biçimde sürdürmeye çalıştı. Ulusal kurtuluş hareketine burjuvazinin önderlik ettiği ülkelerde, bu yeni koşullarda, burjuvazi emperyalizmle yeni-sömürgecilik ilişkilerine yönelirken, ulusal kurtuluşta proletarya önderliği daha çok önem ve belirginlik kazandı. Bu ülkeler proletaryası, ulusal kurtuluş mücadelesine, yeni-sömürgecilik koşullarında önderlik etmeye başladı ve bunu geliştirmeye devam etti.

Emperyalizmin yeni-sömürgecilik sistemi, ona karşı da ulusal kurtuluş hareketlerinin gelişmesiyle, 1960'lardan sonra parçalanmaya başladı. Zafere ulaşan Küba ve Güney Vietnam ulusal kurtuluş devrimleri, ABD'nin yeni-sömürgecilik sisteminde ilk gediği açtılar. Bu mücadelenin Laos, Kamboçya, Nikaragua gibi ülkelerde de peşpeşe zafere varması, yeni-sömürgecilik sisteminin çöküşünü hızlandırdı.

Günümüzde, kalıntı halindeki klasik sömürgelerde ve dünyanın her köşesindeki yeni-sömürge ülkelerde, emperyalizme ve uşağı faşist diktatörlüklere karşı, sıcak savaşım içinde yükselen ulusal kurtuluş hareketleri, dünya sosyalist devriminin temel güçlerinden biri olarak, devrimci rolünü en etkin bir biçimde sürdürmektedir.

ORTADOĞU'DA ULUSLARIN KURTULUŞ SORUNU

Stratejik-coğrafik konuma ve zengin petrol kaynaklarına sahip olan Ortadoğu'da, büyük çoğunlukla halkların ulusal sorunu çözülmediğinden, günümüzde önemli ulusal kurtuluş sorunları vardır. Ulusal kurtuluş sorunlarının çözümünü geciktiren ve engelleyen tarihi ve toplumsal etmenlerin başlıcaları şunlardır:

Birincisi; feodalizmin burada geç doğup yayılması, ve emperyalizmle de uzlaşarak, halklar üzerindeki katı egemenliğini günümüze kadar sürdürmesidir. Feodalizmin egemenliği altında Ortadoğu halkları gelişme gösterememiş, dünyadaki gelişmelere kapalı tutulmuş, ve bu durum, halkların ulusal gelişimini ve kurtuluşunu sürekli engellemiştir.

İkincisi; zengin yeraltı kaynakları nedeniyle, sürekli emperyalist paylaşıma uğraması sonucu, halkların ulusal birliklerinin bölünmüş olmasıdır. Birinci emperyalist paylaşım savaşında Ortadoğu'nun hemen tümü, İngiliz ve Fransız emperyalistleri tarafından işgal edilmiş, savaş sonunda devlet sınırları, tamamen emperyalistlerin çıkarına uygun olarak ve halkların ulusal birliğini bölüp gelişmelerini engelleyecek biçimde çizilmiştir. Bölgede Arap, Kürt, Belûci gibi halklar, birçok devlet egemenliğine bölünerek birlikleri dağıtılmak istenmiştir. Günümüze kadar devam eden bu bölünme, ulusal gelişmeyi engellemiş ve ulusal kurtuluş önünde önemli bir engel oluşturmuştur.

Üçüncüsü; Osmanlı feodal egemenliğinin yerini alan emperyalist egemenliğin, çeşitli biçimler altında ve en katı uygulamalarla günümüze kadar sürmesidir. İki savaş arasında bölgede klasik ve yarı-sömürgeciliği birlikte uygulayan emperyalistler, ikinci dünya savaşından sonra ABD önderliğinde yöneldikleri yeni-sömürgeciliği, en erken Ortadoğu'da geliştirmeye çalışmışlardır. Ayrıca toplumsal yapının çok geri ve iç gericiliğin güçlü olması, ulusal yapının birlikten ve gelişmeden uzak bulunması da yeni-sömürgeciliğin gelişmesini kolaylaştırmıştır. Bölgede siyonizm, Kemalizm, İran Şahlığı ve Arap gericiliğine dayanılarak uygulanan yeni-sömürgecilik halkların ulusal ve sınıfsal kurtuluşunu zorla geciktirmiştir.

Bütün bu etmenler, iç feodal gericiliğin ve emperyalist egemenliğin güçlü olması ve ulusal birliklerin bölünmesi, Ortadoğu halklarının ulusal ve toplumsal gelişimini engellemiştir.

1950'lerden 1970'lere kadar çeşitli ekonomik, politik ve askeri kamplaşmalarla geliştirilip, bölgeye egemen kılınan yeni-sömürgecilik, iç çürüme ve derinleşen emperyalist bunalım nedeniyle 1970'lerden sonra, parçalanmaya başladı. Yeni-sömürgecilik koşullarında sosyal yapının gelişmesi, ulusal kurtuluşun muhtevasını genişleterek, ulusal kurtuluşta proletarya önderliğini ve emekçi halk temelini ortaya çıkardı. Bu temelde gelişmeye başlayan ulusal kurtuluş hareketleri, Afganistan ve İran devrimlerinin başarısı, başta Filistin olmak üzere Arap alemindeki devrimci-ilerici güçlerin artan direnmesi, Ortadoğu'da emperyalist çıkarları iyice sarstı. Türkiye ve Kürdistan'da bu dönemde gelişen devrimci mücadeleler, emperyalizmi tehdit eder boyutlara ulaştı.

Kendi çıkar sistemi parçalanan emperyalizm, yeni bir sistem oluşturmak ve çıkarlarını güvence altına almak için, askeri müdahale hazırlıkları da içinde olmak üzere günümüzde yoğun bir çaba sürdürmektedir. Daha çok sert yöntemlere eğilim duymakta, işbirlikçi faşist diktatörlükler oluşturarak, halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerini bastırmaya çalışmaktadır.

Buna karşılık, Ortadoğu halklarının yıllarca ertelenen toplumsal sorunları ile çözümü engellenen ulusal kurtuluş ve birlik sorunları günümüzde içiçe geçerek, halkların ulusal kurtuluş hareketleri, gelişen yeni modern temel üzerinde ve derin bunalım koşullarında, sosyalist ülkelerin ve ulusal kurtuluş hareketlerinin yakın etkisini duyarak, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı hızla gelişmektedir. Bu hareketlerin, doğru önderlik ve sağlam temellerde, biribirleriyle yakın dayanışma içinde gelişmeleri, onlara zafer yolunu açacak ve emperyalizme ölümcül bir darbe vurabilecektir.

Ortadoğu'da toplumsal ve ulusal sorunların günümüzde ulaştığı boyutlar, onların çözümünü gündeme getirmiştir. Bu durum, bölgeyi, kapitalizm ve sosyalizm güçleri arasındaki bir savaşın içine sürüklemiş olup, bu savaş giderek gelişmektedir. Bu savaşımın sonuçları, bölgenin stratejik konumu ve zengin kaynaklarından dolayı sistemler arasındaki dengeyi önemli ölçüde değiştirecektir.

Dünya ölçüsünde, kapitalizm ve sosyalizm güçleri arasındaki dengeyi değiştirmede, Ortadoğu'nun yeri ve rolü ne ise, Ortadoğu'da devrim ve karşı-devrim güçleri arasındaki dengeyi değiştirmede de, Kürdistan'ın yeri ve rolü de odur.

KÜRDİSTAN HALKININ ULUSAL SORUNU

Kürdistan, köleci ve feodal dönemler boyunca, zaman zaman beylikler biçiminde serbest gelişme imkânı bulmuş olmasına rağmen, genel olarak yabancı egemenliğin işgal ve istilasına maruz kaldı. Feodalizme Arap egemenliği ile girilen Kürdistan'da, X. yüzyılda Arap egemenliğinin zayıflamasından, XVI. yüzyılda Osmanlı ve İran egemenliğinin gelişmesine kadar geçen dönemde, çeşitli işgal ve çatışma ortamında feodalizm gelişti.

Feodalizme karşı kapitalizmin doğup gelişme çağında, Kürdistan'da, katı bir feodalizm ve yabancı feodal egemenlik hüküm sürdü. Batı Avrupa'da kapitalizmin geliştiği dönemde güçlenip Ortadoğu'da yayılmaya başlayan Osmanlı ve İran feodal imparatorlukları, Kürdistan'ı aralarında bölüşüp egemenlikleri altına alarak, bu toprakları, hem biribirlerine karşı tampon bölge olarak kullandılar, ve hem de kapitalizmin etkisine kapalı, durgun bir feodal yapı altında tuttular.

XIX. yüzyılın ikinci yarısında yarı-sömürgeler haline gelen bu iki imparatorluk, emperyalist savaşa kadar çeşitli yollarla, Kürdistan'a kapitalizmin girmesini engellediler. Dünyada kapitalizmin gelişip emperyalist aşamaya varmasına rağmen, Kürdistan, kapitalizmin etkisinden uzak, ağır feodal yapı altında tutuldu. Bu durum, Kürdistan'da, ulusal kurtuluşçu bir gelişmeye olanak tanımadı.

Sömürge ve bağımlı ülkelerin yeniden paylaşımı için girilen birinci emperyalist paylaşım savaşında, Osmanlı ve İran imparatorlukları, dolayısıyla Kürdistan'da önemli bir paylaşım alanı oldu.

İki Dünya Savaşı Arasında Kürdistan

Emperyalist savaş sonunda Osmanlı imparatorluğunun yıkılması ve İran Şahlığının büyük sarsıntı geçirmesi, savaştan emperyalizmin zayıflıyarak çıkması ve Ekim Devrimi temelinde sosyalist Sovyetler Birliği'nin doğması gibi önemli gelişmeler, Kürdistan üzerindeki dış baskıyı iyice zayıflatarak ulusal kurtuluş için elverişli dış koşullar yarattı.

Ama Kürdistan'ın iç koşulları, ulusal kurtuluş için hiç de elverişli değildi. Toplum tam bir feodal gerilik ve durgunluk içindeydi. Tümüyle ulusal gelişmeden uzak olan Kürt hakim sınıfları, yüzyıllardır işbirlikçiliğe alıştırılmışlardı. Egemen olan feodal gericilik ve aşiretçilik, ulusal duyguların gelişmesini engelliyor, toplum mezhep ve aşiret çatışmaları içinde tutularak ulusal gelişme bu yönden de zehirleniyordu. Böylece ulusal kurtuluşu gerçekleştirecek bir iç gelişmeye olanak tanınmıyordu.

Kürdistan'ın bu durumuna karşılık, Osmanlı mirasına dayanan ve belli bir gelişmesi olan Türk burjuvazisi, bu elverişli dış koşullardan yararlanarak, içte de Kürt feodal ve aşiret reislerinin desteğini sağlayarak, gelişen Yunan işgaline karşı Türk ulusal kurtuluşunu zafere ulaştırıp, 1923'de bir devlet kurmayı başardı.

Türk burjuvazisi, belirlediği sınırlar içinde Osmanlı egemenliğindeki Kürdistan'ın da hemen hemen tümünü alıyordu. Oysa Güney'den İngiliz ve Fransızlar, Irak ve Suriye ile birlikte Kürdistan'ın da bazı bölümlerini işgal etmişlerdi. Böylece Kürdistan üzerinde İngiliz ve Fransız emperyalistleriyle Türk burjuvazisinin bölüşüm savaşımı ortaya çıktı.

1921'de yaptığı anlaşmayla Fransızları mücadele dışı bırakan Türk burjuvazisi, ulusal kurtuluş savaşından zaferle çıkma ve Sovyetler Birliği'nin desteğini alma gibi, elverişli konumundan yararlanarak, 1923 ve 1926'larda da İngilizlerle anlaşıp Kürdistan'ın önemli bir kesimini elinde tutmayı başardı. Böylece, Türk burjuvazisi ile İngiliz ve Fransız emperyalistleri arasındaki bu yeni bölünmeyle, Kürdistan, önceki iki parçalı olma yerine dört parçalı hale geldi.

Her alanda örgütlenmesini gerçekleştiren Türk burjuvazisi, bir yandan devletçilik temelinde kendi kapitalist ekonomisini geliştirmeye çalışırken, diğer yandan da Kuzey-Batı Kürdistan'da feodal ve aşiret reislerinin güçlerini kırıp, yerine kendi egemenliğini güçlendirmeye çalıştı. Kürdistan üzerindeki baskıyı bu doğrultuda alabildiğine arttırdı.

Artan baskı, bir yandan Kürt feodal ve aşiret reislerinin otonom çıkarlarını tehdit ederken, öte yandan Kürt halk kitlelerini oldukça zor duruma düşürdü. Halkın gelişen tepkisinin giderek ayaklanmalara dönüştüğünü gören Kürt hakim sınıfları, bu durumdan kendi çıkarlarını korumak için yararlanmaya çalıştılar. Halkın, kendi çıkarları için bağımsız döğüşebilecek bir güçte olmadığı. buna önderlik edebilecek proleter bir sınıfın bulunmadığı bu ortamdan yararlanan Kürt hakim sınıfları, ayaklanmaların önderliğini ele geçirdiler ve bunları kendi çıkarlarına kanalize ettiler.

1925-1940 yılları arası, Kuzey-Batı Kürdistan'da yoğun ayaklanmalar ve çatışmalar dönemi oldu. Sırasıyla Palu-Genç-Hani, Ağrı ve Dersim isyanları, geniş boyutlara ulaşmalarına rağmen, geri ve çağdışı önderliklerin, modern Türk burjuva devleti karşısında tutunamaması sonucu, çok ağır bir biçimde ezildiler. Haklı bir temelde gelişen bu ayaklanmalar, önderliğin geriliği, ulusal yapıdan ve birlikten uzaklığı, halkın çıkarları yerine daha çok hakim sınıfların aile ve aşiret çıkarlarını korumaya yönelik olarak parçalanmışlığı, modern örgüt ve mücadele yöntemlerinin kullanılmayışı gibi nedenlerden ötürü, değişik zamanlarda parça parça geliştiler ve ulusal bir hareket düzeyine ulaşamayarak kolayca yenildiler. Zaten böyle bir önderliğe sahip olan ayaklanmaların, modern ve örgütlü Türk devleti karşısında başarı sağlaması pek mümkün de değildi.

Ayaklanmaların bu özelliklerinden yararlanan Türk burjuvazisi, kendi modern temeline dayanarak, 1925-1940 yılları arasında, Kuzey-Batı Kürdistan'ı boydan boya işgal etti. Ayaklanmaları en kanlı yöntemlerle bastırdı ve bunları bahane ederek halka karşı katliamlar uyguladı. Kürt feodal ve aşiret reislerinin yerel güçlerini büyük ölçüde ezerek, kendi askeri ve siyasal egemenliğini kurdu.

Dıştan Türk burjuva işgalinin geliştiği bu dönemde, Kuzey-Batı Kürdistan'da, feodal toplum yapısı varlığını sürdürdü. İşgal koşullarında ekonomik yaşam daha da kötüleşirken, sosyal yapıda da bir gelişme olmadı. Siyasi güçleri büyük oranda kırılan Kürt hakim sınıfları, Kürdistan pazarından uzaklaştırılırken, yerine, Türk kapitalizminin gelişmesinin askeri ve siyasal koşulları yaratıldı. Büyük çapta ayaklanmaların ortaya çıkmasına rağmen, ulusal kurtuluşun objektif koşulları gelişmemiş olduğundan, bu ayaklanmalar böyle bir niteliğe dönüşemediler.

İki savaş arasında Kuzey-Batı Kürdistan'da bu gelişmeler olurken, Güney Kürdistan'da durum daha farklı oldu.

Güney Kürdistan'ın büyük bir kesimi, Irak Arap toplumuyla birlikte İngiliz emperyalizminin egemenliğinde kaldı. İngiliz emperyalistleri, daha çok Arap hakim sınıflarına dayanarak, Irak Arap toplumunu ve Güney Kürdistan'ı egemenliği altında tuttu. Kürt hakim sınıflarıyla ikinci dereceden bir ilişki geliştirdi ve bu ilişkiyi de daha çok, Arap hakim sınıflarından daha fazla taviz koparmak için tehdit unsuru olarak kullandı.

İngiliz emperyalizminin egemenliği altında kompradorluk biçiminde olan kapitalist gelişme, Arap toplumuyla sınırlı kalarak, Güney Kürdistan'a yansımadı. Güney Kürdistan, geri feodal toplum yapısı içinde kalmaya devam etti. Kürt feodal ve aşiret reisleri, eski güçlerini korudular; hatta zaman zaman İngiliz emperyalistleriyle Arap hakim sınıflarının ortaklaşa yürüttükleri baskı ve saldırılarını, direnmelerle geri püskürttüklerinden, güçlerini daha da geliştirdiler. Bu dönemde, Güney Kürdistan'da feodal toplum yapısı varlığını aynen sürdürdüğünden, ulusal kurtuluş için objektif koşullar gelişmedi.

Fransız egemenliği altında kalan Kürt toplumunda da, bu dönemde Güney Kürdistan'ın büyük parçasındakine benzer gelişmeler oldu.

Birinci emperyalist paylaşım savaşından büyük bir sarsıntı geçirerek çıkan İran Şahlığı, belli bir süre sonra İngilizlerle işbirliğini ve Sovyetler Birliği'nin desteğini sağlıyarak kendini toparlayıp, 1925'lerde merkezi bir devlet olmayı başardı. İran'da güçlenen merkezi otoriteye karşı, Doğu Kürdistan'da tepkiler doğduysa da, feodal toplum yapısının varlığını sürdürmesi ve hakim sınıfların yüzyıllardır Şahlığa işbirlikçiliğe alıştırılmış olması nedeniyle, bu feodal önderlikli tepkiler kolayca ezildiler.

İki savaş arasında, İran'da gelişen komprador nitelikli kapitalizm, Doğu Kürdistan'a yansımadı. Feodal-komprador sosyal temele dayanan Şahlık, Kürdistan üzerinde merkezî otoritesini kurduysa da, sınıf temeli nedeniyle Kürt feodal ve aşiret reisleriyle fazla çatışmaya girmedi ve onları da kendisine işbirlikçi ve sosyal dayanak olarak kullandı. Şahlığa işbirlikçilik temelinde, hakim sınıfların güçlerini koruduğu Doğu Kürdistan'da feodal toplum yapısı varlığını sürdürdüğünden, modern ulusal kurtuluşun objektif koşulları gelişmedi.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

Dünya ölçüsünde, kapitalizm ve sosyalizm güçleri arasındaki dengeyi değiştirmede, Ortadoğu'nun yeri ve rolü ne ise, Ortadoğu'da devrim ve karşı-devrim

çalıştılar. Halkın, kendi çıkarları için bağımsız döğüşebilecek bir güçte olmadığı, buna önderlik edebilecek proleter bir sınıfın bulunmadığı bu ortamdan

Basın açıklaması...

Baştarafı S: 1'de

1-Silahlı Filistin'in varlığını Lübnan'dan tasfiye etmek.

2- Lübnan'a, kendisine bağlı, ırkçı, faşist ve 'İsrail' tipi bir rejimi yerleştirmek ve ardından İsrail siyonizmi ile Lübnan faşizmi arasında barış imzalamak.

3- İşgal altındaki Filistinli halkımızın omuzlarına özerkliği zoraki yüklemek.

4- Kurtuluş yolu tıkanmış ve Irak halkının eliyle yıkılmayı bekleyen Irak rejimini kurtarmak.

5- Mısır yönetiminin, adına Arap safları dedikleri saflara dönmesini kolaylaştırmak.

6- Halkından korkan Enver Sedat ve Hüsnü Mubarek gibi teslimiyetçiliklerini açıktan ilân edemeyen ve başında işbirlikçi Ürdün yönetiminin bulunduğu Arap gerici yönetimlerini kurtarmak ve teslim olmalarını kolaylaştırmak.

7- Suriye yönetimini dize getirip teslim olmasını sağlamak.

Siyonist işgalin hedef ve sebeplerinin başlıcaları bunlardır. Ama siyonist işgalciler ile koruyucuları bu hedeflerini gerçekleştirebilirler mi?

Bizler, siyonist düşman Lübnan topraklarının tümünü işgal etse de, şimdi yaptığı gibi Beyrut'u kuşatma altına almış olsa da ve hatta Filistin direniş güçleri Beyrut'tan çekilmek zorunda kalsa da, bunun İsrail'le çatışmanın bittiği anlamına gelmediğini söylüyoruz. Herşeyden önce bizler, halâ düşmanı Güney Lübnan'da, dağlarda, Bekaa'da vuruyoruz. İkincisi; Beyrut'ta 75 gün direndik. Bunlardan da önemlisi bizim esas varlığımız işgal altındaki topraklardır. Ürdün, Suriye ve çeşitli Arap ülkelerindeki etkinliğimizin yanısıra, çeşitli düzeylerdeki etkinliğimiz de (askeri, siyasi, kitlesel) halâ sürmektedir. Siyonist düşmanla olan çelişkimiz antagonist bir çelişkidir. Bu mevcut çelişkinin şurda veya burda direkt bir toprak işgaliyle sona ermesi mümkün değildir. Zaten düşmanın bazı noktaların dışında tam bir egemenliği de sözkonusu değildir.

Başta belirttiğim gibi Lübnan'ın geri kalan topraklarında günlük gerilla eylemleri aralıksız devam etmektedir.

Modern Filistin Devrimi 1965'te doğdu, geçen on yıl boyunca şarfedilen tüm tasfiye çabalarına rağmen, bugün halâ ayaktadır. İşgalin hedeflerini ilgilendiren bir başka konu da Filistin mihveriyle korunmadan, Arap gericilerinin kendilerini kurtaramayacakları bir darlık içinde bulmalarıdır. Son olarak özerklik görüşmelerini dondurmak zorunda kaldılar. Lübnan'da Beşir Cemayel'i Cumhurbaşkanlığına aday göstermeleri üzerine Lübnanlı müslümanlar ve içteki güçlerden bir muhalefet ortaya çıktı. Suriye ise, gerek içte ve gerekse Lübnan'da dize getirilmek istenmesine rağmen, Camp-Dawid anlaşmasını ve Arap gericilerini reddetti. Üzerinde oynanan komplolara ve Lübnan'da bitirilmek istenmesine karşın, Filistin Devrimi bugün Arap halkı için daha açık ve anlaşılır bir mesele durumuna geldi. Bu ise gelecekte atılacak adımları etkiliyecek olan önemli bir faktördür. Arap gericilerinin durumdan (ortamdan) yararlanmaya çalıştıkları doğrudur. Fakat diyalektik ve tarihi materyalizm halkın vuracağı darbelerle bu gericilerin mutlak yıkılacağını öğretmiştir. Şöyle bir gerilere bakıp örnek alırsak; 1948 yıllarından buyana neler oldu? Bu dönem içinde birçok Arap gerici yönetiminin yıkılışına -Mısır, Irak vb.- tanık olduk.

Gerici Irak yönetimi, siyonistlerin Lübnan'ı işgale başlamasından önceki dönemde içinde bulunduğu darboğazdan daha büyük bir darboğazla karşı karşıyadır. O zaman İran kuvvetleri yine İran'daydı. Fakat şimdi Irak'ın Basra kenti civarındadırlar.

Mısır yönetimi üzerindeki tecrit çemberini açma hususuna gelince; bizler, Arap gericilerinin bu doğrultudaki faaliyetlerinin geçici olarak başarıya ulaşabileceğini düşünüyoruz. Ama bu başarı aynı şekilde uzun ömürlü olabilir mi? Böyle olabileceğini sanmıyoruz. Mısır halkı ve siyasi gücü, Filistin ve Lübnan halklarını destekledi. Hatta Aziz Sıtkı gibi bir şahsiyet bile, Mısır, Camp-Dawid anlaşmasından çekilmediği ve İsrail ile ilişkilerini kesmediği müddetçe bakanlıkta görev almayı reddetti. Bu tür tutumlar gelecek açısından önemli işaretler değil midir?

Bir daha ve tüm inancımla belirtirim ki, Lübnan'a yapılan siyonist işgal kesinlikle hedeflerine ulaşamamıştır. Almanya, İtalya ve Japonya'daki faşizm de, II. Dünya Savaşı yıllarında Avrupa ve Asya'daki geniş toprakları işgal edebilmişti. Ama gidişi ne oldu?

FHKC olarak, İsrail'in girdiği bu savaşın, geçmişteki Arap-İsrail savaşlarından tamamıyla farklı olduğunu düşünüyoruz. Bu savaş daha uzun, askeri, ekonomik ve insan kaybı açısından düşman için daha külfetli olmuş ve düşman saflarında çelişkiler yaratmıştır.

Geçmişte, savaştan birkaç gün sonra, Tel-Aviv, Yafa ve Hayfa'da ahali sevinçle caddelerde oynuyordu. Ama bu savaşta onbinlerce kitle Begin, Şaron ve Samir'e karşı protesto gösterileri için sokaklara döküldüyor.

İsrail, uluslararası düzeyde de şimdiye kadar eşi görülmedik bir tecrit çemberiyle karşılaştı. Tüm dünyada İsrail'in yanında yeralan yalnızca ABD oldu. Buna rağmen bu tecrit çemberi ABD'yi bile az da olsa İsrail'den uzak kalmaya zorladı (ABD'nin siyonist yoketme uygulamalarına devam edilmesi halinde dünya kamuoyunun tepkisini daha çok çekmekten korktuğunu Güvenlik Konseyi'ndeki ABD temsilcileri de belirtmektedir).

Bu arada yanımızda kararlılıkla yer alarak, bize maddi, siyasi ve diplomatik her alanda destek veren Sovyetler Birliği'ne de biraz değinmek istiyorum. Sovyetler Birliği'nden yakınmanın yararı ve değeri yoktur. Bizler, sorunun esas olarak bize, ancak ikinci planda Arap ve diğer uluslararası müttefiklerimize bağlı olduğunu düşünüyoruz. Bazı seslerin Sovyetler Birliği'ni eleştirdiklerini ve çatışma ortamında ortaya çıkan bir takım boşlukların sorumluluğunu Sovyetler Birliği'ne yüklemeye çalıştıklarını görüyoruz. Bir kere daha şunu belirtelim ki; **"olumlu veya olumsuz bütün sorumluluklar bu davanın sahipleri olarak bizlere düşmektedir. Ve bizler hiçbir surette, Sovyetlerin yerimize savaşmasını asla talep etmeyeceğiz."**

Ayrıca FHKC'nin, savaşa gecikmeli olarak girmesi ve ateşkesi erkenden kabul etmesi gibi hatalarına rağmen, savaştaki rolünden ötürü Suriye'yi takdir ettiğini de belirtmek isterim. Bazı eksiklikleri olmakla birlikte Suriye askerleri kahramanca çarpıştılar. Halkımız bunu unutmayacaktır. Aynı biçimde, yurtsever hareketin önderliğinde, insan gücünün sınırlarını aşan fedakârlıklara katlanan ve tüm sonuçları büyük bir coşku ve mutlak bir inançla yükümlenen yiğit Lübnan halkının tarihi tutumunu unutmak mümkün değildir.

Son olarak değinmeden geçemeyeceğim bir diğer sorun da, Beyrut'tan geri çekilme sorunudur. FHKC olarak biz mümkün olan en uzun süreye kadar Beyrut'ta direndik. Ama Beyrut halkına ve düşmanın yarattığı tüm tahribatlara rağmen, Beyrut'ta ebediyen kalmak aklımızın ucundan bile geçmedi. Siyonist düşman iki ayı aşkın süre içinde kara, hava ve deniz tüm silahlarını, direniş güçlerini Beyrut'tan çıkarmak için kullandı. Ve ABD'de buna ortaklık etti. Bizim direnişimiz hiçbir zaman sonuçsuz değildir. Örneğin 1-2 hafta sonra direniş güçleri kuşatmadan çıktıklarında nelerin meydana gelebileceğini düşünelim. Mahalli ve uluslararası düzeyde siyonizmden şimdilik gördüğümüz baskılardan başka birşey görebilecek miyiz acaba?

FHKC olarak biz, geçmişte olduğu gibi şu anda da FKÖ ve Filistin yurtsever tutumunun varlığını ve birliğini korumaya kararlıyız. Ama geleceğimizle ilgilenenlere şunları söyleyebiliriz:

Faaliyetlerimizi yine askeri, siyasi tüm mücadele biçimleriyle sürdürmeye muktedir olacağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Zor şartlara rağmen, siyonist düşmanın itirafını reddetmeye devam edecek, Lübnan ve Filistin üzerindeki işgale son verme ve Halkçı, Demokratik bir Filistin devletini kuruncaya dek mücadeleyi sürdürme ile temsil edilen siyasi tutumumuzu kararlılıkla korumaya muktedir olacağız.

Eğer bu tutumumuzu korur ve onu çiğneme çabalarına karşı başarılı olursak, o zaman siyonizmin işgal planlarını gerçekten boşa çıkarmış oluruz. Sorun, siyasi sonuçlara bağlıdır. Gelinen nokta, hepimizden, tüm zorluklara rağmen, Filistin ve Araplar düzeyinde, devrimci şiarları elden bırakmadan, bugünkü durumdan dersler çıkaracak ve gelecek için kapsamlı bir yurtsever programla işe başlayabilecek acımasız bir eleştiri beklemektedir. Bizler, geleceğin, halkımızın ve kutsal ulusal sorunumuzun çıkarına gelişeceği inancındayız.

25.8.1982

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi.
(FHKC)
Ebu Ali Mustafa

Avrupa'da ölüm orucunu...

Baştarafı S: 1'de

ve ölüm orucuna sayfalarında yer verdi. Eyleme 40 kişinin katıldığı bildirilmektedir.

Öte yandan Hollanda'daki bir gurup BİRKOM taraftarı da 19 Ağustos 1982 günü ölüm orucunu desteklemek amacıyla Amsterdam'da «Hollanda Haber Ajansı»nı işgal etti. Yine aynı şekilde kamuoyunda yankısını bulan bu eylem de Hollanda basınında yer aldı.

Ayrıca yine BİRKOM tarafından da Avrupa genelinde yazılı olarak yapılan basın açıklamalarıyla, çeşitli demokratik kuruluşlar ve ilerici çevrelere savaş esirleriyle dayanışma çağrıları yapıldığı bildirilmektedir.

***

Diyarbakır Cezaevi'nde devrimci direniş...

Baştarafı S: 1'de

üyesi M.Hayri DURMUŞ ve enternasyonalist savaşçı Kemal PİR'in de bulunduğu 40'a yakın savaş esirinin başlattığı ölüm orucuyla yeni boyutlar kazanan devrimci direniş büyük bir kararlılıkla sürerken, ölüm orucuna girenlerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Ölüm orucuyla PKK'li savaş esirleri, 21 Mart katliamıyla birlikte hızlandırılarak sürdürülen baskı, işkence ve cinayetleri, göstermelik birer kurum haline getirilen sömürgeci mahkemeleri, savunma haklarının gaspedilmesini, yakınlarına uygulanan psikolojik ve fiziksel baskıyla görüşme yasağını protesto etmektedirler.

M. HAYRİ DURMUŞ KOMADA!...

Serxwebûn'a ulaşan son haberlere göre ÖLÜM ORUCU 45. gününü doldururken eylemi kırmak isteyen sömürgeciler tarafından sürekli işkence altında tutulan ölüm orucundaki savaş esirlerinden PKK-MK üyesi M. Hayri DURMUŞ komaya girdi. Eylemde yer alan diğer savaş esirlerinin durumlarının da giderek ağırlaştığı bildirilmektedir. Ailelerinin görüşmelerine bile izin verilmemesi ise, tutukluların akıbeti hakkındaki kaygıları arttırmaktadır.

Direnişin merkezi durumunda olan Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde ardı ardına giriştiği katliamlar yoluyla devrimci direniş ruhunu yoketmek isteyen sömürgeci-faşist cuntanın, bu yeni direniş karşısında büyük bir korku ve paniğe kapıldığı gözlemlenmektedir. Her ne pahasına olursa olsun direnişi kırmaya çalışan cuntanın, bu amaçla yeni yöntemlere başvurduğu, sürekli işkence ve tecrit hücreleriyle de yetinmeyerek, ölüm orucundaki bir gurup savaş esirini başka bir cezaevine naklettiği bildirilmektedir.

***

Sömürgeci cellatlar Diyarbakır'da bir PKK

Baştarafı S: 2'de

len bağımsızlık ve özgürlük özlemini ve geleceğin Bağımsız, Birleşik ve Demokratik Kürdistan'ı uğruna verilen soylu kavgayı bastıramayacaktır. Ne azgın saldırıları, ne cinayetleri ve ne de yalan ve demogojileri sömürgeci-faşist cuntayı, günden güne yükselerek tüm Kürdistan halkını saran kutsal bağımsızlık ve özgürlük ateşi karşısında yokolmaktan kurtaramayacaktır.

PKK taraftarı olan Asker DEMİR, Ankara'nın Tuzluçayır semtinde oturmaktaydı. Yoğun olarak Kürdistanlıların oturduğu bir semt olan Tuzluçayır, 12 Eylül sonrasında hedeflenen ilk mahalelerden birisi oldu. Yapılan operasyonlar sonucu birçok devrimci ve yurtsever tutuklanarak işkenceden geçirildi. Asker DEMİR'de yapılan bu operasyonlar sonucu tutuklanmış ve Diyarbakır işkencehanelerine getirilerek aylar süren insanlıkdışı işkence ve baskılara maruz bırakılmıştı.

***

Mardin ve köylerinde operasyon ve tutuklamalara hız verildi

Baştarafı S : 2'de

Aşiret ve mezhep ayrılıkları gibi sömürgecilikten kaynaklanan çelişkilere karşın, yurtsever bilincin geliştiği ve kitlelerin ulusal kurtuluşçu hareketin etrafında kenetlenerek mücadeleci eğilimlerini ortaya koydukları bu alanlarda yeniden körüklenen aşiret çatışmaları ile, halk içindeki yurtsever bütünleşmeyi parçalamayı ve sunî çelişkileri derinleştirerek devlet etkinliğini arttırmayı amaçlamaktadır.

Sömürgeciler, bir sahtekârlık örneği olarak Anayasa'yı oylamaya sunacakları önümüzdeki günlerde gelişecek bir halk muhalefetini engellemek ve kitleleri susturmak için planlı bir uygulama içerisindedirler. Yurtseverliğin çok köklü olduğu Mardin ve çevresindeki uygulamalar bu planın başlangıcını oluşturmaktadır. Kitleler, uygulanan çeşitli sindirme ve işkence operasyonlarında susturulmaya çalışılırken, bir yandan da örgütlenen ajan ve muhbir ağıyla muhalefetin gelişmesi engellenmek ve kitleler kontrol altında tutulmak istenmektedir. Öte yandan, son aylarda aşiret ve mezhep çelişkilerinin körüklenmesi de bu planın diğer bir yönünü oluşturmaktadır.

Sınır boylarında yapılan saldırı hazırlıkları, sınır köyleri üzerinde uygulanan operasyon ve işkenceler, askerî araçlarla yapılan boy gösterileri, körüklenmeye çalışılan aşiret ve mezhep çelişkileri, sömürgeci-faşist cuntanın amaçlarını en açık biçimde sergilemektedir. Mardin ve çevresinde başlatılan bu planın, giderek tüm Kürdistan'a taşırılacağı ve her alanda ortaya çıkabilecek muhalefetin böylece engellenmek isteneceği gelişmelerin ortaya koyduğu bir gerçektir. Ancak, sömürgecilerin başvurduğu bu uygulamalar, onların ne ölçüde desteksiz ve temelsiz olduklarını göstermekten öteye geçemeyecektir. Yurtsever halk kitleleri, karşı karşıya oldukları tüm caniyane uygulamalara karşın, pasifize olmak, etkisizleştirilmek bir yana kin ve öfkelerini bileyerek mücadele kararlılıklarını ortaya koymaktadırlar. ***

JI TUTANAQÊN MAHKEMÊ, DOZA PKK

"TEKOŞİNA SERXWEBÛN Û AZADIYA KURDİSTAN JI TUTANAQÊN MAHKEMÊ BÛYE MALÊ DÎROKÊ"

Dest pêk dı hejmara derbasbûyı deye

Dı wê demê da jı xwe ez ne lı Diyarbekır bûm ji. Vê tıştê mın dı rojnamê da xwend. Ta kû dı rojnamê da xelet ji nıvisandıbû. Baş tê biramın "va Ali Dursun **hat revandın. Jı hêla xwe de hat kuştın"** bı vi tewri wek jı polis xeber hatiye "jı hêla hevalên xwe da hatiye kuştın" mın bı vi awayi bıhist wê hıngê..

Vê hıngê dıxwazım lı ser nıqtek gıring ecepmayi bı sekınım. Ew ji eve; mahkemên geli. Ev mahkemên geli tenê jıbona Sıwerekê û Hilwanê derbasdıbın. Wekidın lı tı mıntiqên dın derbas na bın. Dıxwazım lı ser va mahkemê geli xeberbıdım. Mahkemên gel, tewreki mahkemên demokratine. Gel yetkiya xwe bı xwe tê da bıkar tine. Ev dı nav Proxrama Partiye û armanca wê da heye. Lê, bê hakimiyeta Partiyê dı hêleki da û bê karanina sazûmaneki mahkemên geli bı çı awayi tê sazkırın? Hukmê wi derbas nabe ki. Ger kû hukmê wi derbasbıbe, yani kû hêleki xıstıbe destê xwe rızgarkırıbe, elbet lı wê derê ewê mahkemê xwe lı dar bıxe û ewê bıxwe mahkemê bıke, sazûmana xwe avabıke. Lê iro Kurdistan dıbın hukmê dewlet a Tırk deye. Dıbın sazûmana wi deye. Hukûkê wê derbasdıbın. Jı hêla wê da hukm lı ser her tıştı heye. Yani mahkemên geli tıştê wûsa tıneye. Ger kû hebûna mınê ji bıbıhistına. Dıbêjın kû, efendım, me vi kesi cezakır û hewqa dayê. Ta kû dı derheqên mahkemên geli de gellek tıştên ecêpmayi tên gotın.

Em bêjın kû; bı xorteki ra em rûnıştıne, bı hev û du ra çay vedıxwun, çıxarê dıkşının ez hıma jêra meseleki vedıkım ditına tevgerê nişan û diyarê wi dıkım. Dı vê meselê da jı gruba Batmanê hın kes lı vê derê hene. Vana şahıdın. Qısmek jı wan razandına mını lı derva ji pê agahdarın û bırçibûn û belengaziya mın ji zanın.

Bı kurti, mêvanhıziya gel hebû. Dawetiya va xorta me jı dest bernedıda. Hetta qısmek em bêjın; kıncê me qırêjın, em lı malê dımının. Şeveqê kıncê paqıj dıdane me, işlık dıdan, me ışlıkê xwe ji dıguhart. Ev ne jı bona mın tenê; ev jı bo hevala tev wûsabû. Yani foneka me tınebû. Jı merkezê an ji jı cihki dın pere ne dıhatın û bı wa me aboriya xwe ne dıkır. Ger çûna gundeki, bajareki û vê derê û wê derê hebûna û em runıştına; hemşeriti, dostani û jı naskırınê bû. Jı merheba ki bû. Car ji dı rê de hınga dı otobusê da me hın kes nasbıkırına edresa wi dısıtend û em dıçûne cem wi, bı hevaltiya wi me kesa nasdıkır. Havalti çêdıkır. Bı vi awayi idiolojiya tevgerê dıherıkand wêderê. Ta dawa ya sala 1978 yi bı vi awayi domkır.

HAKIM Ê DURIŞMÊ- Lı Batmanê mayi?

GIRTİ–Na. Xebata mın ta nivê sala 1978 yi bı vi awayi derbas bû. Ta tebaxê û tırmehê wûsa meşiya.

Lı vê derê dema jı hın gırtiya pırs tên kırın, jı wan re ev pırs tê kırın; propaxanda kijan tekoşina kırıye? Ev ji dıbêjın kû propaxanda vi û vi tıştı kırıye. Mın bı xwe propaxanda tu eylemeki ne kırıye. Tê mın ne kırıye. Mın propaxanda Marksizm-Leninizm kırıye. Mın propaxanda şoreşa gelê Kurdistan kırıye. Ez bı bir û baweriya Marksizm-Leninizm lı ser; dewletê, demokrasi, rêxıstınê netewi, tekoşina rızgariya netewi û lı ser pırsgırêka leşkeri axıvime. Lı ser van pırsgırêka bı zıman hemberi kırıye; lê, propaxanda eylemê tew jı bıni va mın ne kırıye. Misaleki; lı cihki lı gundeki kû rûnıştıbım, bêjım kû; dı derheqê Suleymana, ajaniya wan, zılm û zorbaziya wan **wana de pışti sala 1978'an pozberi û** tekoşinek heye bı vê çeta feodal û aşir. lı gund rûdınım. çı dıkım? Paşverûriya mala Suleymana, ajaniya wan, zılm û zorbaziya wan û tewrê tevgerê û tekoşina lı dıji wan heye û rastiya vê tevgerê bahsdıkır. Weki mın kesê dın ji dıkır.

Lı vê derê jı kesare tê pırsin. Te propaxanda kijan eylemê kırıye? Ew ji dıbêje viya-wiya hwd. Bı esasi wan ji weki mın; qeysa kû dızanın lı ser dewletê, demokrasi, netew, rewşa kû Kurdistan dı nav daye, rewşa abori, siyasi û sosyali anine zıman bı zanebûna xwe, bı rasti an ji bı çewti. Yani propaxande bı vi an ji bı wê eylemê nayê muqayesekırın. Hê zêdetır lı ser rewşa kû welat têdaye, bı çı awayi evê xelas bıbe, tekoşineki bı çı awayi hewceye, kijan alet û bı çı awayi bı karıbın lı ser va ez xeberdame. Hê zêdetır ji kesên mın bı wan re xeberdıda yên kû gotınên mın fambıkın lı wê qeysê bın, xort û ronakbır bûn.

Ev, nayê vê manê. Tê bı karkera, gundi û kesên dın re ne peyıvime. Mın bı wan re ji xeberda. Xorteki gundi dema xwest kû werım cem mala wi, mın vê jı dest bernedıda û dıçûm. Yani bı gırseyan re bı çı awayi dan û sıtendın dıbe, çı jê ra lazıme, ciyê wi kuderêye, xwazi qahwe, komal, sendiqe, xwazi ji gund, rê, kuçe be vê fırsendê mın jı dest bernedıda. Mın feyde jê dit. Propaxande bı şexsi mın meşand. Nıqte dı derheqê ditına tevgerê da kêmahi hınga kû çêbûn, lı serê derbas dıbûm, dema kû ew kesên jı mın zêdetır ditına vê tevgerê zanıbûna, rasti wan dıhatım, mın pırs jı wan dıkır. Ez jı wa rê cıbêjım? Mesela; dı derheqê rêxıstınê da çı bı parêzım. Kijan ditınê binım holê, lı serê mın xeberda. Ew ilmê kû mın dısten dıherıkan cem gırseyên gel mın tekoşina vê da.

Xebatên mın ê bı vi awayi ta sala 1978 meha *Hezîranê* an ji meha Gulanê bû nızanım wê hıngê domkır. Yani bı umûmi mın bı her rengi propaxande kır.

Dı bûyereka lı Diyarbekır da navê mın dane. Hê laqayi bûm. Dı bûyera revandına Ali Dursun de. Ev ne raste. Jı xwe ez neketım eylemê wûsayi. Bı zêdeyi 1-2 neqıl mın qûriyeti kırıye. Yani jı cihki tışt bırıye. Bêjın ku, ez lı Diyarbekırım. Bo cıvineki, xeberdaneki, an ji bı yeki ra naskırına me çêbûye, em bûne heval jıbo kû pêre dan û sıtendınê xwe serrast bıkın dıçım Batmanê an ji Bısmıl. Cihê kû ez herımêkê ezê çı bıkım? Pırtûkekiye, rojnamekiye an ji kovarekiye ez bı xwe re dıbım. Bı zêdeyi va tışta mın kırıye. Jı va pêştır neketıme tıştê dın.

Mesela, ew mahkemên geli tên bınav kırın, tê gotın kırın ku vana endamê partiyê ji mahkeme dıkın, hukum derheqê wana ji derdıxın. Ceza dıde va ji. Halbûki dı "tüzük"a partiyê de dıbêje ku "**dı mesele hukum sıtendına derheqê endamê partiyê, komita merkezi a partiyê vê hewalê qurûla disiplinê dıke. Qurûla disiplinê ceza dıde.**" Ani bo ku parti derheqê endamê xwe da ceza bıstine qurûlê wê hene. Dı "tüzük"ê de ev heye. Dı vê "tüzük"ê û "tüzük"a asli de ji ev heye. Dı "tüzük"a partiyê de, endamên partiyê bı çı awayi tên cezakırın, cezayên bı çı awayi evê bên sıtendın û mewkiya ku vê bıkarbine têde xûyaye. Bı gotın ji ku nayê holê, ev ne mahkemên geline. Ev ne ya gotınêye ji.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Aneha, ew sebebên ku kışandın ser fıkra Kurdistanê kijanın? Jıbo çê Kurdistan dıbêjın? Bo vê te tarixê vejınandiye?

GIRTİ- Mın vejınand.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Jı kijan qeynaxa vi tetkik kıriye. Pêkanina viya tarixi bıçı awayiye? Û dıbêji ku ez marksistım. Te da diyarkırın ku, Marksizm, lı dıji ırkçitiyê ye. Vi dıbêji û bo çı lıser vi kari dısekıni. Dı nav van fıkrê te de dıjheviti tuneye?

GIRTİ- Jı hêla xwe va, ev pırsa lımın bû, ez gellek ecêpmayi dıbinım, ku ez bı çı awayi û kingê gıhıştıme fıkra Kurd û Kurdistanê. Lê vê pırsê ez gellek ecêpmayi mam. Bella ku ev têgıhiştın dı rojeki de çênabe. Ez bistûşeş salime. Ku dan û sıtendınê mın bı vê tevgerê re bê berçav, ani dema 1976 bê hışê mırov, wê hıngê ez bistûyek salibûme. Ta vê demê dı jinê de bı gellek kesa re têkıliyên mın çêbûne. Dı xwinım, dıbinım, û dıjberi dıkım. Elbet ku ezê ji bıvım xwediyê fıkreki. Jı hêla mın ve, hebûn û tınebûna Kurda dıbe ku nê peyivandın, dıjberiya vi çênebe. Dıjberiya vê ez mesele nabinım. Lewra k_ ev bı gellek zelali lı holêye. Ku ew, bı devê karbıdestên dewleta Tırk ê resmi da ji tê zıman. TRT herçewa "gruba etnik" dıde diyarkırın ji. Lê, weşinên Tırkiyê ê dın, ta ku neha vê na'nibûn zıman lê aneha gotına Kurdistan bı weşin tinın holê. Ev gellek ecêpmayiye. Wek tê biramın, ku faşist tê zanin serekê MHP'ê, Türkeş ji, jıber pêşketına İranê, derheqê Azeri û Kurda de gotın lı ser rejima Humeyni da der û lı dıji va qırkırınên ku Humeyni pêktine jıbo dewlet tewr deyne gotın kırıbû. Mın bı xwe lı Tırkiyê ê ku dı derheqê Kurdistanê de nıvisên derketıne û derheqê Kurditi de weşinên ku _ebûne, kijan mın xıste destê xwe, mı_ _ın xwend. Bı vê ji nesekınım. Bı gumaniya _u dı kıtêbê de, pırtûkekê de yek gotınek tenê be ji derheqê Kurdistanê hebûna mın wê dıxwend.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Te kijan tıştа xwend.

GIRTİ- Mın bı navê "Tarixa Kurdistan a Nûdemi" ku lı Almanya jı hêla weşanê Ronahi de hatıbû weşandın û çapkırın mın wê xwend.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Bellê ani "Ronahi".

GIRTİ- Dı sedsaliya nêzdemin de tekoşina lı ser Kurdistanê" jı hêla Halfin de hatiye nıvisandın, jı hêla Komal hatıbû weşandın, wê xwend, "Tarixa Kurda û Kurdistan" ku Mehmet Emin Zeki nıvisa wi hebû, bı navê Kurda û Kurdistan derketıbû mın wê xwend.

Nıvisê ku jı dest bı dest dı hate gerandın ê Zınar Sılopi û Peşrivan ku lı ser Kurdistanê nıvisandıbûn, mın wan xwend. "Gelê Kurd ê Bê Avukat" Pırtûkek bı vi navi hebû mın wê xwend. Dı "Seyehetnama" Ewliya Çelebi de, cihên ku dı derheqê Kurda de nıvisi bû wê xwend. Dı tarixa Osmaniya de qısmên der kêmnetewiya de hatiye nıvisandın. Tarixa Osmani a ku İsmail Hakkı "Uzun Çarşı" bı heşt cild nıvisandiye mın wan xwend. "Kurd û Koka Kurda" bı va navi pırtûk hebûn, mın wan ji xwend, ku yek jı wa ya Osman Nuri ye, mın wê xwend. Bı navê Kurda, pırtûka Bazıl Nıkitin mın xwend, hwd., hwd.. Ani tıştê ku derheqê Kurda de ezê têde peyde bıkım mın wan dıxwend. Ez tıştеki dın ji bêjım. Jı hêla Kurmayê ve pırtûkek hatıbû weşandın mın wê ji xwend. Navê wê ji "Serrakırınên dema Cumhûriyetê" bû. Dema lı ser pırsgırêka netewi dısekınim û lı Ankarê bûm wê xwend. Têde lı ser serrakırınên dema cumhûriyetê tê seknandın.Têde politika dewletê bı zelali a ku lı ser Kurdistanê ye tê diyarkırın. Dı wê weşinê de ji wek mın gotın kırın, ew ji derheqê Kurdistanê de dıbêje. Heyfe ku mın wêya gışteki nexwend. Ger ku bı ketına dıstê mın, mın vêya gellek dıxwesta mınê jê hın kêmhevok bıstendına. Serhıldana Şêx Seid, û derheqê tevgera Dersimê de, politika ku hatiye ajotın, cihê wan, derheqê wa de tışt na hebûn. Lê mın şeveki tenê çav lê gerand. Lı wêder, bı zelali dıhate nıvisandın.

Jı xwe ger ku pırsgırêka Kurd û Kurdistan tınebûna, ew kesên ku lı ser Kurd û Kurdistanê dısekının evê ew ji tınebûna. Ew ne hewcebûn. Bûyerên sosyal û cıvati bûyerên bı vi awayine ku, hınga ku dema wan xwe hember dısekınının. Ani, cıvat, netew, çin û parti û organizasyon armancên ku nıkarıbın pêkbinın, wan danaynın pêşiya xwe. Ger ku ew armancên nıkarıbın pêkbinın deynın pêşiya xwe, ewê serê xwe lı kevırdın. Çıma sala 1900'di de, 1600'di de, 1700'di de ta ku 1945'an de, 1950 û 1960'i de Partiya Karkerên Kurdistan tınebû. Apociti tıştеki awha tıneye. Hewqas kes ne jı ber dıziya kera, û hespa lı vê derêne, an ji ne jı ber sûçên dın, ew jı bûyera siyasi lı mahkemê seknandine. Ev tıştеki gelleki zelale. Ez dıkarım derheqê diroka Kurda de ji zanısti bıdım. Lê, dıjberiya hebûn û tınebûna Kurd bê feyde dıbinım. Ev tışt xûyaye.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Belê. Pır bı kurti.

GIRTİ- Derheqê diroka Kurdistanê ê mın...

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Ana ev gotınên te kır lı gora ditına hın kesaye, an ji xwediyê bıngehên te jı qeynaxeki va da diyarkırın?

GIRTİ- Hın jı va, lı gora qeneeta şexsi, hın ji jı van xwedi bıngehın, jı qeynaxekine. Mesela mın diroka Heredot xwend. Heredot derheqê Kurda de hın tışta dıbêje. Ew diyarên wan, ê wê hıngê, weki iro tewrê san'at û nıvisi tınebû. Elbet ku ew ji lı gora qeneeta xwe dınıvisinın. Ani Med bı vi awayine, bı wê awayine hwd. An ji dı ya Ewliya Çelebi de, dewlet, lı Kurdistanê jı Heskifê 23 qase zêr dıstine, va; lı bajarê Diyarbekırê 128 qase zêr dıstine. Jı dakka'yê hewqasi dıstine. Ani lı gora wê ditına xwe dınıvisine. An ji, mın derheqê Tırka de nıvis xwend. Neqla ewıli dı sala 1040'de hatına wan a Kurdistan tê gotın. Û pêşi hevditına wan û Gur'a çêdıbe. Dan û sıtandınê wanê wê demê ku bı Gur'ra re çêbûne, nıviskarên dirokê tinın zıman. Lı gora vê demê tewrê wa tıneye. Ew lı gora ditınên xwe vana dıbêjın.

Xeyni vê ji, ev ji heye. Hatına Kurda jı vêderê, an ji, jı cihki dınê, ev ne gelek gıringe. Wek ez dızanım, jı Awrûpa Bakûr, jı hêla İskandinav û jı beriyên Rûsyayê...

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Vê kijan nıviskar dınıvısine. Dıbêje ku jı İskandinav hatıne.

GIRTİ- Derheqê vê de nexwedi xebata vejınandınê me. Lê, dıderheqê vê pırsgırêkê de hevalê Abdullah bı fırehi xwediyê vejınandınê ye. Ev tıştên ku mın got, dı nıvisa xebata vejınandına wi de hebû. Mın xwendıbû. Bı vi awayi hat gotın. Jı hêla hına de ji tê gotın. Dı pırtûkên M. Zeki de û dı yê İhsan Nûri de, Zınar Sıtro ji bı vi awayi dıbêje.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Beri miladi dı sala çendan de?

GIRTİ- Bo sala hezari tê gotın. Ev jıbona mın gellek gıring nıne. Jıbo mın Kurd jı vi an ji, jı ırqeki dın dıbe ku hatıbe.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Başe. Lı Tırkiyê, fıkreka bo Kurdistanê tu çewa ewk dıki. Jı İskandinav tên lê, dewleta Kurdistanê lı vê mıntiqê sazbıkın ev fıkır jı kuderê tê?

GIRTİ- Ev bo mın negıringe. Ha jı İskandinav, ha jı Amerika Latini, ha ji jı vêderê û wêderê hatıbe. Ev negıringe. Lı vêderê tevi nava gela bûye, jı tarixê vırde ev ji heye ku Kurdistan tê nişandan, lı vê derê bı cih bûye û erd gırtiye, lı serê jin kıriye. Jı xwe dı tarixê da bı deha û sedan gel hene gellek jı van tarixê da hundabûne. Hatıne paqıjkırınê. Hınek ta iro hebûna xwe domkırıne. Me Aka'ya xwend, me Eti'ya xwend, Etrûsk'a xwend. Me Galler xwend. Me xwend û xwend. Dı pırtûka M. Emin Oktay û pırtûkên dıbistana nêvi de, hebûna gellek qewma heye. Dı navbera va qewma pozberi û berberi heye. Hın jı wan dı nav organizasyonên siyasi de bı cih ketıne. Û dawiyê hatıne helandınê. Lê hın jı wan ji, bı organizasyoni xwe dom kırıne. Û pêşdıçın û tên merhala milli û dıbın milliyet. Û dı vê rewşa xwe da dı hola tarixê de cih dıstine. Ani ev negıringın. Dı pêşketınê da tevihev bûna va gela heye. Lê iro tıştek bı zelali lı meydanê ye. Zımanê Kurd heye. Çanda vi geli heye, ê xwediyê vi zıman û vi çandi...

ORTADOĞU'DA, TÜRKİYE'DE VE KÜRDİSTAN'DA MEVCUT DURUM, MUHTEMEL GELİŞMELER VE DAYATAN GÖREVLER

İsrail'in Lübnan'a saldırısından sonra Ortadoğu dengesinde köklü değişiklikler beklenmektedir. Gerek emperyalizm ve işbirlikçilerinin geliştirmek istedikleri karşı-devrimci blok; gerekse anti-emperyalist blok açısından, her bakımdan yeni durumlar sözkonusudur. Mevcut statüko-yu ne emperyalizm, ne de devrimci güçler çıkarlarına uygun bulmamakta, değiştirmeye çalışmakta ve bu anlamda mevcut dengenin bugün, sonderece nazik bir noktada geçtiği görülmektedir. Bu durum karşısında devrim ve karşı-devrim güçleri, yeni değerlendirmeler yapmakta, geleceğe yönelik yeni ve daha net stratejik yakşımlar geliştirmeye çalışmakta, geçmişte başarısızlıklara yolaçan nedenleri değerlendirerek gelişme sağlıyabilmek için yeni taktik yönelimler içine girmek zorunda kalmakta, böylelikle de gelecekte dengeyi kendi lehlerine çevirebilmek için yoğun bir mücadeleye girişme gereğini duymaktadırlar.

Bölgemizde denge bugün, her zamankinden daha hassas bir noktaya gelip dayanmış bulunmaktadır. Yani, dünya çapındaki gelişmelerin merkezi haline gelen bölgemizde, dengenin hızla değişebileceği koşulların olgunlaşması sözkonusudur, ve birçok gözlemci bunu rahatlıkla görebilmektedir. Bölgemizdeki bu durumun uzun süre devam etmeyeceği, dengenin yakın bir gelecekte şu veya bu biçimde değişeceği hemen herkesce bilinmektedir. Bu bakımdan gelişmelerin derinliğine incelenmesi geleceğe yönelik faaliyetlerimizin geliştirilmesi açısından büyük önem taşımakta, özellikle Ortadoğu halk güçlerinin, bu durumu tüm yönleriyle değerlendirmeleri büyük zorunluluk arzetmektedir. Özellikle geçmişin kısır anlayışları ve bu temeldeki mücadele ve örgütlenme pratikleri gelişmeleri karşılamaya yetmemekte, geleceğe yönelik mücadele ve örgütlenmeler doğru bir anlayış temelinde ve sağlıklı bir şekilde gündemleştirilemediğinden sıkıntılar ve sancılar kendisini daha da fazla hissettirmektedir. Bu durumdan kurtulmak ve bölgemizde geleceğe yönelik, daha güçlü devrimci direniş ve dayanışma ögeleri geliştirmek için, günümüzdeki durumun köklü bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Hangi ülkede ve hangi örgüt olursa olsun, bu değerlendirmeyi yapmak zorundadır. Çünkü ne kadar gelişmiş olursa olsun, bir örgütün, yalnız kendi özgül koşullarını değerlendirmesi temelinde yükselteceği mücadele kısır kalmaya ve yenilgiye uğramaya mahkûmdur. Geçmişte ortaya çıkan birçok örnek yanında, bu konudaki en son örneği teşkil eden Filistin Direniş Hareketi, bunun en açık kanıtıdır. Büyük acılara ve kayıplara malolan bu örnekleri bir daha yaşamamak için, günümüz gerçeklerine uygun, doğru bir anlayışı mücadeleye hakim kılmak, gelecekteki başarıların da zorunlu bir koşuludur. Bu anlayışla günümüz Ortadoğu'sunun kısa ve özlü bir değerlendirmesini yapmak, genel bilgilenmenin ötesinde, devrimci görevlerimizi daha iyi kavramak ve devrimci mücadeleyi daha da geliştirmek, mevcut anti-emperyalist ilerici güçler arasında, daha iyi bir dayanışma sağlamak; ve başarılarla dolu bir geleceği yaratmak için, zorunludur.

A - KISA BİR TARİHSEL YAKLAŞIM

Günümüz Ortadoğu'sunun denge durumunu kavrayabilmek için yakın geçmişe bir gözatmak ve özellikle; dengenin şekillenmesinde yakın döneme kadar etken olan sosyal ve siyasal güçleri yeniden değerlendirmek gerekmektedir.

II. Emperyalist savaştan sonra meydana gelen dünya çapındaki gelişmelerin Ortadoğu'ya yansıması, kendine has özellikler taşımaktadır. Tarihsel ve toplumsal koşulların elverişsizliği nedeniyle; dünyanın birçok bölgesinde görülen radikal türdeki ulusal demokratik gelişmeler, Ortadoğu'da köklü bir tarzda gelişmedi. Çin-Hindi'nde ve Afrika'da, sömürgeciliğe karşı radikal ulusal kurtuluş mücadelelerine yönelindiği ve önemli başarılar sağlandığı halde; bölgemizdeki klasik sömürgecilik adeta kendiliğinden çekilmiş ve yerine bıraktığı işbirlikçi yönetimler vasıtası ile bölgede emperyalizmin çıkarları doğrultusunda yeni bir statüko yaratmıştır. Özellikle II. Dünya Savaşına kadar bölgemiz üzerinde etkili olan İngiliz ve Fransız emperyalizmi, II. Dünya Savaşı sonrasında klasik sömürgecilik sistemi genel olarak sona erdiğinde ve bu tip bir sömürgeciliği sürdüremeyecekleri gerçeği ortaya çıktığında, kendileri için en elverişli yol olarak, Ortadoğu'da işbirlikçi yönetimleri başa geçirmeyi görmüş, ve denebilir ki tutumları ile ABD emperyalizmi tarafından daha sonra geliştirilen yeni-sömürgeciliği anlayış olarak Ortadoğu'da daha o zaman uygulamaya koymuşlardır. Bu güçler klasik bir sömürgeciliği zorla ayakta tutmak yerine, mevcut feodal-komprador güçleri başa geçirip, bunları kendine bağlayarak oluşturdukları bir denge ortamında Ortadoğu'daki çıkarlarını sürdürmeye çalışmışlardır. Öte yandan toplumsal yapıda hüküm süren gerilik, yüzyıllardan arta kalan ve özellikle de 19. yüzyıldan beri emperyalizmin zorla ayakta tuttuğu feodal durgunluk fazla aşılamadığından, ancak sınırlı olarak komprador nitelikte bir burjuva sınıf gelişebilmiş, bundan ötürü de toplumda köklü değişiklikleri yaratmaya aday modern sınıfsal gelişme oldukça zayıf kalmıştır. Özellikle sanayi proletaryasının gelişimi sonderece sınırlı; gelişmiş sınıflar daha çok feodaller, feodallerden türüyen komprador ve küçük-burjuvaziydi. Çıkarları radikal bir devrimde yatan modern toplumsal güçler henüz yeterince oluşmadıklarından, halk güçleri objektif olarak çok zayıf bir durumda bulunuyor, subjektif yönden ise kopkoyu bir bilinçsizlik hüküm sürüyordu. Bu nedenle II. Dünya Savaşından sonra, bölgemizde, köklü devrimci dönüşümler sağlanamadı.

Türkiye örneğinde de görüldüğü gibi, bölgemizde, çok sınırlı olarak ortaya çıkan ilerici güçler, daha çok küçük-burjuvazi ve ticaret burjuvazisinin bazı kesimlerinden kaynaklanıyordu. Millî burjuvazinin çok zayıf olması, küçük-burjuvazinin karmaşık yapısı, emperyalizmin ve feodal sosyal yapının bölgeye hakim olması, bu sınıfların oynadığı devrimci rolün çok cılız kalmasına yolaçıyordu.

Burjuva devrimlerinin bölgede bu güçlerin eliyle geliştirilmesinin olanakları, 20. yüzyılda sonderece kısıtlıydı. Özellikle Ekim Devriminden sonra, burjuva devrimleri tarihsel anlamda da sona ermiş, dünya çapında burjuva devrimlerinde, proletaryanın öncülük şartları doğmuş ve bu durum burjuva önderliği daha başından, gericilik ve emperyalizmle uzlaşmaya götürmeye başlamıştır. Ancak başta proletarya olmak üzere emekçi sınıfların hareketi sonderece sınırlı olduğundan, ticaret burjuvazisi ile küçük-burjuvazinin belli dönemlerde çok sınırlı bir anti-emperyalizme yöneldiği ve ortaçağdan kalma yapıyı üstten dönüşüme uğratmaya çalıştığı görülmüştür. Türkiye'de Kemalizm, bunun ilk örneğini sunmuştu. Buna benzer, ancak ondan daha radikal bir eğilim 1950'lerden sonra Ortadoğu'nun geniş bir bölümünde ve özellikle de Arap aleminde hızlı bir biçimde gelişmeye başlamış, 1970'lere doğru ise bu radikal küçük-burjuva ulusal demokratik eğilim hakim duruma gelmiştir. Baas ve Nasırcı hareketler sosyal temeli budur.

Kısaca, II. Dünya Savaşından sonra bölgemizde oluşan denge ve dengenin sosyal dayanakları; bir yanda emperyalizmle bağımlılık ilişkileri içinde oluşan feodal ve komprador burjuvazinin işbirlikçi kanadı, diğer yanda zayıf bir sosyal muhtevadan kaynaklanan sınırlı bir anti-emperyalist ve anti-feodal niteliğe sahip ulusal devrimci güçler biçimindedir.

Denge bu yıllarda daha çok, emperyalizm ve işbirlikçilerinden yana bir durumdaydı. 1960'larda, en açık ifadesini CENTO teşkilatında bulan bölgesel gerici güçlerin bu merkezileşmesi yanında, devrimci güçlerin durumu sonderece zayıftı. Türkiye'de işbirlikçi Demokrat Parti yönetimi işbaşında bulunmakta, İran'da emperyalizmin en güvenilir jandarması Şahlık hüküm sürmekte, Arap aleminde emperyalizmin böl ve yönet politikası sonucu oluşmuş işbirlikçi monarşik rejimler çoğunluktaydı. Emperyalizmin lehine olan bölge dengesini devrimci güçler lehine değiştirecek sosyal gelişmeler henüz zayıf olduğundan, radikalizm tek başına sonderece zayıf bir rol oynayabilmekteydi. Özellikle Mısır'da Nasır Hareketi; anti-emperyalist, anti-siyonist doğrultuda sınırlı da olsa belli gelişmeler katedebilmişti, ama ABD emperyalizminin yoğun desteğindeki İsrail siyonizmi, Mısır'ın önderlik etmeye çalıştığı Arap Ulusal Hareketi'nin başına belâ kesilerek, bu gelişmeyi önlemeye çalışmıştır. Emperyalizmle sıkı bir işbirliği içindeki diğer gerici rejimler de, Arap Ulusal Hareketi'nin birlik ve demokrasi doğrultusundaki gelişmesini engellemek için sürekli bir çaba sarfetmişlerdir. Buna rağmen 1958'de Irak ulusal demokratik bir devrim yaşıyor, yine Cezayir'de klasik Fransız sömürgeciliğine karşı bir devrim gelişiyordu. Ama bu devrimler başlarındaki millî ve küçük-burjuva sınıfların tutarsızlığı yüzünden bir türlü istenilen sonuca gidememişlerdir. Bu hareket, anti-emperyalist mücadele de önemli gelişmeler sağlamakla birlikte dengenin emperyalizm aleyhine bozulmasına yetmemekteydi.

Ancak, özellikle 1960'ların ortalarından itibaren, emperyalizme karşı yeni güçler uyanmış ve devreye girmiştir. Başta Filistin Direniş Hareketi olmak üzere, Türkiye'de, İran'da ve tüm Arap aleminde yeni nitelikte bir bilinçlenme ve örgütlenme faaliyeti, kendini duyurmaya başlamıştır. Türkiye'de yeni bir sol hareketin ortaya çıkması ve gelişmesi daha çok bu yıllara rastlamaktadır. İran'da da Şahlığa karşı buna benzer bir gelişme sözkonusu olmuş, Arap aleminde Baas ve Nasırcı hareketten ayrı bir sol hareket gelişmiştir. Türkiye'de daha çok Dev-Genç, İran'da Halkın Fedaileri, Arap aleminde Halk Cephesi, Güney Yemen'de devrimi başarıya götüren Sosyalist İşçi Partisi, yeni güçlere örnek teşkil etmektedirler. Bu yıllardan itibaren burjuva ulusal radikal güçlere ilave olarak, giderek sosyalist nitelikli ve sola daha da açık olan modern güçlerin doğuşuyla 70'lere doğru emperyalizme karşı mücadele, daha geniş güçler tarafından geliştirilmeye başlanmıştır. Toplumsal yapıdaki gelişmeye bağlı olarak bu dönemde özellikle proletaryada ve giderek köylülüğün toplumsal yapısı ile burjuva katlar arasında belli bir gelişme sözkonusudur. Bu gelişme, emperyalizmin yeni-sömürgecilik politikaları ve uygulamaları temelinde ortaya çıkmıştır. Bu güçlerin politik hareketi daha çok 70'li yıllara gelindiğinde yoğunluk kazanmış ve bölgemizde, Filistin direnişi bu anlamda en fazla gelişme kaydeden ve tarih sahnesine; emperyalizmi en çok uğraştıran radikal güç olarak girmeye başlamıştır. Birçok ülkede bu temelde benzer gelişmeler ortaya çıkmış, sola açık, hatta marksist-leninist guruplar gelişmiş, yerel gericiliğe karşı daha radikal, anti-emperyalist hareketler ortaya çıkmıştır. Bu anlamda bölgede yeni güçlerin uyanışından ve devreye girişinden sözetmekteyiz. Arap aleminde, elverişli konumlarından ötürü; küçük-burjuva radikalizmi ilerici nitelikte roller oynamaya devam etmiş, özellikle Libya'da ve Suriye'de ilerici anti-emperyalist nitelikte yönetimlerin işbaşına gelmesiyle, bu alandaki gelişmeler daha da hızlanmıştır. Arap alemindeki bu gelişmelerin bir ürünü olarak Cezayir, Suriye, Libya ve sosyalist bir doğrultuda devrimi derinleştirme durumunda olan Güney Yemen ile Filistin Kurtuluş Örgütü arasında daha radikal bir eğilimi temsil eden birleşik bir Direniş Cephe'si doğmuştur. 1970'lerde İran'da Şahlığa karşı mücadele hızlanırken, Türkiye'de de sola açılmada büyük bir gelişme sözkonusu olmuş, devrimci güçler maddi bir güç haline gelerek toplumsal ve politik uyanış ve örgütlenme alabildiğine hızlanmıştır. Yine Afganistan'da gelişmeler hızlanmış, monarşinin devrilmesiyle devrimci hareket büyük bir ivme kazanmıştır. Bu bakımdan 80'li yıllara doğru geldiğimizde, bölgemizde 60'larda emperyalizm lehine sonderece güçlü olan dengenin, hızla aşılmaya, devreye giren yeni güçlerle takviye edilen bölge ilerici güçlerinin daha hızlı bir gelişme içine girerek dengeyi emperyalizm aleyhine bozmaya başladıkları görülmektedir. Bugün emperyalizm açısından eski statükonun artık yetmediği, ancak yeni bir statükonun da henüz yaratılamadığı, yine devrim güçlerinin eski statükoyu önemli oranda aştıkları ama henüz kendi lehlerine uygun ve kendilerinin önderliğinde yeni bir durumu da yaratamadıkları, her iki gücün de bunu yaratmak için çok büyük çaba harcadıkları bir durum sözkonusudur. 80'lere doğru geldiğimizde ve 80'lerde durum budur.

GÜNÜMÜZDE ORTADOĞU'DA DURUM

Bu yıllarda Ortadoğu bölgesinde emperyalizm ve ona bağımlı güçler, genelde ağır basmaktadırlar. Birçok ülkede başını küçük-burjuva ulusal devrimci-demokratik muhalefetin çektiği bir devrimci kamp ve bu temelde ortaya çıkan çeşitli devrimci gelişmeler sözkonusudur. Ama dengeyi emperyalizmin aleyhine köklü bir biçimde bozacak olan halk güçlerinin etkinlikleri, oldukça zayıftır. Bu nedenle emperyalizmin, Türkiye'de, İran'da ve Arap alemi de dahil birçok ülkede ve somut olarak da Filistin direnişinde görüldüğü gibi, küçük-burjuva önderlikle muhalefeti rahatlıkla ezebileceği ve bu temelde dengeyi rahatlıkla kendi lehine döndürebileceği bilinmelidir.

Özellikle son İsrail saldırısından sonra birçok güç adeta tarihsel gelişmenin, tersine doğru işlemeye başladığı korkusuna kapılmıştır. Emperyalizmin azgın saldırı gücü olan İsrail siyonizminin nasıl olup da işgal ve istila hareketini bu kadar hızlı bir biçimde geliştirebildiğini, bölge üzerinde emperyalizm lehine bu denli hızlı bir gelişmeyi sağlayabildiğini düşünmekte; sosyalist ülkelerle bölge ulusal kurtuluş hareketlerinin neden yetersiz kaldığını sormakta, emperyalizmin saldırılarının nerede duracağını, ona hangi güçlerle karşı konulacağını, emperyalizmi durduracak temel güçlerin hangileri olduğunu, bu güçlerin nerede, nasıl ortaya çıkarılacağını hesaplamaya çalışmaktadırlar. Tüm bu sorulara iyi bir biçimde karşılık vermek; önümüzdeki dönemde bölgemizi bekleyen gelişmelerin açıklanması açısından hayati bir öneme sahiptir.

Son İsrail saldırısıyla açıkça ortaya çıkmıştır ki mevcut denge içinde ilerici ve devrimci güçlerin durumu sonderece yetersizdir. Emperyalizm ve işbirlikçi güçler, daha güçlü, daha tecrübeli ve amaçları doğrultusunda daha rahat hareket e-

Axşun şehitlerinin anısına...

Baştarafı S: 20'de

köyüne bir baskın düzenlediler. Fakat küçük bir çocuğu kendisine siper eden eşkiyabaşı M. Celal Bucak saldırıdan yaralı olarak kurtulmayı başardı. Gerçekleştirilen bu eylem sırasında güçlü komutan, yüce komünist önder Salih KANDAL şehit düştü.

Bucak'a karşı mücadeleyi örgütleme ve yürütme görevini üstlenen önderlerden biri de Cuma TAK'tı. Salih gibi değerli bir komünist ve güçlü bir asker olan Cuma TAK, M. Celal Bucak'a karşı mücadelenin zorunluluğunu ve bunun hayata geçirilmesinde dikkate alınması gereken hususları şöyle dile getiriyordu; *"Mehmet Bucak devletle içiçe geçmiştir. Çünkü sömürgeciler, Bucak'ı Süleymanlar gibi altan alta desteklemekle kalmayıp, çatışmalara da silahlı güçleriyle aktif olarak katılacaklardır. Fakat yörede, hatta bir bakıma Kürdistan'da gericiliği dağıtmak, kitleleri örgütleyerek devrime seferber etmek için bu mücadele gereklidir. Devlet, Maraş'ta resmi ve sivil güçleriyle düzenlediği kitle katliamı ile Kürt halkına karşı yeni soykırımlar ve topyekûn imha dönemi açmıştır. Böylesi bir dönemde, devletin kendisine bağlı tüm milis teşkilâtlarını, aşiretçi-feodal eşkiya çetelerini, ajan örgütleri, hatta reformist-teslimiyetçi burjuva milliyetçileri ile sosyal-şoven akımları da harekete geçireceği gerçeğini hesaba katmalı, buna göre mücadelenin hazırlıklarını yapmalıyız."*

(Mazlum DOĞAN-Toplu Yazılar, say. 98)

Daha sonraki gelişmeler, bu belirlemelerin doğruluğunu kanıtladı. Sömürgeciler bizzat askeri güçleriyle Bucak'ın yardımına koşarak, eşkiya çeteleriyle elele köy baskınları düzenlediler, köyleri yakıp yıkarak kitleleri yıldırmaya çalıştılar.

Eşkiya başı M. Celal Bucak'a karşı geliştirilen bu eylem, her ne kadar amacına tam olarak ulaşamadıysa da, kitlelerde büyük bir mücadele coşkusuna yolaçarak, çizilen mücadele hattının doğruluğunu kanıtladı. Devrimcilerle bütünleşen kitleler, silahlarına sarılarak mücadele eğilimlerini ortaya koydular. Sömürgeciler ve feodal-eşkiya çetelerinin yakıp yıkan saldırılarına, işledikleri cinayet ve katliamlarına karşı birçok köy bizzat silahla karşı koydu.

Kırbaşı baskınından sonra yaşanan gelişmeler kitlelerin kurtuluşçu eğilimlerini ortaya koyarken, bu güçlü halk potansiyelinin örgütlü bir güce dönüştürülmesinin zorunluluğunu da daha yakıcı hale getirdi. Halkın kini ve özlemleri böyle bir mücadele içinde aktif bir direnişe dönüştürülmüş, düşmanın güç ve otoritesi büyük oranda sarsılmıştı.

Ancak belirlenen mücadele hattı ne kadar doğru olursa olsun, bunun tek başına yeterli olmadığı, planlı ve örgütlü bir yapıya kavuşturulabildiği oranda başarıya ulaşabileceği açıktır. İşte Siverek mücadelesindeki eksiklik de buydu. Mücadelenin yarattığı olumlu zemin üzerinde ve Kürdistan çapında kitlesel bir gelişmenin sağlandığı bir dönemde, PKK'nin izlediği doğru mücadele hattına rağmen, henüz güçlü bir örgütlenme yaratılamamıştı. Yani, mevcut örgütlenme ve planlamada ortaya çıkan bu yetersizlikler, mücadele çizgisi ve taktiğinin doğru bir biçimde hayata geçirilmesini engellemiş, kitlelerdeki coşku adeta mücadelenin yönvericisi haline gelmişti. Bu durum da belirlenen askeri çizginin hayata geçirilememesine, askeri mücadelenin dağınık şiddet halini almasına yolaçmıştı. Kısaca, örgütlenme halkası yaratılamamış, taktik hat doğru olarak pratiğe aktarılamamıştı.

Fakat karşı karşıya bulunulan bu sorunlara rağmen, büyük bir özveri ve yaratılan kahramanlıklarla direniş sürekli yükseltilmişti. Herbiri bir destan olan bu direnişler örgütlü bir mücadeleyi yaratamamış olsalar da, bunun temellerini hazırlamışlardı.

Bu dönemin özellikleri, sorunları ve dayattığı görevler en somut ifadesini Cuma TAK ve yoldaşlarının direnişinde bulmaktadır.

Daha mücadelenin ortaya çıktığı dönemlerden başlayarak yurtsever-devrimci hareket içindeki yerini alan Cuma TAK, inancı, bilinci, yükümlendiği sorumluluklar, korkaklık, teslimiyet ve ihanete karşı duyduğu soylu kini ve yürüttüğü militanca mücadelesi ile halk savaşının güçlü bir komutanı ve örgütçüsü olduğunu kanıtladı.

Proletarya ve halk önderi olmanın, devrimci bilinci, yüksek cesaret ve fedakârlığı, alçakgönüllülüğü, zorlukları yenmede azim ve kararlılığı, tükenmez bir inancı ve yılmaz bir mücadele ruhunu gerektirdiğini Cuma TAK'ın kişiliğinde ve mücadelesinde görebiliriz.

Militan özelliklerini daha okul yıllarında gösteren Cuma TAK, sömürgecilere, yerel gericilere, sosyal-şoven ve reformist-burjuva milliyetçilerine karşı yürüttüğü kararlı ve direngen mücadelesiyle düşmanın boyhedefi haline gelen önder bir PKK kadrosuydu. Mücadelesi ve kişiliğiyle halkın büyük sevgi ve güvenini kazanan Cuma, Siverek mücadelesinin kitlesel bir nitelik kazandığı, buna karşılık ağır sorunlarla da yüzyüze olunduğu bir ortamda, köy köy dolaşarak kitlelerle bağ kurma, mücadeleyi örgütlü bir güce kavuşturarak geliştirme doğrultusunda harcadığı yoğun çabalarla önderlik vasfını yaşantısının ve mücadelesinin her anında gösterdi.

Kitlelerdeki mücadele coşkusunu bitirmenin yolunu Cuma TAK'ı katletmekte gören sömürgeciler ve uşakları her fırsatta O'nu ortadan kaldırmanın çarelerini aradılar. 9 Eylül 1979 günü Cuma BOZKOYUN, Ali ÇAT, Sadun DEMİRKOÇ ve Abdurrahman MANAP adındaki yoldaşlarıyla birlikte Bucak mıntıkasına geçmek üzere Axşun'a giden Cuma TAK'ın köye geliş haberini alan M. Celal Bucak'ın 70-80 kadar çapulcusu köyün çevresini büyük bir kuşatma altına aldı.

Ancak başta Cuma TAK olmak üzere PKK'li savaşçılar teslimiyeti düşünmeyecek kadar şerefli, vuruşacak kadar yiğittiler. Cuma TAK ve yoldaşları sergiledikleri direnişleriyle halka ve partiye bağlılığın ne olduğunu, kutsal değerler uğruna nasıl ölüneceğini gösterdiler.

Direnişin ve devrimci onurun sembolü olan Cuma TAK, kızgın bir çatışmanın sürdüğü ortamda, Bucak'ın eşkiyalarına hitaben yaptığı konuşmasında direnişin anlamını şöyle ifade ediyordu; *"Ben ve arkadaşlarım PKK savaşçılarıyız. Biz Türk devletinin Kürdistan üzerindeki baskısına, sizi bir insan malzemesi olarak kullanan Celal Bucak gibi ağaların halk üzerindeki zulmüne karşı savaşıyoruz. Haklı ve şanlı bir kavganın neferleriyiz. Ölsek de ülkemizin bağımsızlığı, halkımızın kurtuluşu için öleceğiz. Peki ya siz niye döğüşüyor sunuz? Niçin ölümü göze alıyor sunuz? Sizi mahkûm duruma düşüren Türk devleti ile size her türlü zulmü reva gören, kanınızı sülük gibi emen ağalar için değil mi? Bizler şan ve şerefle gözümüz arkada olmadan öleceğiz. Ama siz, bu şerefsiz yolda oldukça her gün bin defa ölmüş olacaksınız. Karılarınıza, çocuklarınıza diğer yakınlarınıza açlık ve sefaletten başka birşey vaadedebilir misiniz?"*

Direnmenin adının bile kabul edilmediği ve ihanetin çok doğal karşılandığı bir ülkede, gösterdikleri bu görkemli direnişleri ile Cuma TAK ve yoldaşları, onlarca şehidin kanlarıyla kazanılmış mevzileri, kendi kanlarını da katarak korumayı başardılar. Axşun direnişinin büyüklüğü burada yatmaktadır. Baskı ve terörün artışına paralel olarak, teslimiyet eğilimlerinin de gelişmeye başladığı, bazılarının canlarını yitirme korkusuyla sömürgecilerin önünde soysuzca eğildiği bir dönemde, Cuma TAK ve arkadaşları, Hakilerin, Halillerin ve Salihlerin yolunu seçmekte bir an dahi tereddütte düşmediler. Bu tutumun yüceliğini ve Cuma TAK ve yoldaşlarının büyüklüğünü hangi sözcükler ifade edebilir ki!

Cumaların mücadelesinde ve direnişinde kendi kurtuluşunu gören yoksul halk kitleleri bu kayıbın acısını her an yüreğinde duyarak, ağıtlarında efsaneleştirirken, düşman da bu olayın "haklı sevincini" yaşadı. Çünkü onlar, Kürdistan halkının bağımsızlığa ve özgürlüğe susamışlığının ifadesiydiler. Çünkü Onlar, yüzyıllardır feodallerin ve her soydan uşakların ihaneti ve teslimiyetiyle kirletilmiş tarihi, kanlarıyla temizleyen, direnişi bayraklaştıran proleter ve ulusal kahramandılar.

Bizlere böyle yüce bir direnme ruhunu miras bırakan Axşun şehitlerini, ölümlerinin 3. yıldönümünde saygıyla andığımız bugün, bu soylu direnişe gerçek anlamını vermek, halk savaşının sorunlarını ve görevlerini kavramaktan geçmektedir. Onların bıraktığı noktadan mücadeleyi yükseltmek ve zaferle taçlandırmak için, mücadeleyi daha güçlü bir temelde geliştirmenin en temel sorunu olan örgüt sorununa sıkıca sarılmalı, bu konuda kendimizi eğitmeli ve yetkinleştirmeliyiz.

Axşun'da Cumaların ve tüm devrim şehitlerimizin bizlerden bekledikleri budur.

AXŞUN KAHRAMANLARI ÖLÜMSÜZDÜR !

YAŞASIN HALK SAVAŞI !

Aytekin TUĞLUK'u ölümünün 3. yıldönümünde...

Baştarafı S: 3'te

tezgahlayarak Kürdistan'ın hemen tümü ile Türkiye'nin bazı büyük şehir merkezlerinde sıkıyönetim ilân etti. Bu, özlemini çektiği faşist iktidara doğru atılan önemli bir adımdı.

Sıkıyönetimin ilanıyla birlikte bütün gücüyle Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve önderi PKK Hareketinin varlığına yönelen sömürgeci yönetim, Kürdistan halkı üzerinde azgın bir baskı ve zulüm uygulayarak kitlelerin devrimci hareketle olan bağlarını koparmak, devrime olan inancını yoketmek ve böylelikle desteksiz bıraktığı devrimci hareketi kolayca ezmek istedi. PKK'nin önder kadro, aktif sempatizan ve taraftarlarına yönelik imha, tutuklama ve işkence yöntemlerine hız vererek, onlarca devrimciyi işkence ve operasyonlarda katlederken, yüzlercesini de sömürgeci zindanlara doldurdu.

Bu dönemde yoğun operasyonlara sahne olan yerlerden biri de devrimci hareketin güçlü bir gelişme sağladığı alanlardan biri olan Elazığ'dı. Günlerce süren bu operasyonlarda 22 PKK kadro ve sempatizanı tutuklandı. Tutuklananlar içerisinde Şahin Dönmez, Ali Gündüz, ve Rıza Sarıkaya düşmana teslimiyeti ve uşaklığı kabullenirken, diğerleri 45 gün süren insanlıkdışı ve akılalmaz işkencelere yiğitçe göğüs gererek PKK'nin direnme geleneğine sahip çıktılar. Direnen devrimcilerin başında Aytekin TUĞLUK yoldaş gelmekteydi.

Sömürgeciler, Şahin Dönmez'in devrimci hareket içindeki konumundan da yararlanarak teslimiyet eğilimini kesin egemen kılmak ve devrimci hareketin halk içindeki prestijini ortadan kaldırarak kesin bir darbe vurmak istiyorlardı. Ama Aytekin TUĞLUK ve yoldaşları soylu direnişleriyle sömürgeci düşmanın planlarını altüst ederek onlara unutamıyacakları ağır bir darbe indirdiler. Yine, Türk sömürgecilerinin gönüllü uşağı haline gelen "dönekler kralı" Şahin Dönmez ve Ali ve Rıza gibi devrimcileşemeyen küçük-burjuva unsurlar en büyük şamarı Aytekin yoldaşın şahsında yediler.

Sömürgeci işkencehanelerde soylu direniş örnekleri yaratan PKK'li savaş esirleri, bu direnişlerini zindanlarda da sürdürerek cezaevi yönetiminin faşist uygulamalarına karşı mücadeleyi yükselttiler. Bu direnme karşısında çılgına dönen sömürgeciler, 14 Eylül 1979'da faşist beslemeleri vasıtasıyla Elazığ cezaevindeki katliam girişimiyle on'un üzerinde savaş esirini yaraladılar.

Yaralananlar arasında, işkencehanede ve zindanda devrimci direnişi örgütleyen ve bu yüzden de özellikle hedef seçilen Aytekin TUĞLUK yoldaş da vardı. Diyarbakır hastahanesine kaldırılan Aytekin yoldaş, kendisine verilen kana boya karıştırılmak suretiyle MİT ajanları tarafından zehirlenerek katledildi.

Aytekin yoldaş, Kürdistan'da henüz yeni gelişmekte olan ulusal kurtuluşçu düşüncelerden etkilenerek 1976'larda mücadele içinde yeraldı. Kendisini kısa sürede eğiterek bölgede seçkin bir devrimci kadro haline geldi. Elazığ, Dersim, ve Malatya'da yürüttüğü faaliyetleriyle yüzlerce insanı devrimci saflara çekerek Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinin saflarında birleştirdi. Güçlü bir propagandacı, fedakârlığı, kararlılığı ve cesaretiyle tanınan yiğit bir savaşçıydı. Sömürgeciliğe reformist-milliyetçi ve sosyal-şoven ideolojilere olduğu kadar, Parti içinde düşmanca faaliyetlerde bulunanlara karşı da amansız bir mücadele yürüttü. Tutuklanmasından kısa bir süre önce Parti saflarında ajan faaliyetler yürüten hain Celal Aydın'ın gerçek yüzünün ortaya çıkmasını sağladı.

Yaşamı boyunca, kararlı mücadelesi ve direnişiyle halka, Partiye ve yoldaşlarına bağlılığın en güzel örneğini veren Aytekin TUĞLUK yoldaşı, ölümünün 3. yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

Yaşasın Savaş Esirlerinin Şanlı Direnişi!

Aytekin TUĞLUK'un Anısı Ölümsüzdür

Yaşasın PKK!

İ. M.

Zeki YILDIZ...

Baştarafı S: 3'te

ler için bitmez tükenmez bir bilgi kaynağı, güçlü pratiği ile örnek bir gerilla, bir halk kahramanıydı. Kararlı mücadelesiyle sömürgecilerin, feodal-kompradorların ve ajan-muhbir kesimin korkulu rüyası, halkın umuduydu. Halkın ve Partinin çıkarlarını herşeyin üstünde tutar, koşullar ne kadar ağır olursa olsun kararsızlığa, inançsızlığa ve ihanete asla izin vermezdi. Anarşizmin, revizyonizmin, milliyetçiliğin ve şovenizmin amansız bir düşmanıydı.

Zeki yoldaş, Bağımsız, Birleşik ve Demokratik bir Kürdistan uğruna yükselttiği kavgada 22.8. 1981 tarihinde Karakoçan'da sömürgeci-faşist kolluk kuvvetlerince katledildi. Çevresini saran düşman kuvvetlerine karşı verdiği soylu bir direniş sonucu, son nefesinde bağımsızlık ve özgürlük sloganlarını haykırarak şehit düşen Zeki yoldaş, Kürdistan halkının ölümsüz neferleri arasında yeraldı.

Anısı, Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelemizde yolumuzu aydınlatan sürekli bir meşaledir

F. A.

Anayasa değil devrim...

Baştarafı S: 7'de

alabileceği ne varsa alıp, posasını bir tarafa fırlatmaya çalışmıştır. Türk burjuvazisinin Kürdistan'da her alandaki politikası çok genel olarak böyle belirtilebilir.

Onun ülkemizde hukuk alanında sergilediği görüntüyü ise, Türk burjuvazisinin bu alandaki barbar uygulamaları içinde hayatını yitiren şehit yoldaşımız Mazlum DOĞAN, PKK Savunma Taslağında şöyle dile getiriyor: **"ister-bağımsız, ister sıkıyönetim askeri, ister devlet güvenlik, ister ihtisas, isterse de başka isim ve görünüm altında kurulmuş olsunlar, ülkemizi işgal eden; ekonomik ve siyasal, kültürel alanda halkımızı sömürgeci vahşet altına alıp, Kürtleri millet ve halk olarak yoketmeyi hedefleyen Türkiye devletinin Kürdistan'daki varlığını koruma aracı olan sömürgeci mahkemelerin (ki bunlar Türk hukuk kurumlarıdırlar .y.) vereceği cezalar, hemen her gün sınır boylarında, Kürdistan'ın dağlarında ve ovalarında, şehirlerde, köylerde, mahallelerde vb. insan olmaktan başka hiçbir suçu olmayan yüzlerce Kürdistan insanına alçakça reva görülen cezalardan daha geçerli olamaz."**

Kısaca ülkemizde hiçbir zaman ve hiçbir alana uygulanmamış olan hukuk konusunda, sömürgecilik tarafından sürdürülen ve günümüzde, yaşamı her alanda halkımıza zindan eden tam bir keyfilik ve zorbalık hüküm sürmektedir.

Herhangi bir alanda sağlanabilecek en ufacık bir gelişmenin bile, karşısında baştan ayağa silahlı devlet zorunu bulduğu bir ülkede, eğer bir güç gelişmek istiyorsa, devrimci zoru örgütlemek zorunda olduğunu bilmelidir.

Bu bakımdan Kürdistan'da yurtseverim, devrimciyim diyen her kişi, örgüt ve partinin önünde, faşist Türk sömürgeciliğinin halkımızı imha etmek isteyen karşı-devrimci zoruna karşı, Kürdistan halkının devrimci zorunu örgütleyip çıkarmak, ulusal kurtuluş örgütlerini geliştirip, ulusal kurtuluş savaşını derinleştirmek gibi tarihi bir görev vardır.

Ne dün, ne de bugün gündeminde anayasa vb. gibi bir sorun olmamış olan Kürdistan halkı açısından anayasa konusunu tartışmak isteyenler açıktır ki, ancak, sömürgeci faşistlerin tescilli uşakları olabilirler.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki: 12 Eylül faşist darbesi ile önemli kayıplar vermiş olmasına rağmen, gerek Türkiye, gerekse Kürdistan devrimci-demokratik hareketi, günümüzde tam bir toparlanma ve hazırlık dönemi yaşamaktadır. Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş hareketi arasında, Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi adı altında gerçekleştirilen stratejik ittifak: Türkiye ve Kürdistan halklarının Demokratik Halk iktidarını yaratma mücadelesini güvence altına alıp, zafere götürecek tek seçenek olarak, halklarımızın gündemindeki en önemli yeri işgal etmektedir. Bu nedenle 1980'lerin sonlarına doğru her iki hareketin de Türk burjuvazisine karşı, Türkiye tarihinin tanık olduğu en güçlü muhalefet öğeleri haline geleceği, bugünden görülebilecek bir husustur.

Tekelci Türk burjuvazisinin anayasa, seçimler vb. sahte oyunlarla toplumda istikrar sağlayabilmesi, istikrarsızlığın asıl kaynağı olan kendi hakimiyeti ve varlığı devam ettikçe mümkün olmayacaktır.

Askeri-faşist cunta, aylardır sürdürdüğü baskılar ve geliştirdiği yasal tedbirler altında halkı istediği bazı sonuçları almaya zorlayarak bunda bazı başarılar sağlasa bile istikrarsızlığın daha da derinleşmesini önleyemeyecektir. Çünkü cuntanın topluma dayattığı anayasa, en başta hakim sınıflar arasındaki çelişkileri kızıştırarak böyle bir istikrarın sağlanmasına burjuvazinin kendi içinde bile imkân tanımayacaktır.

Türkiye'de artık 12 Eylül tipi veya buna alternatif değişik tipteki başka darbeler veya faşist gelişmede başka boyutlarda yaşanmayacaktır. Çünkü tekelciliğin iktidara gelmesi için gerekli tüm şartlar ve bunun için gerekli tüm kurumlaşmalar gerçekleşmiştir. Bundan sonra Türkiye'de ve Kürdistan'da yaşanacak şey, El Salvador ve Vietnam'da görüldüğü gibi, devrimle karşı-devrimin, içiçe gelişmesi olacaktır.

Bu bakımdan Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik güçlerini bekleyen görev, kendi ülkelerinin devrimini örgütlemek, gerekli iç ve dış ittifaklarını gerçekleştirerek, kendi demokratik halk iktidarlarını yaratma mücadelesini yükseltmektir. Bu nedenle tüm tartışmalar ve dikkatler sahte anayasa yutturmacalarına değil, devrim sorunlarının kavranılması ve devrim programlarının hayata geçirilmesine yöneltilmelidir.

Halklarımızın bu tür tartışmalarla oyalanıp, faşizme köle edilmesi oyunlarına göz yumulmamalı, tüm halk güçleri devrim için örgütlendirilip, ayağa kaldırılmalıdır.

* * *

Bir Kürt kadını...

Baştarafı S: 3'te

luğu işçidir, köylüdür, yurtseverdir. Mücadele gününün mutlak geleceğini biliyorlar. Buna öylesine inanıyorlar ki diyorlar "biz görmezsek bile çocuklarımız o günü görecek". Hatta bazıları beşikteki çocuklarına şunu diyor "yavrum ben görmedim, ama sen göreceksin, sen bile görmezsen diğerleri bugünü görecek." "Bizim kafalarımız şimdiye kadar pas tutmuştu, ama başkaldırış günümüz de gelecektir" Yani halkımız bu insanların tutuklanmadığını, öldürülmediklerini biliyor. Ve mücadelenin yeniden yükseleceği günü bekliyor.

SORU- Arkadaşların direnmesi, Mazlum'un, Hayri'nin, Kemal'in, Mehmet Şener'in direnmeleri halk üzerinde nasıl bir etki yaratıyor? Halk onların faşist mahkemeler ve işkenceciler karşısındaki direnmelerini nasıl karşılıyor?

CEVAP- Meselâ Mazlum DOĞAN'ın hiç bir şeyi yoktu. Ama tutukluları fazlasıyla etkiliyor, savunmalarını hazırlıyordu. Bu durumdan korkan faşist devlet O'nu hemen öldürdü. Bazı arkadaşlar da var ki, diğer arkadaşlarının kurtulması için onların tüm şeylerini kendi üstüne almış. Arkadaşları için her türlü fedakârlığı yapmış, yapıyor. Bunu gören tutuklu aileleri de "bunlar herşeye katlanıyorlar, ölümü bile göze alıyorlar, bizim de canımız onlara feda olsun" diyorlar.

Hatta hakimlerden birisi de şöyle diyor "keşke benim de bunlar gibi bir oğlum olsaydı, ben onların dürüstlüğüne, cesaret ve karakterlerine hayran oldum, onlar için söyleyecek söz bulamıyorum" Yani bu direniş düşmanı bile etkiliyor. Onlar da arkadaşlarımıza saygı duyuyorlar.

SORU- Yani kısaca şunu diyebilir miyiz. Arkadaşların mahkeme ve işkencehanelerdeki direnişleri Kürdistan halkı üzerinde olumlu etkiler yaratıyor, öyle mi?

CEVAP- Tabii. Halk üzerinde olduğundan fazla tesirleri var. Özellikle mahkemeler başladıktan sonra insanlarımız, arkadaşların mahkemelerdeki tavırlarından çok etkilendiler. Onlar için canlarını seve seve vereceklerini belirtiyorlar. Partiya Karkerên Kürdistan'ın en doğru mücadeleci bir Parti olduğuna inanıyorlar. Halk arkadaşları bağrına basıyor. Özellikle hapishanedeki arkadaşları görenler, onların konuşmalarına tanık olanlar, Kemal, Mazlum, Hayri, Yıldırım ve Celalettin Delibaş'a hayran kalıyorlar. Ve her zaman onların fedakârlığını konuşuyorlar. Tüm arkadaşlarımız için bunu söylüyorlar.

***

12 Eylül yönetimi

Baştarafı S: 9'da

bugüne kadarki azgın faşist uygulamalarının bir ifadesi; oluşturacağı her türlü kurumlar ise bugüne kadarki uygulamalarının bundan sonra da devam ettiricileri olacaktır. Bu durum, hazırlanmış olan "anayasa taslağında" açıkça görülmektedir ve o, azgın bir faşist diktatörlüğü ifade etmektedir. Sanki demokratik tartışma ortamında kabul ediliyormuş gibi bir görünüm verilmesi ise, bu işin en açık sahtekârlığıdır.

Cunta bu iki yıllık uygulamaları ile önüne konan amaçları gerçekleştirememiş, hedeflerine ulaşamamıştır. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal bunalımı hafifletememiş, tersine daha da derinleştirmiştir. Önemli darbeler vurmuş olmasına rağmen Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini yoketmeyi başaramamıştır. Yoğun çabalarına rağmen Ortadoğu'da varolan çelişkileri hafifletememiş, devrimci-ilerici güçlerin ezilmesini sağlayamamış, kendisini yakından etkileyen İran-Irak çelişkisini çözememiş, bölgedeki devrim ve karşı-devrim güçleri arasındaki mücadelenin şiddetlenmesini önleyememiştir. Bütün bunların sonucunda cuntanın içinde bulunduğu çıkmazlar bugün daha çok belirginlik kazanmaktadır. Karşı-devrimci baskı güçlerini koşullarına göre önemli ölçüde yeniden düzenlemiş olsa da, bugün cuntanın geldiği nokta, hızının kesilmiş olması, ağır sorunlarla ve zorluklarla karşı karşıya bulunmasıdır. Yönetime el koymayla sağladığı yükselme dönemi artık son bulmuş, kendisi için her alanda büyük zorluklar taşıyan bir dönem başlamıştır.

12 Eylül yönetiminin ikinci yılını doldurduğu günümüzde geldiği nokta böyle iken, devrimci hareketlerin durumu da öz olarak şöyledir;

12 Eylül öncesi, reformizm ve revizyonizm ile bireysel küçük grupların siyasal çalışmadan kopuk şiddetli eylemlerinin ağır etkisi altında bulunan Türkiye devrimci-demokratik hareketi, gelişmeleri doğru bir biçimde göremediği, gerekli hazırlıkları ve ittifakları yapamadığı için 12 Eylül faşist darbesi karşısında devrimci direniş mücadelesini yükseltememiştir. İçinde bulunduğu dağınıklık, teoride ve pratikte yetersizlik ortamında azgın faşist saldırılarla karşılaşınca, ağır darbeler almaktan kurtulamamış, cuntanın yarattığı ağır baskı koşullarında, giderek dağılma, teorik ve pratikte tükenme noktasına gelmiştir. Gelişmekte olan sömürgeci savaşa karşı ulusal kurtuluş mücadelesini yükseltmeye ve bunun hazırlıklarını yapmaya çalışan PKK Hareketi, güçlerinin dağınıklığı ve gerekli ittifakları gerçekleştirememesi nedeniyle 12 Eylül darbesine karşı açık bir direniş mücadelesi yükseltememiş; devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nicel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmalarıyla, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş, önümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci kadro eğitimini güçlü bir tarzda sürdürmüş, örgütsel yapısını geliştirmeye çalışarak I. Konferansını başarıyla gerçekleştirmiştir.

Böyle bir dönemde PKK Hareketinin yaptığı teorik ve pratik çalışmalar, devrimci hareketi yaşatmakla kalmamış, onu daha da geliştirip güçlendirmiştir. Bu çalışmalar, aynı zamanda, tükeniş noktasına gelen Türkiye devrimci-demokratik hareketi içinde önemli bir çıkış noktası olmuş, bu doğrultuda çeşitli grupların toparlanma ve hazırlanma sürecini başlatmasına destek sağlamıştır. Böyle bir gelişme içinde sorunlara doğru bir tarzda yaklaşan Türkiye ve Kürdistan'ın devrimci güçleri iki halkın birleşik direniş mücadelesini yaratabilmek için önemli pratik adımlar atmışlar ve ciddi hazırlık çalışmaları içine girmişlerdir. Bu durum, Türkiye sosyalist ve demokratik hareketinin tarihinde böyle ağır baskı dönemlerini, devrimi geliştirerek aşmanın ilk örneğidir. Türkiye ve Kürdistan'ın devrimci yurtsever hareketleri, bugün daha güçlü bir mücadeleye hazırlanmaktadırlar. Ve PKK'nin etkin bir güç olarak yeraldığı bu hazırlık çalışmalarında önemli gelişmeler sağlamış bulunmaktadırlar. Karşı-devrim karşısında Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin geldiği nokta budur.

Devrim ve karşı-devrimin geldiği bu noktadan itibaren gelecek nasıl olacaktır?

Cunta, iki yıldan beridir her fırsatta 12 Eylül öncesine dönülmesine izin vermiyecekleri safsatasını ifade ederken darmadağınık bir biçimde, soluğu yurtdışındaki kuytu köşelerde alan bütün reformist ve oportünistler ise, kısa sürede 12 Eylül öncesine dönüleceği hayali ile kendilerini yaşatmaya çalışmaktadırlar. Burada şunu açıkça belirtmek gerekir ki, Türkiye'nin ulaştığı bugünkü ekonomik ve siyasal koşullarda, 12 Eylül öncesine dönmek hiçbir şekilde mümkün değildir. Önümüzdeki dönem, bugün en açık örneğini El Salvador'da gördüğümüz gibi devrim ve karşı-devrimin içiçe geliştiği ve nihai hesaplaşma yolunda birbirleriyle şiddetli çatışma içine girdiği bir dönem olacaktır. Hiçbir alandaki bunalımını hafifletemiyen ve hatta daha da derinleşmesini dahi önleyemeyen işbirlikçi-tekelci burjuvazi, düzenini bunalım içinde yaşatmak için karşı-devrimci zoru sürekli geliştirecek, faşist diktatörlüğünü güçlendirmeye ve dünya gericiliğinin desteğini sağlamaya çalışacaktır. Yaşama olanağını Türkiye devrimci-domokratik hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin ezilmesinde gördüğü için, Türkiye halkına karşı faşist baskıyı ve savaşı sürekli geliştirecek, Kürdistan halkının ise, hiçbir savaş kuralına bile bağlı kalmadığı faşist-sömürgeci savaş içinde toptan imha etmek isteyecektir.

Karşı-devrimin bu durumu, böylesine çıplak zordan başka uygulayacağı herhangi bir yönteminin kalmamış olması, devrimin gelişip zafer kazanma olanağının da güçlü olduğunu gösterir. Bu durumun ortadan kalkması, karşı-devrimin başka yöntemlere başvurabilir konuma gelmesi, devrimin zayıflaması anlamına gelecek, ancak devrimin gerilemesiyle mümkün olabilecektir. Böyle bir dönemde, biz devrimcilere tarihi, onurlu ve zorlu görevler düşmektedir.

İşçi sınıfının ve halklarının kurtuluş mücadelesinin gönüllü savaşçıları olan devrimciler, bu görevlerin bilincinde olarak hareket etmek ve gerici zora karşı halkın devrimci şiddetini çıkarmak zorundadırlar. Eğer devrimci görevler, mevcut koşullara uygun olarak yerine getirilir ve zorluklar göğüslenirse, önümüzdeki dönemde devrimin gelişip ilerlemesi ve zafere ulaşması mümkün olacaktır. Bunun için Kürdistan'ın koşulları ve bölgedeki mevcut gelişmeler elverişli ortam ve olanaklar yaratmaktadır. Aynı zamanda bu, bölgedeki ve Kürdistan'daki gelişmelerin zorunlu bir dayatması, her dürüst, onurlu ve bilinçli insana yüklediği kesin bir görevdir.

O halde, onurumuza sahip çıkarak, üzerimize yüklenen görevleri doğru kavrayalım. PKK'in devrimci direniş çizgisini özümseyelim, ondan sapma eğilimlerine meydan vermeyelim, onun pratikte başarılı uygulayıcıları haline gelelim. Ulusal kurtuluş yolunda, doğru devrimci çizgide her türlü zorluğu göğüsleyerek kararlı ve cesaretli bir biçimde ilerleyelim. Şehitlerimizin ve tutuklularımızın bizden istediği mücadeleyi yükseltme ve devrimi zafere götürme görevini yerine getirmek için tüm gücümüzle çalışalım. Halkımızın güçlü örgütleyicileri, birleştiricileri ve eyleme kaldırıcıları olalım. Halkımızın kurtuluş mücadelesini, doğru bir çizgide Türkiye halkının ve Ortadoğu halklarının kurtuluş mücadelesiyle birleştirelim. * * *

AXŞUN ŞEHİTLERİNİN ANISINA

Her halkın tarihinde, bağımsızlık ve özgürlük uğruna hayatlarını ortaya koyan yüzlerce halk önderinin tarihe yön veren direnişleri vardır. Çetin bir savaşla ulusal bağımsızlıklarını elde etmiş halkların ulaştıkları bu zaferler, onların kendi bağırlarından çıkarmış oldukları bu önderlerin yol gösterici ve kararlı mücadeleleriyle yakın bir bağ içindedir. Yüzyıllardır koyu bir egemenlik altında tutulan Kürt halkı da, eğer daha mücadelenin ilk adımlarının atıldığı dönemde dahi onlarca insanını şehit vermek zorunda kalmışsa, bu, zafere giden yolun dökülen kanla açılması gereğinden ötürüdür.

10 Eylül 1979 günü de, halkımızın acı, ama bir o kadar da anlamlı günlerinden birisi olarak direniş tarihinin sayfalarına girmiştir. 10 Eylül 1979 günü, başta büyük komünist ve halk önderi Cuma TAK olmak üzere 5 PKK Partizanı Siverek'in Axşun köyünde Türk sömürgecilerinin uşağı M. Celal Bucak'ın eşkiyaları tarafından katledildiler. Bugün Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişimi, gerçekleştirdiği görevleri, elde ettiği kazanımları ve sorunlarını kavramak açısından büyük bir önemle değerlendirilmesi gereken bir gündür.

Kapitalist Türk sömürgeciliğinin egemenliği altında bir yokoluş sürecine sokulan Kürt halkının gerçek özlemlerini ve öz çıkarlarını dile getirişi, PKK Hareketinin doğuşuyla gerçekleşti. İhanetin ve teslimiyetin egemen kılındığı derin bir suskunluğun ve tükenişe gidişin yaşandığı bir ortamda, ortaya çıkan bu gelişim, halkımızın tarihinde bir dönüm noktasını oluşturur.

Eğer Kürdistan toplumunun içinde tutulduğu bu çağdışı ve karanlık yapıya karşı, bir canlanışa ve çağa ulaşılmak isteniyorduysa her şeyden önce, ihaneti ve teslimiyeti mahkum eden güçlü bir direniş bilincinin ve hareketinin yaratılması zorunluydu. Başlangıçta çok küçük bir çekirdek olmasına karşın, sömürgeci egemenliğe ve bu egemenlikten kaynaklanan her türden teslimiyetçi ideolojiye karşı çetin bir mücadele içinde gelişen bağımsızlık hareketi, böyle bir direniş idolojisi üzerinde yükselmiştir. Türk sömürgecilerinin ve yerli feodal güçlerin egemenliği altında, köreltilmiş beyinlerin bilince, yüreklerin yurtseverliğe, işlemez hale getirilmiş enerjinin mücadeleye açılışı ve daha sonraki yıllarda yaşanan devrimci atılım bütünüyle böyle bir başlangıcın ürünüdür.

Teslimiyete karşı direnişin, uşaklığa karşı devrimci yurtseverliğin geliştirilmesini halkın varlığının zorunlu bir gereği olarak gören bağımsızlıkçı hareket, daha çok küçük bir grup halindeyken dahi sayısının azlığına ve donanımsızlığına aldırmaksızın, Kürt halkını çağdışı bir yaşam içinde tutan ve buna hizmet eden tüm güçlerin karşısına dikildi. Devrimci direniş bilinci ve çizgisini Kürdistan'a taşırarak, sosyal-şovenizme ve reformist-teslimiyetçi akımlara karşı güçlü bir mücadele geliştirdi. Çünkü; sömürgecilikten kaynaklanan bu akımlara karşı güçlü bir mücadele geliştirilmeksizin, bağımsızlık bilincinin ve hareketinin geliştirilemeyeceği açıktı. Buna karşılık böyle bir hareketin gelişini kendi varlıkları açısından bir tehlike olarak gören bu akımların bağımsızlıkçı hareketin gelişmesine engel olmayı bir görev kabul etmeleri de kaçınılmaz bir durumdu. Ve gelişmeler, bunun bütünüyle böyle olduğunu kanıtladı.

Başta sömürgeciler olmak üzere, birçok güce inanılmaz görünen böyle bir çıkış ve gelişim, kısa zamanda ülkeye yayılarak bir ilgi ve sempati ağı oluşturdu. Hiç bir araca sahip olmaksızın, sadece derin bir yurtseverlik ve Marksist-Leninist bilinçle sürdürülen çalışmalar, henüz atılan ilk adımlar olmasına rağmen yol açtığı gelişmelerle sömürgecilerin hedefi haline geldi. Sömürgeciler, Kürdistan halkı adına atılacak en küçük bir adıma dahi gözyumulamayacağını ortaya koymak için, daha ilk günden başlayarak saldırı ve provakasyonlara giriştiler. Bağımsızlıkçı ideolojinin yaratılmasında ve ilk filizlerinin Kürdistan'a taşırılmasında büyük bir yeri olan Haki KARER'in katledilmesi olayında en açık biçimde ortaya koydukları tavır, mücadelenin izlediği çizginin doğruluğunu bir kez daha gösterirken, gerçekleştirilmesi gereken görevleri ve karşı karşıya olduğu sorunları da daha açık biçimde gözler önüne serdi.

Mücadeleye yönelik bu açık tehdit karşısında gelişmenin ancak silahlı bir direnişle mümkün olacağı ortadaydı. Egemenliklerinin tehdit edilişi karşısında çılgına dönen sömürgeciler ve uşaklarının azgın saldırılarıyla karşı karşıya olunduğu bir ortamda, hareketin kitleselleştirilerek mücadelenin böyle sağlam kökler üzerinde yükseltilmesi en acil sorundu.

Ama sömürgeciler, Haki KARER'in katledilmesinden sonra beklediklerinin tam tersi bir gelişmeyle karşılaştılar. Sosyal-şoven ve burjuva milliyetçi akımlara ve faşist güç odaklarına rağmen, mücadele hızla gelişip daha geniş alanlara yayıldı. Bir emniyet sübabı olarak devrimci mücadele karşısına çıkarılan faşist güç odakları, bir çok alanda dağıtılarak etkinlikleri kırıldı.

Devrimci mücadeleyi başlangıçta doğrudan karşılarına almak istemeyen sömürgeciler, bu gelişmeyi durdurmak için son kozları feodal-kompradorları devreye sokmakta gecikmediler. Bu kez de bu hain güçler eliyle mücadele önderlerine karşı yeni saldırılar düzenlediler.

Sürekli toprak susuzluğu içinde olan ve feodalizme karşı soylu bir kin duyan yoksul köylülüğün birkez mücadeleyi tanıdıktan sonra nasıl bir güç haline geleceğini bilen sömürgeciler, bu gelişmeyi engellemek, mücadeleye ve yoksul köylülüğe gözdağı vermek amacıyla, yurtseverliğin çok köklü olduğu Hilvan'da, feodal güçler arasındaki çelişkilerden de yararlanarak Süleymanlar aşiretini donatıp devrimcilere karşı saldırıya geçirdiler. 19 Mayıs 1978 akşamı düzenledikleri bir saldırıda, büyük komünist Halil ÇAVGUN'u katlettiler.

Bu saldırı, sömürgecilerle tam bir işbirliği içinde Kürdistan köylülüğünü koyu karanlığın içinde tutan, onların varını, yoğunu talan ederek varlığını sürdürmeye çalışan, hain feodal güçlere karşı, yoksul köylülüğün direnişini örgütlemenin, mücadeleyi bu alanlarda ve böyle bir direniş zemini üzerinde yükseltmenin zorunlu olduğu gerçeğini bir kez daha kanıtladı. Nasıl ki Haki KARER'in katledilmesi olayı, düşmanın bu yöndeki planlarını ortaya çıkarıp, silahlı direnişin ve her soydan sapık ideolojilere karşı katı bir ideolojik mücadelenin kaçınılmaz bir gereklilik olduğunu ortaya koyduysa; Halil ÇAVGUN'un katledilişi de, dayattığı görevlerle mücadelenin ancak feodal güçlere karşı bir savaş içinde gelişebileceğini gösterdi.

Yoksul köylülüğe dayanarak, feodal güçlere karşı yükseltilen bu mücadele, Kürdistan'da egemen hale getirilmek istenen teslimiyeti parçalayarak direnişi geliştirdi. Yüzyıllardır yabancı egemenlerle yerli hain sınıfların elele sürdürdükleri baskı ve sömürüye karşı bir çıkış yolu bulamayan, duyduğu öfkeyi bir türlü güçlü bir mücadeleye dönüştüremeyen yoksul köylülük, feodal eşkiya çetelerine karşı yürütülen mücadele sonucu, yurtsever-devrimci hareketin etrafında kenetlenmeye başladı. Halkın büyük desteğini sağlayan mücadelenin seli karşısında daha fazla tutunamayan feodal çete Süleymanlar çok geçmeden teslim olmak zorunda kaldı.

Hilvan mücadelesi, sömürgeciliğe ve feodal-komprador düzene karşı halkın taleplerine cevap verebilecek bir mücadelenin yenilmezliğini böyle bir mücadelenin de ancak silahlı bir direniş temelinde, halkın kendi öz davasına sahip çıkmasını sağlayabildiği oranda başarıya ulaşabileceğini bir kez daha kanıtladı. Kurtuluşa susamış yoksul halk kitlelerinin bir kez mücadeleye atıldıktan sonra, kendi içlerinden nasıl önderler çıkardıklarını, ihanetin ve teslimiyetin kitleler tarafından nasıl küçümsendiğini, çok çeşitli çelişkilerle bölünmesine rağmen, halkın kendi öz davasında nasıl kenetlendiğini gösterdi.

Sömürgecilerin, uşaklarının şahsında aldıkları bu yenilgiyi hazmedemeyecekleri ve en erkenden yeni saldırı ve komplolar geliştirecekleri açıktı. Nitekim, sömürgecilerin ülkemizdeki bir numaralı ajanı durumunda olan M. Celal Bucak, Hilvan'da gelişen mücadelenin Siverek köylülüğü üzerindeki etkisini kırmak, Süleymanların şahsında sarsılan güç ve otoritesini ayakta tutmak için, Türk devletinden aldığı fiili destekle yoksul köylüler üzerindeki saldırılarını daha da yoğunlaştırdı. M. Celal Bucak, bir yandan halka saldırttığı eşkiyaları vasıtasıyla, talanı, zulmü ve baskıyı alabildiğine hızlandırırken, diğer yandan da kendisi gibi uşaklığıyla tanınan diğer feodal çevreleri yurtsever-devrimci harekete karşı örgütlemeye başladı. Bu konumuyla halk üzerinde önemli bir baskı unsuru, devrimci mücadele için de ciddi bir engel haline gelen M. Celal Bucak'a karşı savaş açmak artık gerekli olduğu kadar zorunluydu da. Bu, Siverek halkının da kaçınılmaz bir istemiydi.

Feodal eşkiya çetelerini ve güçlerini dağıtmanın mücadelenin gelişimi açısından zorunlu olduğu gerçeğinden hareket eden devrimciler, Siverek halkının en büyük talebi haline gelen M. Celal Bucak'ı cezalandırmak, feodallerin etkinliklerini yıkmak ve çetelerini dağıtmak amacıyla 30 Temmuz 1979 günü Hilvan'ın Kırbaşı

Devamı S : 18'de

Abdurrahman Manap · Cuma Tak · Cuma Bozkoyun · Ali Çat · Sadun Demirkoç

Me gelek şehîd dan,
û hîn jî didin.
Bi dehan bi sed û hezaran
Lê gelek hişin tên li şûna wan
Li qadan bang dikin
Dibejin bimre kedxwarî bijî serxwebûn
Yan mirin yan serefrazî
Ev doza wê berdewam bike
Ta yek kes bimîne li ser ax'a KURDISTAN

Impressum

V.i.S.d.P.: M.Aral
Grolmannstr. 20
1 Berlin 12

Yazışma Adresi:
Serxwebûn
Verlag u. Handels-G.m.b.H.
Postfach 10 16 83 5 Köln 1
Deutsche Bank Köln Konto Nr: 12 82 805 (BLZ: 370 700 60)
Postscheck-Amt Köln Konto Nr: 2690 16-507 (BLZ: 370 100 50)

Hollanda	2.50 hfl
Fransa	5.00 ff
Belçika	35.00 bfr
Isviçre	2.00 sfr
Avusturya	15.00 s
Danimarka	6.50 dkr
Isveç	5.00 skr
Norveç	5.00 nkr
Yunanistan	50.00 Dr
Ingiltere	0.50 £